NAGYKANIZSA, 1901. junius hó -én. **22-ik szám.** **XXXX. évfolyam.**

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

KIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 13, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A közigazgatás és a nagyközönség.

Nagykanizsa, 1901. máj. 31.

A magyar ember fél a hivataltól, ezért alázatos benne. Különben hányavetien nagyuri a magyar ember természete; de ha hivatalba lép, alázatos. Ma már a mezőrendőrt is előbb süvegeli meg, jóllehet amig csak amolyan hivatalos cim nélkül szükölködő szőlőpásztor volt, parancsolt neki a gazda.

Nem is csoda, hogy fél a magyar ember a hivataltói: nem ért hozzá, ezért. A ki mihez nem ért, attól tart. Már pedig a nagyközönség még nagyotszólásból se vallja, hogy ért a hivatalból.

Münyelven közigazgatásnak hivják azt, amit a magyar ember hivatalnak hiv. A hozzáértő ember azonban szintén retteg a közigazgatástól, mint a hozzánemértő közönség a hivataltól. A hozzáértő ember tudja, amit a hozzánemértő csak sejdit: hogy a közigazgatásban nem lépsz föl joggal, hanem kegyet kérsz. Mintha az a hivatalnok a magáéból adna, ugy megkérleled; de az is, igaz hogy a hivatalnok ép oly kegyesen adja, amit megád, mintha csak a sajátjából adná.

A sok instancia az, amin a nagyközönség nem birt eligazodni. Még az elejét az ügynek csak megtalálják valahogy: a jegyzőnél, a kapitánynál, az elöljárónál vagy egyébütt, de a végit azt nem látod. Fatalista a nagyközönség a közigazgatási dolgokban: ha egyszer elejtették az ügyét, már csak a jó szerencsére bizza, mert hogy kire bizza. egyébként, azt nem tudja.

Most munkálnak nálunk azon, hogy a magyar közönség e hivataliszonyát elhessentsék. Tisztává, világossá akarják közigazgatásunk rendszerét tenni, hogy még a hivatalok maguk is eligazodjanak rajta s a nagyközönség is. Mert tévedés azt hinni, hogy csak a nagyközönség nem ért a hivatalokhoz.

A hivatalok maguk se értenek mindig hozzájuk. Annyi ága-boga, nyitja-zára volt eddig a hivatalos szervezetnek, annyi apró-cseprő dologgal kellett a hivatalnak bajlódnia, hogy maga a hivatal is belegabalyodott. Ebből következtek azután a zavarok a közigazgatásban itt is, ott is s a szervezet hibájának egyének adták meg az árát, egyének, akiket az a balsors ért utói, hogy épp a mellé a kerék mellé kerültek, a melynél a gépezet — szervi hibája folytán — elakadt.

Persze esztendők sora óta felpanaszolják ezeket a bajokat.

De persze a nagyközönség nem a panaszkodásban keresett menedéket. Egyöntetüen nem nyilatkozhatott meg a nagyközönség, az egyes egyének pedig nem akarták a maguk baját szaporitani azzal, hogy még panaszolkodni is előállanak.

De épp a nagyközönség lesz, amely olyan álmélkodva fogja látni, hogy mostanában egy más változás lészen a hivatalos rendszerben. Nem mintha a sokat emlegetett közigazgatási reform köszöntött volna be. Külsőleg marad minden a régiben. A szolgabiróból nem lesz járásfőnök, a jegyzőből sem községi irodatiszt, az alispánból sem megyei főtanácsos, hanem az egész bivataloskodás mégis jobban kidomborodik, a veszendőbe indult konturok tisztábban kiemelkednek.

Más szóval: nem rendezik a közigazgatást, csak egyszerüsitik. Egyszerübb lesz a szervezet, egyszerübb lesz a hivatalok működési módja, a hivatalos boszorkánykonyhán belát majd a közönség a szortyogó fazekakba, hogy ugyan mi is fő bennük. Kevesebb lesz az instancia, a mi pedig nagy szó, mert ez azt jelenti, hogy valahá vége is lesz az ügyeknek, ba egy ponton elakadnak s visszafelé kerülnek a közönséghez. Kevesebb lesz az irás, kevesebb lesz a szó s több az olyan ügy, a mely befejezést nyert. Hogy milyen áldás lesz ez a hivataloknak, azt csak a hivatalfőnökök tudják ma, de hogy milyen áldás lesz a közönségnek, azt majd megtudja nemsokára a közönség is. Boszankodás nélkül, futkosás nélkül, ide-oda küldözgetés nélkül lehet majd a jövőben ügyeket elintézni s egy krajcáros számadás miatt nem kell majd árkusokat irni, hogy az árkus papir is többe kerül az egy krajcárnál.

Vége a régi hivatalos körmönfontságnak s helyét elfoglalja az egyszerü, világos, mindenkitől tisztán látott közigazgatás.

Hungarus.

Irodalmi társaságaink.

A pünkösdi rózsa jegyében az irodalmi társaságok is megkezdik pihenőjüket. Egy kis rosszakarattal ugyan azt lehetne kérdezni, hogy mitől akarják magukat kipihenni, de az effajta rosszakarat manapság már semmivel sem értékesebb, mint az, amire vonatkozik. Az Akadémiát szidni egy csöppet sem izlésesebb dolog, mint akadémikusnak lenni: sőt tán nem is hálátlanabb. Irodalmi társaságainknak különben szerencséje és szerencsétlensége is egyuttal, hogy jobbára csak az élcelődőket foglalkoztatták. Az élcek ugyanis nem ártottak a társaságoknak, de nem is használtak. Eleinte nevetett rajtuk a közönség, utóbb elunta őket, már t. i. az élceket. A társaságokkal azelőtt sem igen törődött.

Mindazonáltal két dolog tagadhatatlan. Az egyik az, hogy az irodalmi társulatok megvannak, a másik pedig az, hogy tagjaiknak bizonyos nimbuszt kölcsönöznek a laikusok szemében. Ez a nimbusz különféle; osztályozható, csak ugy, mint a vaskoronarend A Petőfi-Társaságé harmadrendü, a Kisfaludy-Társaságé másodrendü, az Akadémiáé elsőrendü. Ez átment a köztudatba és él az irókban is, legelevenebben talán éppen azokban, akik látszólag fitymálnak és megvetnek minden ilynemü „megválasztást."

Nem kell ezen csodálkozni, sőt meg sem kell ütközni rajta. Van-e természetesebb és érthetőbb dolog, minthogy az iró örül a sikernek? S van-e természetesebb és érthetőbb dolog, minthogy sikernek tartja, ha beválasztják valamely társaságba? Hogy a mig be nem választották, addig szidja a társaságokat, mint a bokrot — ez csöppet sem változtat a dolgon. Hát a közönséget nem szidja-e a legtöbb iró? Nem vádolja-e közömbösséggel, hálátlansággal. És mégis örül, ha megveszi a könyvét. Ne itéljük el az irókat, a kiknek ez a gyöngesége különben is a nőkre emlékeztet. A nőkre, a kik szapulják a férfit . . . és nőül mennek hozzá.

Nagyobb baj ennél, hogy az irók legnagyobb része igen téves hiszemben van az irodalmi társaságok célját illetőleg. Szerintök irodalmi társaságok azért vannak, hogy bizonyos irókat tagjaik közé válaszszanak be, másokat ellenben következetesen kirekeszszenek. Az utóbbi esztendőben valamennyi irodalmi társaságban megtörtént, hogy tagválasztó gyüléseken a személyi tekintetet teljesen háttérbe szoritották az irodalmi tekintetek s még a politikának is többet nyomott szava a latban, mint az irodalomé.

Mi ezt az elfajulást nem egyes személyek tulkapásának tudjuk be, mert ennek magának is megvan a maga oka, abban a körülményben, hogy az irodalmi társaságok is olyan intézmény, mely — legalább a mai alakjában — idejét multa.

Minden intézményt a szükséglet hoz létre, de ne higyjük, hogy ugyanaz tartja fenn. Nagyon gyakran megszünik a szükséglet, de az intézményt akárhányszor fentartja a szokás és az emberek maradisága a nélkül, hogy a holt formákba uj életet próbálnának önteni. Mikor Széchenyi István az Akadémiát megalapitotta s amikor megalakult a Kisfaludy-Társaság: mindkettőre nagy szüksége volt a fejletlen magyar kulturának. Működése elején mind a két Társulat olyan kiadványokra vetette magát, melyeket magáncégektől nem várhattunk s igy a magyar irodalomnak valóban becses szolgálatokat tettek. Félszázaddal ezelőtt a pályázatoknak is volt értelmük. Éleszteni, biztatni kellett az embereket, hogy fogjanak tollat.

Idő folytán azonban alaposan megváltoztak a viszonyok. Irodalmi társaságaink kiadványai és pályázati egyaránt jelentőségüket és igy hatásukat is vesztették. Nem nehéz elmondani, hogy miért.

A mi az Akadémia és Kisfaludy-Társaság könyvkiadói működését illeti: mind a kettőt szegényesnek kell mondanunk ahhoz képest, a mit manapság már magánkiadók végeznek, tehát kereskedők, a kiknek üzleti haszonra is kell törekedniök. Magánvállalkozás hozta létre nálunk a legutóbbi esztendők alatt a Lexicont, Magyar Nemzet Történetet, a Világtörténelmet, a Magyar Brehmet stb.

Van azonban egy igen fontos dolog, melyre a magánvállalkozás az idő szerint még nem képes (különben már megcsinálta volna) s a melyet az Akadémia is elmulasztott és ez a szótár irodalom. Igaz, most készül a magyar szótár, valószinü, hogy el is fog készülni, de hallott-e már valaki arról, hogy az Akadémia készül kiadni: magyar-német, magyar-francia vagy magyar-angol szótárt, olyat, a mely megfelelne a magyar forditók szükségleteinek? Az Akadémia erre nem gondol, magánkiadó meg nem gondolhat rája, mert sok pénzbe kerül és kevés vevőre van kilátás. Ámde most tessék elgondolni azt a barbár állapotot, hogy a magyar forditó, aki franciából, angolból vagy olaszból fordit, kénytelen német szótárakat használni. Azt hiszem, nem tévedek, ha forditási irodalmunk sok tökéletlenségét és hibáját részben szótárhiányunknak tulajdonitom. Ennek meg-

TÁRCZA.

Frázisok.

Irta: Vajdai Szabó István.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Van egy kökényszemü, aranyos, de rendkivül cinikus barátnőm, kinek gyönyörüsége telik abban, ha az ő kedves, de mégis kegyetlen gunyjával végigostoroz minden ujságirót a — frázisokért.

A vezércikktől az apró hirdetésekig rendszerint megkritizálja a lapot s hangosan felkacag, ha a novella hősnőt Zoraidának hivják, ha a haja bogár fekete, a dereka darázs; ha „a keble márvány, ha a puha selymes fészek csendjét kinos zokogás veri fel s ha a széles mellü idegen ur hideg előkelőséggel veri le a cigaretta hamuját s a történet elmondásához kezd....

— Frázisok! — mondja a kökényszemü baba, s a szemembe kacag, hogy én sem vagyok különb a többinél és én is frázisokban szoktam utazni.

És hiába minden tiltakozás, a kacagó édes leány pontról-pontra beigazol mindent, a mit állit és egyébb expediens nincs számomra, mint esküvel fogadni, hogy soha többé nem irok — frázist.

És azt hiszik Önök, hogy ez lehetséges?

Tagadom!

Frázis nélkül nincs novella, nincsen vezércikk, de még egy parányi ujdonságocska sem.

Hanem ha igy nyilatkozom az aranyos baba előtt, azt érem el, hogy a fentebbi hangzatos kijelentésemet is frázisnak, még pedig igen kopott frázisnak titulálja.

Pedig hát én bebizonyitom a mit állitok.

Kezdjük a novellán.

A novellák szinhelye a „kacagó szabad," a „selyem, puha fészek, hivogató melegséggel," néha-néha „illatos boudoir," vagy tragikus szinezetüeknél „mystikus homályba vont édes háló terem leomló krepp függönyökkel....

A Kárpátoktól az Adriáig valahány modern tárca jelenik meg a vonal alatt, az okvetlenül az asszonyt, az édes, forró, csalfa asszonyt mutatja be, a legkényteleneebb variatiókban, báli toilletekben és könnyü pongyolában, sőt néha még e nélkül is.....

Óh! ti édes, ingerlő, izzó asszonyok! Mennyi raffinériával, mennyi kellemetlenséggel halmoznak el titeket hivatottak és hivatlanok, avatottak és avatatlanok, ifjak és vének....

A papiros szinte szikrázik a bájaitokra szórt jelzők fényétől és szinpompájától s a felsőbb leányiskolák serdülő növendékei szemérmes pirulással botránkoznak meg egy-egy modern, asszonyperfid kalandjain.

És a frázis, mint a hullám hömpölyög sorok között s nem is tárca az, hol a vállak havára, az ajkak vérvörös gyöngyeire huszonöt-harminc csókot nem utalványoz ki, a nem éppen rossz izlésü fekete körszakállos világfi.

És mennyi bün, mennyi gyalázat talál édes otthont a tárcáknak nevezett vonal alatti merényletekben . ?...

Mennyi bünös asszony ?...

És mily közönséges furfanggal járnak tul a férjük eszén, hogy egy-egy édes órát tölthessenek a megyei aljegyzők, ifju földes urak, tartalékos hadnagyok garzon-termeiben?

A vezér-cikk egekbe szárnyaló hangon dörgi le a korupciót, s ha ugy kivánja a magasabb érdek, véres szájjal zugja le a hatalom birtokosait s az örök igazságu elvek és ervek acyoncáfolására tör.

Feketének nyilvánitja a hófehér lapot, porba cibál le minden törekvést, sárral hajigál meg minden homlokot.

A bölcs és tudós álarcát öltve fel, a legridegebb készültséggel osloroz füt-fát; osztogatja, szórja a tanácsokat pedig a bölcs, a tudós kong az ürességtől, akárcsak a — nagydob.

És ha leszállunk a vezércikk komoly piedesztáljáról, a legparányibb ujdonságocskáig, itt is azt találjuk, hogy a menyasszony „bájos és müvelt," a vőlegény pedig rendesen az „arany ifjuság kedveltebb tagja."

Minden ügyvéd fiatal és ambiciózus; minden orvos képzett, minden politikus lángész és nagy jövő küszöbén álló.

A kereskedő szolid és előzékeny; a hivatalnok ügybuzgó és tevékeny tagja a közigazgatásnak; minden katonatiszt snájdig és vakmerő

Óh mennyi frázis! De mennyi!

A halott feltétlenül Istenben boldogult, s a szerkesztőség áldást és békét kiván poraira és a gyászoló család — a nyilttérben — fekete keretben köszöni meg „minden jó barátnak és ismerősöknek" a vigasztaló, résztvevő sorokat és telegrammokat....

Megadom magamat aranyos baba. Igaza van önnek.

Azért vagyunk, hogy frázisokat mondjunk s azért szinlelünk, fondorkodunk, hogy a szivünkbe oltott égő vágyakat, lázongó szenvedélyeket eltitkoljuk, elnémitsuk, vagy elhazudjuk...

És igy zug felettünk az élet vihara.

Ontjuk nyakra-főre a — frázist.

Egyik percben sirunk, másikban kacagunk, de őszinték és igazak nem vagyunk és nem is — leszünk — soha!

Mert az élet a legnagyobb frázis!...

Tovább, tovább.

Irta: Vörös Jolánka.

— A „Zalai Közlöny" tárcája. —

Hamvas, bodros felhők tornyosultak, olnyomva, eltogva az első tavaszi meleg napsugarakat. Gyorsan terjedtek s alig pár pillanat alatt valóságos hófergeteg támadt belőlük, mintha bucsuztatóul mégegyszer, utoljára rá akarna ijeszteni a fő- és székváros tavaszi öltözékü sétálóira, kiket a márciusi verőfény előbb kicsalt az utcára.

Jó magasról tekintve, csodás képet nyujt az ilyen emeletekig felkavargó hópihe-forgatag, melyben, mint valami hullámzó fehér ködben uszni látszanak a tovasiető ember alakok.

Mindez alig félórai tünemény volt az 1900. év egyik tavaszi napján s mire a nap ujra kimosolygott, vakitóan fehér lepel fedé az utcákat és tereket.

A központi pályaház előtti nagy téren, mint rendesen ugy most is, élénk forgalom, jövés-menés mutatkozott s a fehér hóterületen az első hosszu nyomot egy kedélyesen pipázgató utcaseprő idézte elő, a mint seprőjét lomhán maga után huzta, miközben áthaladt a téren.

Talán ő volt a legboldogabb ember azon a napon, midőn teljes lelki nyugalommal szivta kis pipáját s miközben lassan áthaladt tötyögő lépésekkel a téren.

A maga után huzott seprő hagyta nyomon egy aprólábu szobacica szaladt végig az átellenben levő cukrászdába, mert az előbbi hózivatar vendégeket kergetett be uzsonnára a nagyságáékhoz.

Uzsonnára, igen, meg egy kis csevegésre.

Lili, a bájos Lili félig suttogva, mint nagy titkot, mondja el a mai csemegézés közben legujabb bóditásának napsugarakkal kezdődő és sugárzó gyémánt-ékszerrel végződő regényét, a mit egyébként a háziasszony ugyis hallott s elragadónak tartott.

S mig ők a diszes berendezésü lakásban csevegtek, lent egy másik alak is haladt a hómezőn seprővel huzott nyomon végig.

Szegényesen öltözött nő, karján kis gyermekkel.

A nő arca halvány volt, a gyermeké a hidegtől kipirosodva. A nő, kinek még a szenvedés sem törölhette le szépségének nyomait, visszafojtá előtörő könnyeit s vigyázva haladt a nyomon tovább, mig a körülötte lévő fehér világ oly nagy

szüntetéséről pedig az Akadémiának kellene gondoskodni s ezzel valóban bálára kötelezné az irodalmat.

Szezonképek.

Barnum és Bailey.

Hiába ábrándozunk mi Kanizsa városában szinházról, templomról, uj gimnáziumról, ipariskoláról, mikor senki, sőt még az idő sem szeret bennünket.

Május első betétől fogva mindennap láttunk egy-egy felhőt elvonulni, de esőt egyik sem hozott számunkra. A por már oly sürü volt, mint a köd Londonban s éppen Pünkösd vasárnap eredt meg s elmosta soknak tervezett kirándulását és azzal az aggodalommal gyötört bennünket, hogy a Barnum és Bailey féle mulatóhely nem tarthatja meg előadását. Az aggodalom felesleges volt, mert 27-én kora reggel megérkezett a négy vonat. Az első egy óra felé érkezett meg a többi egy félórára vagy másfél órányi időközben érkezett az első után. A kirakódás, melynek hála Isten a szép idő kedvezett érdekes volt, a közönség ellepte a vasuti raktárak környékét, Csengery és Kisfaludy-utcákat, a gyakorlótéren pedig türelmetlenül várakozott egy csomó Teleki-utcai lakós. Alig, hogy az első és második vonat kocsijai a gyakorlótérre értek, varázsütésre épült föl a sátorváros, mire a harmadik vonat megérkezett, akkorra már nemcsak, hogy felépült a konyhasátor, hanem az egész személyzetnek már meg volt teritve. Hét órakor már minden sátor készen volt, csupán a cirkuszsátor ülőhelyeit csinálták. Érdekes látvány volt, mikor öt-öt ember vert le egy vascöveket. Egymásután ütötték a kalapácscsal egész nótákat kivertek a vason, ugy, hogy füstölgött a rud. Faltámogató uraink bámulták a serényen dolgozó amerikaiakat, kik szemük láttára oly dolgot végeztek el néhány óra alatt, melyhez nekik két hét is kellene. Teljes csendben minden beszéd nélkül végezte mindegyik kötelességét, nem hivta segitségül egyik sem a mennybéli szenteket, holott a mi napszámosaink csekély munkánál is sürüen emlegetik Isten, Krisztus, Mária, Szent Péter, Szent József neveit, és nyögnek egy zsámoly felemelésénél, mintha oroszlánok lennének és a másvilágba való elmenetel előtt, vennének bucsut ettől az árnyékvilágtól. Egy zongoraszállitás nálunk nagyobb zajt csinál, mint Barnum és Bailey tizenkét sátorának felállitása, elrendezése a kocsik kikapcsolása és a huszezer ember számára való ülőhelyek elkészitése.

Városunk igazán hálával tartozik a Barnum és Bailey cégnek, mert fölrázott bennünket, és megjelenésével idecsőditette három vármegye közönségét, mi századok óta most történik először.

A sátor felállitásánál tüntették ki magukat a mi jóságos Andrássaink. Jobban bámulták mind a közönség, a nép át is tört a kordonon, de a rend éber őrei ezt nem vették észre, minek egyszerü oka az, hogy tudományszomjas lelkük mélyen elmerült az eléjük táruló látványosságba és erős megfigyelő tehetségük nem engedte magát egykönnyen minden csekélység által megzavartatni. A délutáni előadás sikerét előmozditotta a szép idő. Az esti előadás az eső miatt kevéssé volt látogatott. Az esti előadás alkalmával meglepte a közönséget az, hogy mikor előadásra ment az összes sátorok, érintetlenül állottak, s mikor kijött az összes sátorok és az egész állatsereglet eltüntek. Az előadás vége után másfél órával már a játéksátor is eltünt, s a ragyogó villamvilágitást felváltotta az ismeretes kanizsai sötétség, melyet ha zsákba lehetne dugni, a vállalat bizonyára mint természetfölötti ritkaságot elvitte volna magával.

Bum, bum, Barnum!

Jöttek, láttattak és győztek. Ennyi ember csak követválasztáskor szokott Kanizsára gyülni és ennyi pénz is csak ilyen főbenjáró alkalomkor szokott itt megfordulni.

A közönségre nem lehetett ráismerni. Az a nagy, indolens tömeg, mozgott, hömpölygött ki-ki a „katonarétre," ahol Barnum fölütötte egynapos pünkösdi királyságát. A vonatok öntötték az idegenek légióit, fiákerek, magánfogatok, uri bricskák, parasztszekerek, mind-mind a sátortábor felé hordták a szenzációszomjas „isteni népet." Nemcsak a halálban, de a kiváncsiságban is egyformák vagyunk mi, halandó teremtmények, a különbség csak a páholy és karzat közötti árban nyilvánul. Valóságos Barnumfanatizmus fogta el Kanizsát, meg Zala, Somogy körül fekvő vidékeit. Lesz is mit mesélni künn az urilakban meg a földmivestanyán erről az istencsudáról .....

De hát kezdjük elölről!

Pirkadó hajnalkor indult meg a vasutnál a kiszállitás munkája. Négy hatalmas külön vonat öntötte ki csodálatos tartalmát és a kora reggel dacára százszámra bámulta a jó nép Amerika és a többi világrész csudáit. Ott kerültek ki a külön vonatból az elefántok és mind a harmincan szépen glédába álltak, várva a bevonulást. Lovak sokadalma, szolgák tömege és mindenféle egyenes — görbe teremtés szállt ki, akárcsak a bibliai Noé bárkája jött volna ide közibénk. Hatalmas vérbeli igáslovak vonták utcaszámra a kocsikat, ketreceket, melyekből kisérteties bugás, dörmögés jelezte a négy- és többlábu fenevadak jó, vagy rossz kedvét.

Mesébe illő gyorsasággal épült föl a fürge Barnumrabszolgák kezei alatt a roppant sátortábor. (Ezeket kellene a kaszárnya — s egyéb középitkezésekre kikölcsönözni!) Minden egyes ember meg állat tudja a maga helyét, hasznát. Már ez a kisérteties gyorsaság is imponáló! Nem is győzték eléggé bámulni az összesereglett földiek, kiknél különben minden vizeslajt meg a tagbaszakadt igáslovak szájtátó bámulat tárgyát képezték. 11 óra tájban már bejárt a közönség az egyes sátrakba.

Közben a város képe egyre tarkább, változatosabb lett. A reklámképek köré ábitatos sokadalom gyűlt, mely ezeket a cifra rajzolatokat izelitőül vette be a délután tapasztalandókra. A jegyelárusitóhelyen ugy törték magukat benn- és künnszülöttek a „legjobb" helyekért, mint éhezők a friss kenyérért. Szinte megfájdult az ember szive, mikor látta, hogy milyen áldozatkész a mi közönségünk, ha a reklám elbóditja a fejét. Mesés summákról rebesgettek, hogy mennyit rak zsebre az amerikai reklámkirály!

Az Akademia képtárában van egy festmény, melynek ilyen biztató cime van: mit lehet minden pénzért látni! Ha valamely modern képirónak eszébe jutna Barnum látványosságait egy hármaskép-ben bemutatni, milyen szegényes hatást tudna ő elérni! Hallottuk ezt a mondást: Barnum hasonlit egy nagy cirkuszhoz. Nem, Barnum hasonlit öt nagy, de kitünő cirkuszhoz. Vannak olyan mutatványai, mik cirkuszban is láthatók, de vannak viszont olyanok, melyek a lóversenytér mutatványaival, vagy a régi római quadrigium versenyeivel is kiállják a sort. A legtöbb mutatvány érdekelte a közönséget, sok mutatvány bámulatba ejtett, a fiatalság pedig éppen a mesevilág alakjait látta piros Pünkösd másodnapján.

HIREK.

— Közgyülés. Május hó 26-án szombaton délután 3 órakor a városi képviselőtestület közgyülést tartott, melyen a képviselők feles számmal jelentek meg. Az ülésen Vécsey Zsigmond polgármester elnökölt. A közgyülés a városi tanács és a kölcsönbizottság javaslata alapján két millió korona kölcsön felvételét határozta el. A kölcsön a jövendő épitkezések és telekvásárlások fedezésére fog szolgálni. A kölcsön a város fejlesztési politika történetében, mint örvendetes jelenség fog szerepelni. A kölcsönt 50 évi törlesztésre 5·4%-os kamat mellett a Pesti Hazai Takarékpénztártól veszi föl a város. Tudomásul vette a képviselőtestület a városi tanács azon jelentését, miszerint a város a sétatér megnagyobbitásához megvette Kis Anna, Vajda Pátek Józsefné ingatlanát. Minthogy a közgyülésen kevés képviselő volt jelen, az ügy tárgyalható nem lévén, a jövő közgyülésre halasztották. A községi polgári fiu és leányiskola 1901/1902. tanév elején államositva lesz. Végleges döntés ez ügyben a legközelebbi közgyülésen fog történni.

— Közgyülés. A nagykanizsai izr. hitközség folyó évi junius hó 2-án, vasárnap d. u. 3½ órakor a hitközség tanácstermében rendkivüli közgyülést tart melynek tárgysorozata: 1. Az elöljáróság előterjesztése a templom átalakitása, illetve megnagyobbitása tárgyában. A templomépités céljaira gyüjtés utján már 56,000 k. folyt be. Egy kiváló épitő azonban ugy nyilatkozott, hogy kár a mostani templom architektónikáját bántani.

— Személyi hír. Zalavári Zurna Károly altábornagy, az V. honvédkerület parancsnoka m. hó 28-án hivatalos szemlére Nagykanizsára érkezett.

— Lelkészválasztás. Nagy Albert volt somogy-jádi lelkész elhalálozása folytán üresedésbe jött lelkészi állásra, a jádi ev. ref. egyház közönsége Kovács Kálmán nagykanizsai ev. ref. egyház lelkészét választották meg egyhangulag.

— A kanizsai járás tanitói köre május 23-án tartotta rendes tavaszi közgyülését a helybeli polg. fiuiskola rajztermében. Az ülést Hajgató Sándor nyitotta meg, azután annak vezetését Kertész József alelnöknek adta át. A gyülés főbb tárgyai ezek voltak: 1. Almási János tanitása. 2. Körmendi Pál humoros felolvasása a módszerkörüli kisérletezésekről. 3. Hajgató Sándor felolvasása az állatvédelemről és 4. Banekovits János felolvasása a testi fenyitésről.

— Kétezer hektoliteres hordó. A Zerkovitz Albert borongykereskedő cég helyben, kétezer hektoliteres hordót épittet. Ha hordóról halluok beszélni, mindjárt dongára gondolunk, meg a tölgyfaerdő pusztitására; de az a nevezetes, hogy az a hordó nem fából, hanem cementből épül; a hordó belsejét pedig vastag recés üvegfallal bélelik ki. Szép kis haladás a kecskebőrtömlőtől az üvegből készült hordóig!

— A gólya. A homok-komáromi plébániánál szolgálatban levő cselédleány a gólyát várta. Utnak indult Nagykanizsa irányában, mert azt mondták neki, hogy ihol kelepel a kórház tetején az egykori Ciglenice közelében. A szegény leány azonban tévedett, mert ott kelepelt a kiskanizsai zsupos tetejü házak felett. A cselédleány betért oda és egészséges gyermeknek adott életet. Dr. Goda városi orvos aztán megszabaditotta a leányt a hosszucsőrü gólyától és mentőkocsin beszállittatta az anyát a kórházba. Milyen nagyszerü találmány ez a mentőkocsi!

— Kartellek. Valamelyik tanintézetben az irásbeli érettségi vizsgára a szövetkezési szellem fontosságáról irtak. Mintha ennek a fontosságáról nem is kellene irni, mert annak tudata az életbe ment már át. Kartellt kötöttek Kanizsán a téglagyárosak, 3 frttal emelték fel a tégla árát. Sokáig pangott az épitkezési ipar, felgyülemlett a téglakészlet, veszendőbe ment a kamat. Hogy mostanában a kaszárnyát fogják épiteni, hát mi sem természetesebb, hogy a hagyományos helyi hazaszeretet előálljon és felemelje a tégla árát. A fuvarosok is szövetkeztek arra a célra, hogy egymásnak klienseit nem szolgálják ki bánatpénz terhe alatt. Igy aztán el lehet bánni a kereskedőkkel, mert ezek arra a fuvarosra vannak utalva, a kivel kiszolgáltatják magukat, más fuvaroshoz át nem pártolhatnak, mert megvan a kartell. Ime a szövetkezési szellem fontossága — önző célokra.

— Legfelsőbb elismerés. Ő felsége a király megengedte, hogy Filipich János, letenyei járásbirónak nyugalomba vonulása alkalmával a legfelsőbb megelégedés fejeztessék ki.

— Járalékok felemelése. A belügyminiszter indokoltnak találta, hogy az általánynyal ellátott tisztviselők hivatalos jellegü kiadásaikat a sajátjukból többé ne fedezzék és azért elhatározta, hogy az uti, irodabér és irodaátalányokat, valamennyi vármegyében megfelelő állami pótjavadalmazás utalványozásával a részéről nélkülözhetetlenül szükségesnek látott összeg erejéig kiegésziti, illetőleg felemeli s az igy módosult átalányösszegeket a folyó évi vármegyei költségvetések megfelelő rovataiba beállittatja.

— Juniális. A zalaegerszegi kath. legényegylet junius hó 9-én a zalaegerszegi kereskedő ifjak junius 30-án nyári táncmulatságot rendeznek.

— Vizbe fult. Kulcsár István becsehelyi lakós az utcai utárok vizében megfulladt; Réz Gábor 20 éves zalavári lakós orvhalászás közben a Zalába bukott és belefult.

— A Weiser-gyár kitüntetése. A helybeli Weiser J. C. vasgyár ismét kitüntetésben részesült. Különösen a „Zala Drill" a temesvári gazdasági kiállitáson szenzációt keltett és a juri által első éremmel tüntettetett ki.

— Hajsza az utcán. Mint a diótolvaj, aki saját árnyéka elől megijedve eliramodik, ugy futott egy fiatal suhanc m. hó 30-án az őt üldöző Szakonyi Károly titkos rendőr előtt. A jelenet óriási csődületet okozott. Az üldözött tolvaj rovott mult két egyén, kit Szakonyi rendőr nadráglopás miatt letartóztatott. De ez a szent szabadságra gondolt, megszökött és a hercegi épületben akart elbujni, de a rendőr kiabálására a közönség is elkezdte őt üldözni és éppen a városház kapuja előtt tartóztatták fel őt.

— Tüz. Mult hó 31-én éjjel a Rákóczy-utca egy pajtája kigyulladt. A csekély tüznek óriási nézőközönsége volt. Oh Dobói Ah Barnum!

— A Keresztény Jót. Nőegylet választmánya tisztelettel felkéri a t. szülőket, miszerint gyermekeiket (6 éves korig bezárólag) junius hó 9-én a sörgyári parkban megtartandó juniálisára, minél nagyobb számban hozzák el, hogy a jurynak tág tere nyiljék tevékenysége kifejtésére. A dijazás 5—6 óra közt történik, midőn a legszebbnek talált hat baba lesz kitüntetve. Amint halljuk a figyelmes rendezőség intézkedett, hogy olcsó kocsiösszeköttetés legyen a Főtértől a mulatság szinhelyéig és vissza.

— A hadastyánok védelme. A „Zala" m. hó 39-iki számában megtámadta a Hadastyán Egylet zenebandáját, ezt veszedelmesnek mondva. Tuboly Viktor munkatársunk védelmébe veszi a zenekart, ennek haladását kielégitőnek mondja és a „Zala" cikkirójának hallási érzékeit kényesnek tartja, mely inkább kedveli a „szerencsétlen flótát," mint a trombitát. Mi ebben a sulyos konfliktusban tartózkodunk minden véleményadástól.

— Edison szinház. Uj érdekes műélvezetben lesz a nagykanizsai közönség része. Benkő M. tanár a Polgári Egylet nagytermében junius 1-én szombaton és 2-án vasárnap este mozgófényképeket fog bemutatni. Mint meggyőződtünk, előre is jelezhetjük, hogy Benkő M. tanár előadása felette érdekes látványosság lesz. A mozgófényképek sorozata igen változatos és mulattató. Az előadás sikerét már az is biztositja, hogy a villanyos gépeket Benkő tanár személyesen kezeli. Az érdekes műsort Belie Róza k. a. bécsi szerpentin táncművésznő által bemutatott villanyos szerpentin tánc fogja bezárni. Benkő tanár Edison szinházáról ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtó nagy elismeréssel és dicsérettel szól, előadásait mindenütt a közönség osztatlan tetszése kisérte. Közönségünk figyelmét felhivjuk az igen jeles szórakozást és rendkivüli műélvezetet nyujtó előadásokra.

— Hirdetmény. A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége pályázatot hirdet a Kis-Cell állomáson létesitendő 6 állásos mozdonyszin vasfödél-szerkezetének előállitásához szükséges munkák végrehajtására. Az ajánlatok legkésőbb junius hó 1-én déli 12 óráig nyujtandók be. Részletes föltételek Szombathelyen az Üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályában tekinthetők meg. Sopron, 1901. évi május hó 23-ikán. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Nyilatkozat. Dr. Aujeszky Aladár, egy. tanársegéd, középiskolai egészségtan tanár, Budapest, VIII., Baross-utca 55: „A „Kristály" forrás vize kellemes izü, bakteriologiai szempontból felette tiszta és kémiai tulajdonságait illetőleg is kifogástalan viz lévén, azok közé a vizek közé tartozik, melyeket az egészségtudomány az egészséges ivóvizek közé soroz."

* Jótékonycélu államsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy jótékonycélu államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereményeiben következő jótékonycélu intézmények részesednek: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII. ker. általános jótékonysági egyesület (Budapest, Baross-utca 67.,) 3. a Nyitra és vidéki szegény-

---

ellentétben állt lelkének sötét bánatával.

Szeretett igazán és csalódott. Egy egész élet ábrándja és boldogsága oda van s mig ő az élet árnyképeit tálja, addig a másik az őt illető gyémántok fényében gyönyörködik.

De hát tovább, tovább, csak lépeget előre.

Egyik ember a másik után, a pénzért, a létért küzdő rohanó alakok, egyik vánszorog, a másik fut, kitér másnak, vagy mást leszorit utjából, némelyik a hóra lép. Szélesedik a sötét sáv az utca kövezetén, már két méternél is szélesebb a söprü után maradt keskeny vonal a havon.

Majd két fiatal ember halad élénken beszélgetve egymással.

— Ugy van, az az ember egészen elrontotta jövőjét, családi boldogságát feldulta, nekirohant minden élvezetnek, kártyázott, vesztett, tobzódott, kölcsönzött, adósságokba merült, végre neje hozományából még meglevő ékszereit, gyémántjait elvitte ...

— Eladni?

— Dehogy, a Lilinek, tudod.. hiszen ...

— Tudom, annak?

— Annak!

— És most mit fog tenni az az ember?

— Ki tudja, annyi bizonyos, hogy valamirevaló társaságba többé be nem kerül.

— Hátha megjavul még, hiszen elég fiatal ...

— Bajosan, sikkasztott végre és most körözik.

— Te, hogyan éreznéd magad, ha helyében volnál és most üldöznének?

— Igy tennék ni!

S a kérdezett fiatalember neki iramodott a széles utnak, mintha korcsolyázni akarna; a másik utána. Pajzán, fiatal kedélylyel a mire végigértek, talán már elfeledték, hogy másoknak mi nyomhatja a szivét, a kik ott sietnek előre.

Mind többen, többen, szélesebbre taposva két oldalról a fehér havat s a sok között ki figyelne az egyesekre, ki látná annak a csaknem rég szép férfias alaknak megtört előrehajlását, a szemek lázas villogását, az arc halálos sápadtságát, ki venné észre a vonások eltorzulását, a tévetog, ingadozó járást.

Egyszerre minden erejéből futni kezd, majd megáll, hirtelen fejéhez kap, megfordul s néhány lépést visszafelé szalad, nagyot nevet, aztán betántorog a fehér hóba, ismét kacag s ujra visszaszalad a lejárt, letaposott nyomra, az emberek kitérnek előle, a bámulók összeszaladtak, sokan nem tudják, mi történt, csak, mert a többi bámul, ők is oda sietnek.

A sápadt ember beszél:

— Könnyek ugy csillognak, mint a hópihék ... gyémántok, azok is ugy csillognak, mint a hópihék. Minden ugy fénylik, szinte megvakulok ... vakulok már, azért sötétedik minden körültem.

Ujra szaladni akar, hangosan nevet, hirtelen megcsuszik a letaposott havon. Hanyatt vágódik, a feje hátra csuklik az utca kemény kövezetére, az most már neki jó, puha párna.

Nagy tömeg verődik össze, a zuzott fej helyén vérnyomok, a fekete sárban letaposott uton.

Jönnek a mentők, elviszik.

Aztán jönnek-mennek az emberek tovább. A széles nyomon kocsik is haladnak már. A tavaszi nap is olvasztja a havat; tiz méter széles már a seprő nyoma. A seprőé és a sok emberé.

Minden nyom egy-egy regénynek a jegyzéke. Végre összeverődik, az egész, valami bizonytalan lesz: se hó, se sár, se fehér, se fekete.

Már eltünt a hó is, a sötétes, letaposott ut is, robannak a téren össze-vissza tovább tovább.

Egyik kifelé a pályaházhoz, egy távol utra kelni, másik befelé a pályaházból: ezer reménynyel egy közeli életpályát megkezdeni, harmadik utja pedig a talán ezé a legkényelmesebb, mert fekszik szép csendesen s lovak huzzák arra a fasoros utra, mely a temetőbe vezet.

Vajjon ez milyen utat kezd meg?

S igy hullámzanak a tarka képek tovább, tovább ...

„Henneberg-selyem"

fekete, fehér és szines 65 kr.-tól 14 frt. 65 kr.-ig méterenkint, sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb. (ca 240 különböző minőségben és 2000 szinben rajzokban stb.

Menyasszony-selyem	85 kr.-tól 14 frt. 65 kr.			S.-foulard mintázott	65 kr.-tól	8 frt.	65 kr.
Selyem-damasztok	65	14	65	Báli-selyem	60	14	65
S-bászir. ruhánként 6 frt. 85 kr	42	75		Selyem grenadinok	80	7	65

méterenként portó és költségmentesen — Minták azonnal küldetnek, kettős levélportó Svájcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállitó.

segélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stephánia" árvaház, 5. az általános (budapesti) ogyetemi segély-egylet, 6. a katholikus munkásnőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segély-egylete, 8. a Szent-Vitusról nevezett horvát vakok intézete, 9. a budapesti önkéntes mentőegyesület, 10. a budapesti „Frőbel" nőegyesület a jövedelem egy-egy tized részében. A játékterv nagyon kedvező eseményekkel kecsegtet, a tőnyeremény 150.000 korona az összes nyeremények 365.000 koronára rugnak. Sorsjegyek á 2 írtért kaphatók minden pő- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohányözvedéknél. A húzás már f. é. junius hó 28-án történik.

* Az Anker élet és járadék biztosító társaság április hó 20. tartotta XLII. rendes közgyűlését gróf Prokesch Osten Antal úr elnöklete alatt. A társaság vagyona 138 millió koronára emelkedett. Ebből Magyarországra esik: Magyar értékpapírokba: 14,472.457.75 kor. jelzálog kölcsönök 13,005.200 k.és a budapesti ingatlan (Anker udvar) 1 063768 k.80 fill. összesen 28 541.426 k. 55 f. A részvény szelvény (200 koronával) és a mai hirdetésben kimutatott, nyeremény osztalék a társaság bécsi és budapesti pénztáránál készpénzben felvehetők. A nyeremény osztalékot az aláírt szelvény ellen a társaság helybeli kipviselője is kifizeti.

Szerkesztőség
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYESEK.

— Fényképező készülékek díletának számára. Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és hasznos által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fennálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállító Béc. Tuchlauben 9. céget a ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kívánatra ingyen küldetik meg.

NYILTTÉR.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybantalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK:

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi ismeretlen házszer, a mely már több mint 30 év óta meghizhalló bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, ozsizzal és megbélésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig ügyelemmel legyünk a „Horgony" védjegyre és a „Richter" czégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyazolan minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Csokoládé — Páris 1900. Grand-Prix.

SUCHARD

Mindenütt kapható. Cacao

TROPON táplálé és erősítő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnyekészítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legtápláló része, tisz a fehérnye, ételekhez keverve táplálé erejét tokszorosan fokozza.

VAS-TROPON egyesíti magában a vas vérképző és a fehérnye izomerősítő hatását. A vérszegénység, sápadtság, ideggyöngeség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legtápláltóbb reggeli ital, tisztaszerte táplálóbb, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fajtájával készül.

TROPON GYERMEKTÁPLISZT a legtartalmasabb és legmegbízhatóbb gyermektápláléK. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében táplálóbb ereje nagyobb, mint minden más táplászté.

Kaphatók minden gyógyszertárban.

Fürdőidény:

május-október:

Ásvány- és iszapfürdő:

DARUVÁR,

SLAVONIABAN.

A cs. és kir. szab. délivaspálya állomása. Vastartalmu forrás hőfok 42—50° C. Porcellán-, kő-, tükör-, iszap- és moór- és villanyos fürdők. Sikeres gyógyhatással bír az összes női bajoknál. Már a romai idők óta híghirű, jóhatásu, fürdő a szlavoniai közéjhegyek gyönyörű völgyében, erdős magaslatoktól körülvéve. A gyógyhelyiségek egy remek, árnyékos sétány közepén fekszenek. A fürdőpark, fürdő szálloda és az összes lakhelyiségek acetylen-légszeszszel világíttatnak. Kiváló, előzékeny kiszolgálás. Az elő- és utóidény alkalmával tetemes árengedmény. Prospektusokkal és felvilágosítással szívesen ingyen és bérmentve szolgál

a fürdőigazgatóság.

ROHITSCH Sauerbrunn

GYÓGYFÜRDŐ.

Prospektusokkal az igazg.

Déli vasúti állomás: Pöllschach

Gyönyörű Nyári Tartózkodási hely.

Elismert gyógyhely gyomor- máj- és vesebajokban cukor betegség epekő, torok- és gégehurut bántalmakban szenvedők számára.

NESTLÉ GYERMEKLISZTJE

legtökéletesebb táplálék kis gyermekeknek.

Egy doboz 1 kor. 80 fillér.
Egy doboz mezőprobálásra 1 kor.

Nem kíván tejhozzátételt,

az anyaemlőtői elválasztás ezen rég jónak bizonyult, már 30 évnél régebben bevezetett és kipróbált tápszerrel könnyen történik.

Hasmenés és hányás kizárva. — A Nestlé gyárak évi gyártása 35 millió doboz. — Naponkinti tejszükéglet 132 000 liter.

Nestlé sűrűsített teje cukorral 1 doboz 1 kor.
" " " cukor nélkül Viking újdonság 1 doboz 1 kor.

legjobb alpesi tejet tartalmaz.

Központi raktár: F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.

Eladása az összes gyógytárak és drogueriákban.

„AZ ANKER" Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI kerület, Deák-tér 6. sz.

élet- és járadékbiztosító-társaság. (Anker-udvar), a társaság saját házában — (ALAPITTATOTT 1858.) —

Összes vagyon	138 millió korona
Biztosítási állomány	505 millió korona
Eddigi kifizetések	225 millió korona

1900-ban a nyereményrészesedéssel biztosítottak vegyes és halálesetli biztosításoknál A osztalékterv szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztalékterv szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugymint a biztosítási tartam

3 éve után,	4 év után,	5 év után,	6 éven alan,	7 év után,
9%	12%	15%	18%	21%

fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség. (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők) valamint a társaság ügynökei.

Képviselők: HAVAS és FIA Nagykanizsa.

Jó és ócsó órak, 3 évi jóttállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

óragyára arany, ezüst és ékszer árak szállító háza BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

GLOBUS TISZTÍTÓ KIVONAT A LEGJOBB FÉMTISZTÍTÓ SZER.

Dobozonkint 10, 16, és 30 fillérért minden fűszerszerű felismerhető czégtelen kapható. Minden kísérlet tartóbbszerbálatot érdemlő.

Feltalló és egyedüli gyártó: Fritz Schulz jun. Aktiengesellschaft, Leipzig und Egen.

EGYSZERŰ ÖSSZEADÁS.

Jó anyag.
Jó menetmik.
Jó nccl,
Jó kerektulpak.
Jó küllők.
Jó golyok.
Jó csapágyak.
Jó hajtókák.
Jó munka.
Jó szerkezet.

ÖSSZESEN:

A STYRIA-GÉP 1901.

„STYRIA"-kerékpárművek PUCH JÁNOS és TÁRSA, Graz.

Raktár és képviselet Zala- és Somogy-megyék részére

IFJ. WAJDITS JÓZSEFNÉL NAGY-KANIZSÁN.

JUTARYOS ARAK, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

A PALLAS **NAGY LEXIKON** KÉSZ!

Megjelent 16 diszes félbőrkötésü kötetben;

a teljes mű ára 96 frt. — Diszes fall állvány hozzá csomagolással együtt 21 frt.

A magyar lélek mindennapi kenyere a PALLAS NAGY LEXIKONA; el nem lehet nélküle senki.

Kell: a gazdagnak, szegénynek, tudósnak, tudatlannak.

Kapható: Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán, esetleg havi 8 koronás részletfizetésre is!

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánltatatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen bevetetnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 frt o. é.

KÉRJUNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót“ védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényilez védett dobozaink utasitásaink és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz“ cimzett gyógyszertára Z. K. ⅟₁

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

SEABURY & JOHNSON'S

Benson-Tapasza

A leghathatósabb tapasz

rheumalismus és a meghülés összes következményei ellen!

Minden gyógyszertárban kapható.

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Holzbrücke 7-11.

Régi hirneves kenfürdő Horvátországban.

Vasuti Állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zagráb Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési és zsibbadások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték, Hidegviz kurák zuhanyokkal Kneipp szerint, egész éven át nyitva.

Idény tartam május 1-től október 1-ig — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FURDOIGAZGATOSÁG.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város közkórházi igazgatósága részéről a kórházi épületeken előforduló összes javitási, meszelési, tisztitási és egyéb apró munkák elvégzésére versenytárgyalás hirdettetik.

Fölhivatnak a helybeli vállalkozók, hogy zárt ajánlataikat f. évi junius hó 15-éig a kórház igazgatóságnál adják be.

A vonatkozó föltételek a gondnokságnál hivatalos órák alatt betekinthetők.

Nagykanizsán, 1901. május 27.

DR. SZEKERES JÓZSEF,
közkórházi igazgató.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Günsberger Jakab, Fesselhoffer József, Strem és Klein, Marton és Huber, Neu és Klein és Balaton testv. urak fűszerkereskedésében.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapir az „Adria“

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendü készitményeivel

A párisi kiállitáson az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZITI: Császári és kir. udvari szállitó

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: ifj. Wajdits József, Fischel Fülöp s Mair József cégeknél N.-Kanizsán

Legujabb kitüntetés

ARANYÉREM

Párisi világkiállitás 1900.

Csoport kiáll. kém. iparnak.

SOKKAL JOBB mint a vörös tisztitó kenőcs

Globus fémtisztitó kivonat

FRITZ SCHULZ jun. AKT.-GES.,

Leipzig und Eger cegtől

Mindenütt kapható!

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik erte irnak. Ez a legbámulatrameltóbb csodaorvosság, mely megmenteni ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyogyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, al kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intezet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute. 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

HIRDETMÉNY.

Ö császári és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik

a XXII-ik magy. kir. államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznu és jótékonycélokra fog forditatni.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint **385,000 koronára rugnak, es pedig:**

1 főnyeremény	à 150,000 korona		10 nyeremény	à 1,000 korona
1 „	50,000 „		20 „	500 „
1 „	20,000 „		50 „	100 „
1 „	10,000 „		100 „	50 „
2 nyeremény	à 5,000 „		1000 „	20 „
5 „	2,000 „		6500 „	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

— A huzás visszavonhatlanul 1901. évi junius hó 28-án Budapesten történik —

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára postautalványnyal előre beküldendő, továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és váltóüzletben.

Budapesten, 1901. évi január hó 2-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Z. K. ⅟₁ 901.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ felirata ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinel legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményokat kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Vásárokat látogató és házalóknak!

Kiabáló gumifuják, gömbölyü és hosszuak, ördög-kolbász, gigerli és szivarfuják minden szinben. Elefántormány madárbanggal. Fülemüle fuvola, meglepően madárbangot utánoz. Szaladó fénylő egerek. Repülő gumi-kolbász (nagy becs.)

Hasmenő gigerlik, hashajtó pilulákkal. Ezenkivül mindenféle legujabb játékok és mulattató cikkek a legjobb minőségben kapható

M. Hacker's Söhne.

Bécs, VII., Neubaugasse 20.

nagybani árukereskedésében, utánvétel mellett, csakis megelőzőleg beküldött foglaló ellen. Pontos és szolid kiszolgálás. Mustraküldet 1 kor.

Ferenc József császár-fürdő Tüffer helység

a déli vasut mellett (Gyorsvonat állomás) 7 óra Bécstől.

Egész éven át nyitva.

Legmelegebb forrása Stájerországnak (39½° C) — Egyenlő hatású Gasteinnel, Pfäffersel (Svájc) — Legnagyobb kényelem. — Villanyos világitás. — Két Tennisezeő hely.

Jelentékeny ujitások és javitások. — Szénsavas fürdők. — Kitünő fekvés bomek fürdőknek.

Fürdő orvos: **Med. Univ. Dr. Beck Rudolf.**

Tulajdonos: **Gunkel Tivadar**

Jelenleg csakis Thermal-vizet isznak a Ferenc József császár-fürdő forrásaiból. — Legjobb és legolcsóbb bisteriummentes üditőital. — Közvetlen szétküldés. — Rendeléseket a Ferenc József császárfürdő gondnokságához, Markl Tüffer intézetendők.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsém a tisztelt kereskedő urak figyelmébe jelhozni, hogy nálam polgároknak való aratási bocskorok bármily mennyiségben jutányos árért kaphatók. Megkeresésekel rögtön elintéz és mintákat küld

KÁPOSVÁR, ***GOLOBITS PÁL***
bocskor készitő.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1901. junius hó 8-án. 23-ik szám. XXXX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
6 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kézíratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A vidéki városok kongresszusa.

Nagykanizsa, 1901. jun. 7.

Néhány hét mulva ujra össze fog ülni a vidéki városok kongresszusa. Hallani fogunk ujra szép szónoklatokat, magunkba szivhatunk ujra szép ideákat. Megdobban ujra a kebel, felcsap ujra a lelkesedés lángja. „Uraim, a kisipar halálos ágyán van!" — szól az egyik szónok. És felzug az Éljen: „Éljen a kisipar!" „A kisipart meg kell menteni!"

„Uraim! a mai kor a nagyiparé! A nagyipart meg kell magunknak hóditani!" szól a másik és mennydörgésszerüen tombol a helyeslés moraja: „Ugy van! Éljen a nagyipar! „A nagyipart meg kell hóditani!"

És szól a harmadik: „Az adóterheket nem tudjuk tovább elviselni. Ipar és kereskedelem nyögnek alattok. Ezt nem türhetjük tovább! Mérsékelni kell az adóterheket!" És felhangzik az egetverő kiáltás: „Igaz!" „Ugy van!" „Éljen az adócsökkentés!"

És igy megy tovább és kergeti egymást a sok eszme. „A városoknak meg kell oldani a munkáskérdést!" („Éljen a munkáskérdés megoldása!") „A városoknak meg kell védeni az ipart és kereskedelmet az agrár tulkapások ellen!" („Éljen az ipar és kereskedelem!") „A városoknak meg kell védeni a földmüvelést!" („Éljen a földmüvelés!")

Egyszóval mindent meg kell oldani és minden megoldatlan marad! Minden éljen és a sok éljen mellett éhen halunk. Pedig a magyar ipar fejlesztése, a magyar kereskedelem megvédése tekintetében a magyar városokra komoly feladatok várnak.

A városok történeti létalapja, jólétének forrása az ipar és kereskedelem. Ebből következik a városoknak az a kötelessége, hogy az ipar és kereskedelmi érdekek megvédésében a legmesszebbmenő határokig elmenjenek. Ennek a kötelességnek — valljuk meg őszintén — a városok eddig meg nem feleltek. A városok eddig beérték azzal, hogy mint kérelmezők, mint koldusok léptek fel. Kértek, holott joguk volt követelni, mindent kértek és ők maguk a saját hatáskörükben ugyszólván semmit sem tettek. Összetett kézzel nézték, hogy megy tönkre kisiparos polgárságuk zöme, a nélkül, hogy ezért a hasznos elemért kellő ellenértéket kaptak volna. Vajjon mit kapott érte Kanizsa városa, hogy néhány vagyonos, büszke csizmakészitője és szürszabója nyomorult páriává sülyedt?

Követelték-e a városok, hogy eltiltsák a házalást, mely hazánkban csak az osztrák ipar előőrse, hogy mérsékeljék az óriási adóterheket, melyeket az ipar és kereskedelem el nem viselhetnek?

Megteremtették-e a városok közvéleményét?

Bizony eddig, a helyett, hogy egységes terv szerint jártak volna el, idejük nagyrészét arra forditották, hogy versenyeztek egymással azért, melyiküket vegye tekintetbe a kegyeket ipari nagyvállalatok alakitásánál.

Pedig a városokra ennél nagyobb kötelezettségek háramlanak. Valamint az egyes embernek joga van követelni, hogy tőle a levegőt meg ne vonják, ugy van joga a városoknak megkövetelni, hogy az ipar és kereskedelem fejlődését nálunk lehetetlenné ne tegyék. A mint az egyesnek joga, sőt önmaga iránti kötelessége, hogy az életе, vagyona elleni támadásokat visszaverje, ugy joga, sőt kötelessége a városoknak, hogy kiméletlenségig menő erélylyel küzdjék le az ipar és kereskedelem elleni törekvéseket.

Ébredjenek hát végre álmukból a magyar városok! Álljanak csatasorba az ipar és kereskedelem külső és belső ellenségei ellen. Ne a kicsinyes anyagi előnyök kikoldulása legyen a főcél, hanem a vitális érdekek megvédése. A legközelebb összeülő városok kongresszusa pedig a szónoki versenyfutás helyett, nagy manifestacio legyen, a melyből ország-világ lássa, hogy elérkezett a végső pillanat arra, hogy a tettek mezejére lépjen az ipar és kereskedelem minden igaz barátja.

Sugár Ottó.

Megjegyzések az uj kölcsönről.

Városunk pénzügyi politikájának egy igen jelentős ténye az a közgyülési határozat, mely szerint egy két millió koronás kölcsönnel fogjuk finansziruzni az összes részint már foganatositott, részint pedig tervbe vett épitkezéseket és telekvásárlásokat, mint: a kaszárnya-, a gimnázium-, a kiskanizsai ut kiépitése, a megvett nroda mi telkek kifizetése stb. Mi is meg vagyunk győződve e kölcsön szükségességéről, hisz magunk is nem egy izben emeltük fel sürgető szavunkat a reformok mielőbb való megvalósitása végett. Ez a kölcsön egy fait accompli abhoz, hogy a reformok biztosan keresztülvitessenek, s most, hogy pénzünk is van már, megnyugodva gondolhatunk arra, hogy Kanizsának az a kora, mikor nemcsak hogy nem fejlődött, de a stagnáció következtében hátrament, lejárt egy jó időre, s nem céltalan semmittevés, hanem komoly tervek, jól preparált munkarend fogja megszabni a jövő teendőit.

A határozatot a kiskanizsai civisek megfelebbezték, ami az ő álláspontjuknak természetes következése. Felebbezésük indoka az, hogy addig ennek a nagyszabásu kölcsönnek kérdése ne döntessék el, illetve addig ne kérjünk pénzt a szükségesekre, amig el nem dül Kiskanizsának Nagykanizsa ellen megindított elválasztási pere, mert — a mint a tanács javaslat tartalmazza — azon reformok között, amelyekre a felveendő pénz forditva lesz, egyetlen egy sincs, ami Kiskanizsának is jóvoltára szolgálna. Nekik nem kell a kaszárnya, uj gimnázium, a városba vezető jobb ut, nekik semmi sem kell, a semmire pedig szükségtelen a pénz, s fölösleges a fizetés. Persze, hogy földieinknek nincsen igazuk; ebben az egy dologban legalább — hogy többet ne sértsünk — nincsen. Mert hogy nekik is jól esik, ha gyerekeik itt katonáskodhatnak az otthonban, ha földtermékeiknek fogyasztását a katonák emelik, ha fiaik jobb iskolában, egészségesebb termekben tanulhatnak, ha falujuk jó uttal van összekötve a várossal, — az bizonyos, ha még ugy felebbeznek is az instanciákhoz. Hanem az már csak ugy van, hogy Kiskanizsán erősen ki vagyon fejlődve az ellenzéki szellem, s minduntalan szükséges demonstrálni azt a tényt, hogy ők nincsenek megelégedve a mai állapotokkal, s . . . válni akarnak.

Ennek dacára, mi nemcsak, hogy a kölcsön felvételét általában tartjuk szerencsés elhatározásnak, de a felvétel módozatai ellen sem lehet sok kifogásunk. Mert maga a kamatláb olcsó. Ma, mikor a főváros is 4%-tel kénytelen kölcsönt szerezni nyilvános aláirás utján is, még pedig 30 millióra és 13% a parin alul bocsátva ki a kötvényeket, s ma mikor a kamatláb a provincián $7^1/_2$—8%, nem lehet drágának találni egy 5·4%-os amortizacionális kölcsönt 2 millió koronára egy oly kis jövedelmü városhoz, mint Kanizsa. Csak a törlesztési idő tartamát találjuk rövidnek. Ötven esztendő alatt egy millió forintot nekünk mindenesetre sulyos teher visszafizetni, ha még oly produktiv kiadásokra forditanók is a pénzt. Ezt pedig a tervbevett kiadásokról nem igen lehet elmondani. A kaszárnya nagyon csekély részét téríti meg a reá forditott pénznek, még a kamatjait sem. Az uj gimnázium — hacsak a tandijat fel nem emelik, ami ellen, tekintve az állami középiskolák tandijának magasságát, kifogásunk nem lehet, szintén nem tőke, amely anyagi javakat termelne, egyedül az uj telkeket lehet valóban gyümölcsözőleg értékesiteni.

Ily körülmények között, minthogy a felveendő kölcsön uj terheket ró a polgárokra, szükséges lett volna e terhek minél nagyobb mérsékléséről gondoskodni s talán lehetséges lett volna ötven esztendős törlesztési idő és 54000 frtos annuitás helyett 80 éves törlesztési időt 30000 frt. annuitással kieszközölni.

És még egyet. Most, hogy ily nagyszabásu pénzügyi aktus előtt állunk, sajnálattal tapasztaljuk, hogy ismét nem történt gondoskodás két, régi, sokat és sokszor felpanaszlott mizeriánk sanalásáról: a kövezet és a kanalizació rendbehozásáról. A legkisebb vidéki városok, Kanizsánál sokkal kevésbbé város hirében állók, a jó kövezetben találják meg fölényüket mi felettünk. S igazuk van, mert ebben a tekintetben, mi nagyon hátra maradtunk. Máshol a tégla a kivétel és az aszfaltburkolat a szabályszerü, nálunk az aszfalt kivétel, s a tégla rendes, még legelőkelőbb utcáinkban is. — A csatornázás ügye is igen miserabilis állapotban van. A mi dombos-halmos városunkban ennek rendezése egy elsőrendő feladat, s csodálatos, milyen nemtörődömség a része.

Tanácsos volna, most egy füst alatt e két bajunkat is orvosolni. Ha most elszalasztjuk, nem tudjuk, mikor lesz rájuk érkezésünk. El leszünk foglalva a jövőre kitüzött sok munkával, s ha most nem iktatjuk a munkarend lisztájába a kövezet és a csatornázás ügyét, beláthatlan hosszu időbe kerül, mig ujra elővehetjük.

Szakirányu tanoncziskolák.

Nagy fába vágta a fejszéjét a székesfővárosi tanács tanügyi osztálya, a midőn alig három hónap alatt oly ujdonatuj szervezetet akar minden fórumon keresztül segiteni és életbeléptetni, a mely szerve-

---

TÁRCZA.

Kiálló szó a pusztában.

Irta: *Kalocsa Róza.*

— A „Zalai Közlöny" tárcája. —

Tudom, hogy az, tudom, hogy hiába beszélek, hogy nem hallják s nem hallgatják meg gyönge szavamat sem fent, sem alant.

És én mégis beszélek (asszonyi szokás!), pedig tudom, hogy ha meghallják is, nem hisznek nekem.

Pedig annyira érzem, hogy igaz, a mit mondok, hirdetek már régesrégen, hiszen saját magamon tapasztalom és magam példáján okulva másoknál is tapasztaltam, ugyan nem annyira, mint én szeretném, mint az az ügy javára válnék; de megszerzem magamnak azt a megnyugvást, a mi az én szük hatáskörömben tehető volt . . .

. . . A lapokban olvastam, hogy kertészeti tanfolyamot nyitottak az ifju lelkészek számára, költségeikre pénzt utalványoztak, stipendiumokban részesitették őket, csak tanulják meg a kertészkedést és majdan ha lelkészek lesznek: hirdessék az igét hiveik között ebben az irányban is.

Továbbá ott van a sok mindenféle kertészeti kiállitás, tanulhat, okulhat abból mindenki, aki akar.

Aki akar! De hát ki akar? Olyanok, a kik a nélkül is kertészkednek? Akik hozzá értenek? Akiknek pénzük is van a kertészkedéshez? Szakemberek, akik egy-egy ujfajta nemesebb növényt megszereznek és kedvtöltésből tenyésztik.

Nem ezek az eszközök azok, magas és legmagasabb uraim, melyek a kertészetet hazánkban felvirágoztatják.

Nem a műkertészetet értem.

A műkertészet az utóbbi két évtized alatt soha nem is álmodott virágzásnak indult. De nem az a fontos. Ez csak egyeseknek hoz hasznot és örömet.

De a bün, égbekiáltó bün közgazdaságunk ellen az a sok heverő gazos, parlagos kerti föld, melynek senki sem veszi hasznát. A mellett gazdájuknak lelki szegénysége, restsége, tehetetlensége ri ki belőlük.

És ez az állapot mind addig ugy marad, mig népünk leányait be nem vezetjük az értelmes és hasznos kertészkedésbe.

A kertészkedéshez első helyen ügyszeretet, a legkisebb aprólékosságig terjedő gondoskodás kell, fel kell használni a kerti munkára a legkisebb időmaradékot, mely a nagyobb, komolyabb munkából fennmarad; ezt nem teheti a férfi, a családfő, ki a kenyérkeresés nagy gondjait cipeli vállain és a komoly, sulyos munkában kifáradva tér haza. Bizony ennek a szeme előtt ott disztelenkedhetik a gyomverte kert, pihenésre van szüksége, nem birja magát estenden vagy kora hajnalban a kertbe vonszolni. Ereje kell, de egészen kell a kenyérkeresethez és családja fentartásához való gondjaira és munkájára.

A házi kertészkedés kizárólag a család asszonyait és lányait s ezekkel együtt működve a gyermekeket illeti!

Természetesen, én itt nem azokat a tehetős családokat értem, a kik kertészt tarthatnak, hanem értem az egyszerü paraszt zsellértől kezdve a legtehetősebb fölmivelő családig; a legszegényebb iparostól, a hatvan koronás havifizetésü hivatalnokoktól kezdve, ideértve tanitókat, lelkészeket, gyármunkásokat, fel a legmagasabb jövedelmü iparos családig és legmagasabb fizetésü hivatalnokig, tehát azokat értve, kik a nemzet zömét, alapját képezik.

Ezeknek van igazán szükségök a gyakorlati, a házi kertészkedésekre, a munkásság kiadás nélkül, vagy nagyon csekély kiadással, megeröltetett munkálkodás nélkül, ugyszólván semmiből állithatnánk elő száz meg százereket érő terményeket, akár házi használatra, akár eladásra.

Itt volna, ebben a házi aprólékos kertészkedés oktatásában az igazi népnevelés, a takarékosság, az ugyszólván semmiből, csak szorgalom és gondoskodás folytán előállitott termelés, haszon megismertetése; a gyakorlati élet szükségleteinek saját munkásságunkkal való fedezése.

És ha népünk családjainak minden tagja, már zsenge korában megismerkednék azzal az élettapasztalattal, hogy mennyi munka- és fáradságba kerül csak néhány fillérnyi értéknek az előállitása is, bizony, bizony kétszer is megnézné, mire pazarolja el azt a fáradozással keresett pénz.

De a leányokat már kicsiny korukban kell a kertészkedésbe bele szoktatni, hogy ugyszólván belenőjenek, mert csak ha kicsi korukban szoknak hozzá, csak akkor szeretik meg a kertészkedést.

Már pedig minden munka, de különösen a kertészkedés, csak akkor sikeres, ha azt szeretettel, lelkesülten csináljuk.

Álljunk meg egy percre e gondolatnál.

A Biblia szerint Isten büntetéséből Ádámot munkára szoritotta. Ámde az örök Jóság kezéből, hogyan jöhetne büntetés, átok? Bizony áldássá lett a munka. Önbizalmat, büszkeséget ébreszt bennünk munkánk sikere, megelégedést érezünk a reánk szabott munka lelkiismeretes teljesitése által. És mindezek az érzelmek a boldogságnak egy-egy alkotó elemét képezik.

De teljes boldogság akkor, ha munkánkat szeretjük!

Ha hivatásunk, kötelességünk teljesitése örömet okoz.

Ezért kell a leányokkal már zsenge korukban megismertetni és megszerettetni a kertészkedést, mert azután ez a szeretet sohasem alszik ki szivükből.

Saját életemből hozhatok fel reá eklatans példát.

Egyszer . . . a sors kereke fordultával . . . nem volt állásom tizenegy hónapig, annál inkább beteg voltam testben, lélekben . . . A sors csapásait elbirtam viselni edzett lélekkel, hittem, reméltem a jobbra való fordulatot. De bekövetkezett március, minden lépten-nyomon szemembe ötlött a megpezsdült élet: zöldült a pázsit, rügyeztek a fák . . . de az én számomra egyetlen fűszál sem bujt ki a földből, hiszen nem volt enyém egy talpalattnyi föld sem, hova egy magvacskát elvethessek. A mit a sok csapás előidézni nem birt, megtette azt az az egy hiányzó fűszál, összetörte kedélyemet hosszu időre.

Hanem most aztán van is ám nem csak egy fűszálom! Sóskabecsinált báránynyal, laboda bundáskenyérrel vagy sült tojással járja már régen. A bőventermő korai borsó sorai baptákban állva tisztelegnek és kérik már az első kapálást; zöldség, kelkáposzta, saláta, kalaráb, hónapos retek rendei mosolyognak felém, ha a kertbe megyek. Az udvaron jácintok tömött pázsitkörözetben illatoznak a rügyező rózsafák és sötéten zöldelő thuyák alatt. Természetesen kertész nélkül, csak saját házikezelésünkben.

Igy aztán a kert már mostan is nagy segitség a konyhára nézve, hiszen negyven egyénből áll háztartásunk, de mennyivel tulhaladja az anyagi hasznot, az erkölcsi siker. Ha igazgató tanácsunk — városunk szine javából összeválogatva, gyülést tart hatalmas nagy iskolánk ügyeit elintézendő — gyülés után a tanács tagjai kiszélednek az udvarra, kertbe; nem kerüli ki figyelmüket semmi ujitás, semmi ujabb virágcsoport vagy korai vetemény s megnyugtatva mondogatják egymás között: Itt már sziveesen hagyja gyermekét a szülő.

És igazuk van. Iskolánk tágas, szép épületének méltó kerete az udvar és kert és a kettő együtt az iskola egészségi állapotának nemes tényezője, mert növendékeink — Istennek legyen hála érte! — egészségesek.

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

zet régiől fogva csak „elvben", jámbor óhajképpen szerepelt a mi alsófoku iparoktatási rendszerünkben. Nem kevesebbről, mint az évtizedeken át nagy nehézségekkel és nagy áldozatokkal fejlesztett (218 elméleti és 230 rajzosztályból álló) huszonhat mesterinas-iskolának egészen uj területi elosztásáról uj tanrendjéről, tehát alapjában uj organizációjáról van szó.

A sokat támadott 1884. évi ipartörvény legbecsesebb rendelkezései közé tartoznak azok, melyek az iparostanoncok iskoláztatását szabályozzák és többek közt elvként kimondják, hogy oly községekben a hol legalább 50 tanonc van és e tanoncok számára külön iskola nincs, köteles a község a tanoncok tanitásáról külön tanfolyam berendezése által gondoskodni. Meg is volt ennek az intézkedésnek az az eredménye, hogy ezidő szerint az országban már 410 ily tanfolyam áll fenn, a melyekben 76,000 tanonc nyer oktatást, a tanerők száma pedig eléri a 2400 at. Budapestre esik: 9117 (ugy ahogy) iskolába járó tanonc.

Nyolc évig tartott, mig elkészült a gróf Csáky Albin közoktatási miniszter által 1893. aug. 31-én kiadott szervezeti statum, a melyet ismét csak több évvel későbben, 1897-ben követett a székesfővárosi iparostanonc-iskolák külön szabályzata. Az előbbi kimondja a 2. §-ban: „Az iparostanoncok számára berendezett tanfolyamok kétfélék: a) általános iparostanonc-iskolák; b) szakirányu iparostanonc-iskolák. Ez utóbbiak sorába tartoznak a kereskedő tanonciskolák, melyek számára külön tanterv adatik ki. 3. §. Az általános iparostanonc-iskolák akként szerveztetnek, hogy a községben képviselt összes iparágak szükségleteinek, a mennyire lehetséges, megfeleljenek. A szakirányu iparostanonc-iskolák csupán egy iparág vagy rokoniparágak egy csoportjának tanoncai számára állittatnak fel; tantervük tehát különös figyelemmel emez ipar vagy iparcsoport szükségleteire, esetről-esetre állapittatik meg és jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztendő, a ki ezekre nézve a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg intézkedik."

Az országos iparoktatási tanács ez évi május havi ülésében Mártonfy Márton osztálytanácsos referádája alapján szintén tüzetesen foglalkozott az átszervezés kérdésével és kimondta többek közt: „A szakszerüségnek az iparos tanonciskolákban való bevezethetése céljából ezen iskolák a nagyobb gócpontokban akként rendezendők be, hogy a tanoncok ugy az elméleti tantárgyakban, valamint a rajzoktatásban is első sorban az általános ismereteket szerezzék meg és azután fokozatosan szakszerü oktatásban részesüljenek"; továbbá: „az oktatásnak tervszerü és egyöntetüen való ellátható céljából ugy az elméleti, mint a rajzbeli tantárgyakból a tanonciskola szükségleteihez alkalmazkodó módszertani utasitások adandók ki" (stb.).

A közoktatási minisztérium nagyérdemü iparoktatási főigazgatójának előterjesztése hivatkozik ugyan arra, hogy Kassán, Szegeden, Aradon, Temesváron és Nagyváradon a szakirány máris be van vezetve s ezekben az iskolákban a rajzoktatás a szakszerüség igényeihez alkalmazkodik; de hogy egyéb elméleti tantárgyaknál miképpen jut a szakszerüség érvényre, e tekintetben nem nyerünk semmiféle felvilágositást. Ott volna az alja, hogy a helybeli iparos-tanonciskolában is a szakszerüség kérdésével foglalkoznának, mert az iparostanonc-iskola ne legyen csupán folytatása az elemi iskolának.

És bizony, bizony a jól ápolt növényzet nagyban elősegiti a közülöttünk lévő légkör egészséges mivoltát.

Ime tehát a kertészkedés eredménye: az anyagi haszon, a lélek öröme, az egészség megszilárditása, kicsinyeknél és nagyoknál.

Hát ezzel a meggyőződéssel, miért miért nem birok én azzal a hatalommal hogy ugy a legkisebb faluban, mint a legnépesebb városokban minden, de minden leánykának kötelező tantárgyává tehetném a kertészkedést.

E helyett — bevalljam azt a szégyent? — tétlenül, összedugott kézzel nézzük, hogy idegen országból (szerbek, bosnyákok) jönnek a nagy magyar Alföldre kertészkedni és mi hüségesen vásároljuk meg tőlük terményeiket dupla áron, mig kertjeinkben, abban a drága jó pihent kerti földben! ugyancsak diszlik a paréj!

Szezonképek.

— Friss Ujság. — Vizsga-drukk. —

Hogy a csodás mulatóhely elment, az idegenek is elhagytak bennünket, városunk csendes lett és visszaesett előbbi állapotába. Már megijedtünk, hogy a nyári hónapokban nem lesz semmi más — mint pletykaság — mely az egész uborkaszezonban egyedüli szórakozásunkat képezi. Ijedelmünk felesleges volt, mert már szombaton megjelent a „Nagykanizsai Friss Ujság" cimü napilap első példánya. A Barnum cirkusz kiragadott bennünket az ismeretlenség homályából, azzal hogy eljött hozzánk. Az emlitett mulatóhely csak nagy városokat szokott meglátogatni, Kanizsát meglátogatta, tehát Kanizsa nagy város. Az amerikai cég bebizonyitotta, hogy Kanizsa nagy város, nagy városban pedig elkerülhetetlenül kell egy napilapnak lenni, mely nem függ senkitől, csak attól, hogy a közönség megvegye. Ha kell, legyen — és lett. Az első számból 1000 példány fogyott el. Pető Etel hőstette kapta meg annyira a népet. Ez az illusztris szobacicus kapott össze egy házmesternével, de nem a cicus kapott ki, hanem a házmesterné. Ezt a hirt kapta fel a legfrissebb ujság, minek utána felkapta a közönség is Pető Etelt. Ez pedig mostanában annyira el van kapatva, hogy az ő hires rugdosó lábát Ritetz Sándor kaptafacsinálónál örökitteti meg. De mintbogy hirnevet az ember büntetlenül ritkán szerez, Pető Etel is bajba, vagy inkább Bazhoz került, aki a rugdosó szobaleányt a kihallgatás után nyomban szabadlábra helyezte, hogy a rugdosásban akadályozva ne legyen. Végre mindenki arra használja a lábát, a mire akarja és lóleg lábainak használatában valakit korlátozni nem illik. A szabadlábra helyezés tehát csak helyeselhető.

Jön az érettségi. Remegnek a deákok, miként a nyárfalevél. Oly állapotban vannak, mint az, ki az itéletnapjára gondol, hol az Isten a jókat a rosszaktól elválasztja s a pokolba küldi, hol leend sirás-rivás és fogcsikorgatás, borotvából készült ágyon pihenik álmaikat, a pokolórája pedig hangosan ketyegi hogy: mindig soha mindig soha. Ki hiven eltudja mindezt képzelni, az még oly távol áll az érettségin gondolkozó deáktól, mint lázbeteg az őrülttől. A miniszteri biztos a jelenkor hétfejü sárkánya pápaszemen keresztül élesen szemügyre veszi a jelöltet, kinek a tekintet behatol agyvelőjébe és forog, mint a furó. A jelölt izzad, mert oly meleg járja át tagjait mihez képest a gőzfürdő terme valóságos éjszaksarki hideg. Mindez csak képzelődés, a való egész más. Mikor a jelölt a bizottság elé áll, az érettségi előtt érzett érzelmek eltünnek, s megadja magát sorsának, mint a haldokló, ki hosszu ideig küzdött a halál ellen, kinek éppen akkor lesz az arcán boldog mosoly, mikor lelke már kezdi elhagyni az árnyékvilágot. A hagyományos leányszív dobogás, mely az érettségi lefolyását éppen ugy szokta kisérni, mint árnyék a felhőt, egészen megszünt. Civilember a mai leányok előtt semmi. Tapasztalásból beszélek. Láttam egy kis babát a főuton, ki még nem tudott beszélni, csupán érthetetlenül gőgicsélt. Arra ballagott nagy sarkantyupengetéssel egy katona tiszt. A kis angyal kitárta karjait, elkezdett kacagni, gagyogni, ugy hogy a dajka csaknem kiejtette kezéből. Ime! Ilyenek a kisasszonyok már két-három éves korukban. Dacára a leányok ilyen viselkedésének, van köztük egy-két kivétel, kinek Ő-je bátorságot akarván mutatni valahányszor az érettségiről van szó, gunyosan lepittyenti az érettségi szót és énekli:

„Kis ablakom be van nőve virággal,
Nem törődöm én az egész világgal,
Felfordulhat ez a világ éntőlem,
Csak a rózsám ne forduljon el tőlem."
(Népdal.)

HIREK.

— *Koronázási ünnepélyek.* A felső keresk. iskola a koronázás évfordulójának emlékére ünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Szózat. Előadja az ifjuság énekkara. 2. Király-hymnus, Vörösmartytól. Szavalja Rotter A. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Fenyő Vilmos, középső oszt. tan. 4. Apotheózis, Bajza Józseftől. Szavalja Lewin Samu középső oszt. tan. 5 Nemzeti ünnep, Rudnyánszkytól. Szavalja Weisz Arnold alsó oszt. tan. 6. Szülőföldem. Előadja az ifjuság énekkara. 7. Ösztöndijak kiosztása. A nagykanizsai római katholikus főgimnázium Gyakorló Iskolája folyó évi junius hó 8 án délután 5 órakor a koronázás emlékére hazafias ünnepélyt rendez és záró ülést tart. Az ünnepen közreműködik az ifjuság ének- és zenekara is. Az ünnepély szinhelye a főgimnázium előtt levő játszó-tér, kedvezőtlen idő esetében az intézet nagyterme. A műsor a következő: 1. Magyar megnyitó. Kéler Bélától. Előadja az ifjuság zenekara. 2 Magyar müdal. Dankótól. Előadja az ifjuság énekkara. 3 Komoly szavalat. Előadja Gärtner Antal VIII oszt. tanuló. 4 Beszámoló a Gyakorló Iskola ez évi működéséről. Felolvassa Macsek Gyula VIII. oszt. tanuló. 5. Szülőföldem. Erődi Ernőtől. Előadja az ifjuság énekkara. 6. Vig szavalat. Előadja Szalay János VI. oszt. tanuló. 7. Magyar népdalok. Előadja az ifjuság énekkara. 8. A pályázatok eredményének kibirdetése. 9. Igazgatói beszéd. 10 Induló. Előadja az ifjuság zenekara.

— **Urnapja.** A róm. kath. egyháznak költői ünnepi napját városunkban a hagyományos pompával ülték meg. A nagy körmenet a szent-ferencrendiek templomából indult ki és a Főtéren felállitott sátrak előtt megállapodott. A menetet egy szakasz katonaság nyitotta meg és zárta be. A szentségtartó ulán haladt a helyben állomásozó tisztikar, a polgármester a városi tanácscsal, a törvényszék és egyéb állami hivatalok képviselői. A menetet óriási ájtatos közönség követte, mely az oltárok előtt térdbajolva végezte imáját. Az összes tanintézetek ifjusága is részt vett az urnapi körmenetben. A tüzoltók és hadastyánok zenekara felváltva játszott zenedarabokat.

— **Halálozások.** Klein Mártonné szül. Ungar Malvin f. hó 7-én 32 éves korában elhunyt. A családi élet boldogságába beözönlő napsugarat a jó hitves és anya csak rövid ideig élvezte. Kinos betegség ragadta őt ki szeretteinek köréből. A gyászjelentés igy szól: Klein Márton a maga, ugy kiskoru gyermekei Margit és Feri Ungar Dávid és neje mint szülők, Klein Lőrinc és neje mint ipa és napa, ugy Samu, Hermin férj. Löwenstein és Olga mint testvérei nevében, ugyszintén a számos rokonság szomorodott szivvel jelentik szeretett felejthetetlen neje, anyjuk, leányuk, menyük, illetve testvérük és rokonuk Klein Malvinnak folyó hó 7-én délelőtt 9 órakor élete 32 ik és boldog házasságának 10-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 9 én délelőtt 10 órakor fognak a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagykanizsán, 1901. junius hó 7 én. Áldás és béke hamvaira! Csendes részvét kéretik.

Révai Zsigmond meghalt Keszthelyen élete 31-ik évében. Az elhunytban Révai Miksa, nyug. tanitó és szerkesztő fiát gyászolja.

— **Hivatalos látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanácsos, tanfelügyelő f. hó 4-én Nagykanizsára érkezett a városi polgáriiskola államositása ügyében, f. hó 6-án az izr. polgári és elemiiskola osztályait szemlélte meg behatóan.

— **Néptombola.** A népkonyha és ovoda javara tervezett nagy néptombola f. hó 2-án, azaz vasárnap délután folyt le általános érdeklődés mellett. A diszes és értékes nyereménytárgyak ez alkalommal mindenkit a jótékonyság hálójába kerítettek és igy nem volt módjában a jótékonyságáról ismeretes Vidor Samuné urnőnek zugolódni az eredmény miatt. A nemes szivü urnő már hetek óta buzgólkodott a jegyeladással, mely munkában fényesen kivették részüket városunk derék urleányai is. Délután 4 órakor kezdődött a tombola és egy óra mulva már az összes tárgyak a nyertesek kezeibe vándoroltak. Örömmel regisztráljuk, hogy ez alkalommal fortuna szekerének rudját mind olyan egyének ragadták meg, kik a nyereménytárgyakat a legjobban felhasználhatták. Itt adjuk a nyertesek névjegyzékét: I Piacsek Gyula gimn. tanuló — ezüst evőkészletet 6 személyre. II. Hancsek Aladár cipészsegéd — varrógép. III. Baranyai József kőmüves — függő-lámpa. IV. Fuchs Ferenc gimn. tanuló — olajfestmény. V. Schlechta Ferenc szobafestő — 2 drb. ágyteritő és 1 drb. asztalteritő. VI. Bekes János malom-munkás — 1 vég vászon. VII. Vajda Ferenc kereskedő — medaillon hosszu lánccal. VIII. Szommer Ferenc mozdonyvezető — ezüst óra, ezüst lánccal. IX. Bojtor József uradalmi kovács — 3 p. ezüst evőeszköz. X. Vég József gimn. tanuló — disz gyümölcs-tartó. A tiszta jövedelem meghaladja a 600 koronát.

— **Templomépitő közgyülés.** Az izr. hitközség f. hó 2-án tartott közgyülését gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos elnöklete alatt. A közgyülés tárgya az izr. zsinagóga megnagyobbitása, illetőleg átalakitása volt. A közgyülés az elöljáróság előterjesztését fogadta el. Ez szerint egy konzorcium a községnek egy 50 ezer koronás kölcsönt bocsát rendelkezésére. A hitközség a kölcsönt az átalakitás által nyert ülések eladásából befolyó összeggel fogja törleszteni és visszafizetni. Egyben elhatározták, hogy az átalakitott templomba bevezetik a villamos világitást. Az épitkezés egy részét még a nyár folyamán kezdik meg. A terveket Schöne bécsi és Morandini helybeli épitész készitették.

— **Juniális.** A Nagykanizsai Keresztény jótékony Nőegylett 1901. évi junius hó 9-én a sörgyári parkban saját alaptőkéje javára, többrendbeli szórakozással egybekötött zártkörü jótékonycélu juniálist rendez, kezdete d u. 5 órakor. Belépő-jegy 1 korona. — Gyermekjegy — 50 fillér. Felülfizetések tekintettel a nemes célra köszönettel lesznek fogadva és hirlapilag nyugtázva. Kedvezőtlen idő esetén a juniális f. hó 16 (vasárnap) lesz megtartva. Mult heti hirünkhöz pótlólag megjegyezzük, miszerint a Keresztény Jót. Nőegylet holnap megtartandó mulatságára a bérkocsik személyenkint 40 fillérért viszik ki a közönséget, a Deák-térről.

— **Póstai hir.** „A 6 filléres frankojegyek szine meg fog változtatni és pedig vörösbarna helyett zöldes barnák fognak kiadatni. A vörös barna szinü 6 filléres frankojegy 1. év végeig használatban marad; 1902 év. január 1-től március 31-ig pedig a posta hivatalok által más nemüre becseréltetik.

— **Ezredösszpontositás.** A m. k. 20. honvéd gyalogezred körmendi zászlóalja és fiumei század ezredösszpontositás végett 6 hétre f. hó 20-án városunkba érkezik.

— **Függetlenségi pártgyülés Nagykanizsán.** A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt junius hó 9 ikén nagy pártgyülést tart, amelyre a párt országos kitünőségeit is meghivta. Ennek folytán a gyülésre Budapestről jönnek Ugron Gábor, Barta Miklós, Holló Lajos, Visontai Soma és többen. Déli 12 órakor fogadtatás a nagykanizsai pályaudvaron; délután 2 órakor a pártgyülés megtartása a nagykanizsai felső templom előtti téren; délután 4 órakor beszédek tartása a kiskanizsai templomtéren; végül délután 6 órakor a pártvezetőség értekezlete Nagykanizsán.

— **Orfeumbotrány.** Szinészeink bukása, még mindig foglalkoztatja a helyi sajtót és épp ezért csodálkoznunk kell, hogy f. hó 3-án egy orfeumtársulat nyert a főkapitánytól két előadásra engedélyt, mely társulat a „Polgári-Egylet"-ben ütötte fel táborát tekintélyes számu közönség előtt. A társulat csupa német darabokat produkált, mire a magyarságért lángoló ifjaink, kik egyazon helyiségben látták még csak nem régebben megbukni a magyar szinészetet, az előadás hangja fölött megbotránkozásuknak fütty, abzug, le vele, hallgass német stb. tüntető szavakkal adtak kifejezést ugy, hogy a társulat kénytelen volt egy magyar darabot is énekelni. De ifjaink szivében a lelkesedés nem szalmatüz volt, tovább folytatták a tüntetést, mire két helybeli iparos polgár az utcára rohant és egy kereskedő segédet ütlegelni kezdtek. Mindezekre nézve nekünk csupán az a megjegyzésünk, hogy mi már régen megelégeltük az ilyen „művészetet", továbbá konstatáljuk, hogy a botrány alkalmával egy rendőr sem volt jelen.

— **Évzáró vizsgák.** A nagykanizsai áll. elemi iskolák 1900/1. iskolaévi záróvizsgálatai a következő sorrendben lesznek: Hittani vizsgálatok: Junius 9-én d. e. az I., II. és III. igazg. ker. ev. ref. fiu- és leánynövendékeinek hittani vizsgálata a Kisfaludy-ut. imaházban. — 10 én d. e. az I. és II. igazg. ker. róm. kath. fiu- és d. u. a róm. kath. leánynövendékeinek hittani vizsgálata a Kazincy-ut. iskolában. — 11-én d. u. a III. igazg. ker. (kiskanizsai) róm. kath. fiu- és leánynövendékeinek hittani vizsgálata a középp. iskolában. — 12-én d. u. az I., II. és III. igazg. ker. ág. evang. fiu- és leánynövendékeinek hittani vizsgálata a Csengeri-ut. templomban. — 12 én d. u. az I., II. és III. igazg. ker. izr. fiu- és leánynövendékeinek hittani vizsgálata a Kazincy ut. iskolában. — 19-én d. e. 9 órakor a tornászati vizsgálat. — Osztályvizsgálatok: Junius 20-án d. e. az I. igazg. ker. a) II. fiu-oszt., Rozgonyi-ut. p. h. II. fiu-oszt. és kiskanizsai középp. IV. fiu-oszt. — 20-án d. u. az I. igazg. ker. a) IV. fiu-, a) III. fiu- és I. fiu-oszt. — a II. igazg. ker. Eötvös-tér III. fiu-, I. fiu- és Arany János-ut. I. fiu-oszt. — a III. igazg. ker. középp. III. fiu-, II. fiu- és I. fiu oszt. — 21-én d. e. az I. igazg. ker. IV. leány-, III. leány-, II. leány- és I. leány-oszt. — a II. igazg. ker. Arany János-ut. I. leány-, Eötvös-tér I leány-, Teleky-ut. I. és II. leány-, Rozgonyi-ut. II. leány-, III leány- és IV. leány-oszt. — a III igazg. ker középp. I. leány-, II. leány-, III. és IV. leány-oszt. — 21-én d. u. az I. igazg. ker. b) IV. fiu-, b) III fiu- és b) II. fiu-oszt. — a II. igazg. ker. Teleky-ut. I. fiu- és II. fiu-oszt. — a III. igazg. ker. Rátz-ut. I. fiu- és I. leány osztály. — 23-án női kézimunkakiállitás. Az I. és II. igazg. ker. leány-növendékeinek kézimunkája a Kazincy-ut. iskolában; a III. igazg. ker. leány-növendékeinek női kézimunkája pedig a (kiskanizsai) középp. iskolában lesznek kiállitva. — 24-én a magánvizsgálatok. — 29-én hálaadó isteniisztelet és az értesitők kiosztása. (A vizsgálatok d. e. 8 és d. u. 2 órakor kezdődnek pontosan.) A kerületi igazgatóságok.

A nagykanizsai áll. s községi polgári leányiskola nyilvános és magán vizsgálatainak sorrendje az 1900—1901. tanév végén. Junius 15-én délelőtt 8—11½. Az I. a) oszt. vizsgálata. 11½—12. Az I. a) és I. b) oszt. énekvizsgálata, délután 5—6. Az I. a) és I b) oszt. tornavizsgálata. 17-én délelőtt 8—12. Az I. b) oszt. vizsgálata, délután 5—6. A II. oszt. tornavizsgálata. 18-án délelőtt 8—12. A II. oszt. vizsgálata, délután 5—6. A III. és IV. oszt. tornavizsgálata. 19 én délelőtt 8—12. A III. oszt. vizsgálata, délután 2—6. Magánvizsgálatok. 20-án délelőtt 8—12. A IV. oszt. vizsgálata. 17—20. délelőtt 8—12. Rajzkiállitás a rajzteremben. 23—24. Kézimunkakiállitás a rajzteremben. 29 én délelőtt 8—10. „Te Deum" után a tanév bezárása.

A nagykanizsai áll. s községi polgári fiuiskola nyilvános és magán vizsgálatainak sorrendje az 1900—1901. tanév végén. Junius 21-én délelőtt 8—12. Az I. osztály vizsgálata, délután 2—½6. A VI. osztály vizsgálata, ½6—6. A IV., V., VI. osztály énekvizsgálata. 22-én délelőtt 8—12. A II. osztály vizsgálata, délután 5—7. Tornavizsgálat és verseny. 24-én délelőtt 8—12. A III. osztály vizsgálata, délután 2—6. Magánvizsgálatok az I. és II. oszt. tanulókkal. 25-én délelőtt 8—12. A IV. oszt. vizsgálata, délután 2—6. Magánvizsgálatok a III—VI. osztályu magántanulókkal. 26 án délelőtt 8—12. Az V. osztály vizsgálata. 29-én délelőtt 8—10. „Te Deum" s a tanév bezárása. A nyilvános vizsgálatokra a t. szülőket és az érdekelt közönséget tisztelettel meghivja Nagykanizsán, 1901. junius 5. Az igazgatóság.

— **Kinevezés.** A király Harkányi József okl. gépészmérnököt és segéd iparfelügyelőt, iparfelügyelővé nevezte ki. Harkányi József a kereskedelemügyi minisztériumhoz van beosztva szolgálattételre.

— **Uj lap.** A helybeli sajtó organumainak száma folyó hó 1-én szinte meglepetésszerüen egy reggelenkint 2 filléres kiadásban megjelenő napilappal megszaporodott. A lap cime „Nagykanizsai Friss Ujság" és a rikkancsok kipróbált hangszálai gondoskodnak róla, hogy e cim minél gyakrabban hangozzék Kanizsa utcáin. Szerkesztője: Kovács Miklós tanitó. Az első számok dus tartalommal jelentek meg. Hoztak ujdonságokat Budapestről, Bécsből, mind az öt világrészből, sőt Kanizsáról is. Láttuk a delegatusok arcképeit, a megvert kéményseprőt stb. művészi kivitelü metszetekben. Szóval uj laptársunk minden tekintetben oly tökélyét mutatja a hirlapi technikának, hogy rövid idő alatt világlappá kell lennie. Ily auspiciumok között üdvözöljük őt körünkben s tartós sikert kivánunk neki.

— **Megvert dsidások.** Csáktornyán m. hó 28-án éjjel egyik korcsmában két dsidás katona leült borozni és kardjaikat letették egy székre. Közben bejött 3 horvát paraszt, Zebec Ignác, Zolek Ignác és Kovácsics Ferenc, a kardokat a székről észrevétlenül elemelték és velük ugy elverték a tulajdonosaikat, hogy sebeikben 14 napig ágyban kell feküdniök.

— **Garázdálkodó katonák.** Tkalcsics Antal csáktornyai lakóst m. hó 29-én éjjel, a hogy háza kapujában álldogált 16 ismeretlen dsidás katona megtámadta és kardjukkal sulyos sebeket ejtettek fején és hátán. A garázdálkodó katonák kilétét eddigelé még nem sikerült megállapitani.

— **Életveszélyes verekedés.** Mult hónap 29-én éjjel a pusztafai korcsmában Katanek István és Leszár Ferenc drávavásárhelyi lakósok borközi állapotban szóváltásba elegyedtek és a vita annyira elmérgesedott, hogy birokra mentek. Leszár ellenfelét a földre teperte és a csizmájával oly erővel rugdalta a

fejét, hogy Kalanek eszméletlenül maradt a földön fekve és az orvos életveszélyes sebeket konstatált rajta. A kegyetlen tugdlózót feljelentették a helybeli ügyészségnél.

— Az őszi királygyakorlatok. Az idei királygyakorlatok Pécs környékén fognak lezajlani. A kabinetiroda már megállapította a király programmját, mely szerint a király szept. 10 én utazik külön udvari vonattal Villányra, ahonnan nyitott fogaton Dolnyi-Mholjácra hajtat. Ő Felsége mellett állandóan ott lesz Ferenc Ferdinánd főherceg is mint beosztott tábornagy. A legfelsőbb badiszállás itt a Majláth-féle kastélyban lesz. Két napi időzés után a király Görcsönybe megy, ahol a Benyovszky-kastélyban fog lakni, melynek átalakitása munkálatait az udvar költségén már meg is kezdették. Ferenc Ferdinánd főherceg részére Brázay Kálmán pellérdi kastélyát rendezik be. Görcsönyben öt napig fog Ő Felsége időzni s szeptember 17-én tábornoki karral folytatott tanácskozás után Pécsre utazik s a püspöki kastélyban száll meg. Néhány óra mulva elhagyja Pécs városát s visszautazik Bécsbe.

— A nagykanizsai „Első temetkezési Egylet“ vigalomrendező bizottsága által junius 2-án rendezett népmulatságon felülfizettek: Ifj. Wajdits József 3 kor., Lovász Mariska k. a. 2 kor. 40 fill., Pollák Adolf, Torma Lajos 1—1 kor., Köhler testvérek 1 kor. 40 fill., Eichner Sándor, Máyer Károly, Schey József 1—1 kor., Kovács Pál 1 kor. 40 fill., Horváth Katalin 1 kor. 20 fill., Keszldorfer Mihály 80 fill., Munkácsi Nándor, Huzián Mária, Matatik Andrásné, Junker Antalné, Rátnik Mátyásné, özv. Farkas Mihályné 60—60 fill., Barabás Liszka, Dávid Vica, Horváth Róza és Teréz, Bedenek nővérek, Lamberger Jenő p. főrigyázó, Csirk Jakab, Felbeimajer Amália 40—40 fill., Nagy Lajos v. kiküldött 1 kor. Ruppel József Szervey György Mukentaler Domonkos, Ágoston Flórián Hegedűs Katica, Kántor Józsefné, Mester Anna, Verbáncsics Anna, Stámpfel Péter, N. N., Dorner Ferenc. Pesti János 40—40 fill. Rózsás Péter 60 fill., Hell János 40 fill., Szélig Lajos 60 fill., Kaizer József, Petrocsek Mihály 20—20 fill. Az igen tisztelt felülfizetőknek ezuttal is köszönetet mond a vigalomrendező bizottság.

— Templomrablás. Pénteken virradóra a keszthelyi premontrei rend diszes templomába a nyitva hagyott ablakon valaki behatolt, a keresztvasakat átfürészelve lekuszott az oltár mögött. Az ott levő perselyt kifeszitvén annak tartalmát, mintegy 200 koronát magához vette és az uton, hol jött, észrevétlen kiosont. Reggelen bejövő templomszolga ijedten szalad a rendőrségre, mely erélyesen nyomozza a lelketlen tolvajt, ki a szegények fillereit vitte el.

— Visszafejlődés. A belügyminiszter Vinga rendezett tanácsu városnak nagyközséggé leendő alakulását elrendelte és nevezett községet Temesvármegyének vingai járásába osztotta be.

— Emelkedés. Ó Lubló község a belügyminiszter jóváhagyása mellett rendezett tanácsu várossá alakult át.

— Pártértekezletet tartott az alakulóban levő függetlenségi 48-as párt Urnapján délután 5 órakor a „Szarvas“ szálloda kertjében, melyen hosszas vajudás után Tubuly Viktor ügyvéd bizatott meg a vasárnap érkező függetlenségi képviselők bemutatásával.

— A nagykanizsai közs. alsófoku ipariskola tanitótestülete folyó hó 9-én délután 2½ órakor a központi áll. el. népiskola udvarán, rossz idő esetén a tornateremben a koronázás évfordulója emlékére, növendékeivel hazafias ünnepélyt rendez.

— Nyilatkozat. Dr. Áldor Adolf, főorvos, Nagy-Károly, Szatmármegye: „Igazolom, hogy a magam családjánál, mint másoknál tett észleteim után a használatba hozott „Kristály“ viz az emésztést nagyon elősegiti és mint hygienicus élvezeti viz, kitünő.“

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— Május 31 től junius 7-ig. —

Dr. Fodor Aladár orvos: Erzsébet
Ősz Rozália házvezető: Margit
Hegedűs Gyula csendőrbadnagy: Rozália
Horváth Mári cseléd: József
Deutsch Izrael zsibárus: Olga
Dozsényi Antal vasuti fütő: Antal
Dr. Engel Sándor orvos: Margit
Zügri József földmives: József
Riog Mór szabó: halvaszülött
Tirászi Mária varróleány: Lujza
Keller Mátyás cipész: Paula
Dosrpoth Géza postaszolga: Dezső
Buzek Zsigmund mozdonyvezető: Tibor
Tollár György mezőőr: József
Sattler Lajos ügynök: Róza
Lendvai László téglagyári munkás: Mária
Dolmányos Antal földmives: Katalin
Rathmann Gyula kereskedő: Gyula
Oberleit Anna szobaleány: János.

Halálozások:

— Május 31-től junius 7-ig. —

Kelo Jánosne Lstarics Erzsébet rk. 78 éves: végelgyengülés
Sipos Katalin rk. 18 hónapos: vörheny
Molnár Istvánné Szabó Teréz rk. 23 éves: tüdőgümőkór
Grabwetz Teréz rk napszámos, 57 éves: tüdőlob
Bozdai Lajos ifj rk. 5 napos: ránggörcs
Bakos Mária rk. 3 hónapos: bélhurut
Vojkovics Mária rk. 3 hónapos: bélhurut
Özv. Farkas Györgyné Rigó Julianna rk. 84 éves: végkimerülés
Tislér József rk. földmives, 33 éves: tüdőlob
Dervalics István rk. napszámos, 26 éves: tüdővész
Godinek József rk 2 hónapos: ránggörcs.

Házasságot kötöttek:

— Május 31-től junius 7-ig. —

Peotek Zsigmond kocsis — Horváth Magdolnával
Remecz István lakatos — Zábrácky Hegedűs Arankával.

IRODALOM

— Mikszáth a Magyar Könyvtárban. A Radó Antal szerkesztésében a Lampel (Wodianer) cég kiadásában megjelenő Magyar Könyvtár pünkösdi (májusi) sorozata ismét szenzánciós meglepetéssel elégiti ki olvasói várakozását. A jó palócok nyomában közli most a vállalat (241—245. sz.) Mikszáth Kálmán legjobb regény, a Szent Péter esernyőjé-t. Valósággal jelentős irodalmi esemény ez a Mikszáth-regény a M. K.-ban, mert egyértelmű azzal, hogy a legnagyobb élő magyar humorista, a kinek műveit eddig csak drága, diszes kiadásban lehetett megszerezni, most már minden magyar embernek közkincsévé válik a Magyar Könyvtár olcsó kiadása révén. Mikszáth csodás humora e regény szinte korlátlanul buzog. A regény változatos epizódjait, a legszomorubbakat is, megaranyozza a humor napsugara s olvasás közben, a hol meghatottan könnyeznünk kell, ott is át-átcsillan könnyeinket a mosoly. Szent Péter esernyője Európaszerte szenzáció-feltünést keltett, csak most jelent meg angol nyelven is — A Pünkösdi sorozatban Mikszáth regényén kivül a vállalat a 240. számban a Magyar Könyvtár képes, magyarázatos Petőfi kiadását, s közli Petőfi elbeszélő költeményeinek II. részét. Radó Vilmos bevezetésével és Telegdy László Neogrády Antal képeivel. — A M. K. eddig megjelent számai részletfizetésre is kaphatók. Teljes jegyzékkel ingyen szolgál minden könyvkereskedés. Megrendelhető egyes füzetenként: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedésében, Budapesten, VI. Andrássy ut 21. sz. alatt és minden könyvkereskedésben.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— Műkedvelők fényképezéséhez? Elismer legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felülmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemű fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

NYILTTÉR.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

alkerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek felé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-viz“ megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a tulsó mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas só lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kiváló édesze-nek bizonyult járványos betegségek idején. főleg typhus ellen

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:

ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN,

cs. és kir. udv. szállitó.

Ásványviz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény áprilishó 15-től októberhó 15-ig

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és a testi bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL

Egészséges fekvés Jutányos lakások 16 vendégszoba. Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

WILHELM

antiarsritikus és antireumatikus

Vértisztitó teája

egész csomagokban 2 koronáért az összes gyógytárakban kaphatók.

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szélütésben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutenak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet legiukább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika

HIRDETÉSEK:

GLOBUS TISZTITÓ KIVONAT A LEGJOBB FÉMTISZTITÓ SZER.

Dobozonkint 10, 16, és 30 fillérért minden falragasztól felismerhető üzletben kapható

Minden kisérlet tartós használatot eredményez

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Aktiengesellschaft, Leipzig und Eger.

Ki vagyonát

legrövidebb idő alatt,

megkétszerezni négyszerezni

óhajtja használja fel a jelen nagyon kedvező alkalmat. Lelkiismeretes tanácccsal szolgál

„Das Goldland.“

Az „Österr.-ung. Finanz-Rundschau mellékletek Wien, I, Graben 28.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

TROPON-SÜTEMÉNYEK
a legizletesebbek és a legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)
igen jóizü teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló

TROPON-KÉTSZERSÜLT
táplálóbb a közönséges kétszersültnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSULT zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngegyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbajosok legjobb tápláléka.

Minden gyógyszertárban kaphatók.

Utbaigazitást ad: Dr. László Frigyes, oszt. magy. Tropon- és tápliszt-gyárai Budapest, VI., Gyár-u 7.

Dr. Röder és Társa, Klosterneuburg—Bécs.

968/tk. 1901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Léránt Pál, Léránt Klára, Cigány Péterné és Domonkos István mint kiskoru gyermekei t. és t. gyámja végrehajtatónak Horváth Rózi férj. Rákos Ferencné végrehajtást szenvedő sz.-liszlói lakos elleni 1897. julius hó 8. napjától évi 30 kor. (15 frt.) elvont haszon, mint tőke 21 k. 20 fill végrehajtás kérelmi, 20 k. 30 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a szt.-liszlói 103 sz. tjkben felvett A † 397 hrsz. alsómezőbeli szántó földnek Horváth Rozi özv. Rákos Ferencné tulajdonát képező s 263 koronára becsült fele része és a 24. hrsz. a. felvett s ¼ részben Horváth Rozi özv. Rákos Ferenc, ⁵/₁₆ részben Léránt János, ³/₁₆ részben Bolla Gizella közös tulajdonát képező a 414 koronára becsült belsőség az 1881. évi LX. t.-c. 156. §. d) pontja alapján egészben

1901. évi junius hó 26-ik napján d. e. 10 órakor

Szt.-László község házánál Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi április hó 13. napján.

STEYER gyógyintézet TÓBEL-FÜRDŐ GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: majus—október.

380 méter a tenger szine felett.

2 vasuti állomás

Grácból kocsival egy óra.

Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás 30 fok C. meleg (23 fok R.) Mérsekelt klima 25 fok C. és 20 (R.) erős tőerdőlevegő, kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavalatok, idegbántalmak, ideggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek vérszegénység, bél- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek és gyenge gyermekeknek Gyógyeszköz: külön gyógy- és uszóbazin, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanygyógykezelés stb. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimeritő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR,
orvos tulajdonos

NESTLÉ GYERMEKLISZTJE

legtökéletesebb táplálék kis gyermekeknek.

Egy doboz 1 kor. 80 fillér.
Fél doboz megpróbálásra 1 kor.
Nem kivan tejhozzátételt,

az anyaemlőtőli elválasztás ezen rég jónak bizonyult, már 30 évnél régebben bevezetett és kipróbált tápszerrel könnyen történik.

Hasmenés és hányás kizárva. — A Nestlé gyárak évi gyártása 35 millió doboz. — Naponkinti tejszükséglet 132 000 liter.

Nestlé sürüsitett teje cukorral 1 doboz 1 kor.
„ „ „ cukor nélkül Viking ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi raktár: F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.

Eladása az összes gyógytárak és drogueriákban.

legjobb alpesi tejet tartalmaz.

HIRDETMÉNY.

Ő császári és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik

a XXII-ik magy. kir. államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznu és jótékonycélokra fog forditatni.

Ezen sorsjáték összes, 7591-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint **365,000 koronára rugnak,** és pedig:

1 főnyeremény — — —	150.000 korona	10 nyeremény — — — á	1.000 korona
1 „ — — —	50.000 „	20 „ — — — „	500 „
1 „ — — —	20.000 „	50 „ — — — „	100 „
1 „ — — —	10.000 „	100 „ — — — „	50 „
2 nyeremény — — — á	5.000 „	1000 „ — — — „	20 „
5 „ — — — „	2.000 „	6500 „ — — — „	10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

— A huzás visszavonhatlanul 1901. évi junius hó 28-án Budapesten történik. —

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vampalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára postautalványnyal előre beküldendő, továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és váltóüzletben.

Budapesten, 1901. évi január hó 2-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Z. K. ⁴/₄ 901.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobon Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alsóbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e felett háziszerünk évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerezett. — Ára egy lepecsételt aradali dobozának 2 kor

Hamisítások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" felirattal ellátott ezüstszalag van záva. A Moll-féle francia borszesz és só névezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszer. — Egy ónozott aradali üveg ára 1 kor 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujjabb módszer szerint készítek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabenként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf ss Fia.

Savanyukut

Nagykanizsától 3 órányira

fürdőhely és vizgyógyító intézet

Sopron-megye 1½ óra Bécstől.

Az ujkor igényeinek berendezett intézet ideg betegségeknek, szivbajosoknak, minden étrendi és táplálási gyógymóddal. Az összes vizgyógy eljárások, gőz, meleg levegő, természetes szénsavas levegő, nap, és az összes gyógyfürdők, massage, villanygyógyászat.

Az intézet, csak néhány percnyire a vasutállomástól, szép és egészséges vidéken fekszik fenyőerdőktől kö ülévve, a nagyon kedvelt égrényes vasforrása van

Idény 20 májustól oktoberig.

Prospektusok és tudakozódások ingyen a főigazgatóságtól.

Csokoládé Párisi 1900. Grand-Prix.

SUCHARD

Mindenütt kapható.

Cacao

APRÓ HIRDETÉSEK.

Két egész uj Habits-féle **pedal-CIMBALOM** olcsó árért eladó, vagy havi 4 forintert bérbe vehető. Bővebbet **ifj. Wajdits Józsefnél,** Nagy-Kanizsán.

Pedál nélküli cimbalmok ára 65 frt. Havibér összeg 2 frt 50 kr.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hirneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánltatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szivesen beveteinek.

Egy 15 pilulát tartalmazó dobos 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 frt o. é.

KÉRJÜNK Neustein F. hashajtó labdacsait. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyelt „Szent Lipót" védjegyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasitásunk és csomagolásainkon PHILIPP'S NEUSTEIN APOTHEKER aláirásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthon" cimzett gyógyszertára Z. K. ⁴/₄

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: HELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Szollómivelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez

valamint a gyümölcsfákat kárositó rovarok, továbbá a szegecs és tormánc teljes kiirtására

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA FÉLE

SZABADALMAZOTT

önműködő

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA"

fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot ösmákódóleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok évaru mező pédánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyitvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkezetű

„AGRICOLA"

(tolóretőkerék-rendszer) vetőtépri Mindenemű mag- és különböző magmenyiség számára, vállókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé

Különlegességeket szőlő- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, ondológépek, járgányok, gabonarostálók, friemrők, ekék hengerek és borosákhoz a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak BECS, - 11. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany, ezüst és broncéremmel kitüntetve.

Kimeritő árjegyzékek és elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. Képviselők és ismételadók alkalmaztatnak.

Ferenc József császár-fürdő Tüffer helység

a déli vasut mellett (Gyorsvonat állomás) 7 óra Bécstől.

Egész éven át nyitva.

Legmelegebb forrása Stájerországnak (39½° C) — Egyenlő hatásu Gastein nal, Pfäffers-nal (Svájc) — Legnagyobb kényelem. — Villanyos világitás. — Kál Tanulazerő hely.

Jelentékeny ujitások és javitások. — Szánszavas fürdők. — Kitünő fekvés homok fürdőknek.

Fürdő orvos: **Med. Univ. Dr. Beck Rudolf.** Tulajdonos: **Gunkel Tivadar.**

Jelenleg csakis Thermal-viset iszunk a Ferenc József császár-fürdő forrásiból. — Legjobb és legolcsóbb, histeriummentes üdítőital. — Közvetlen szétküldés. — Rendeléseket a Ferenc József császárfürdő gondnokságához, Markt Tüffer intézetendők.

ROHITSCH Sauerbrunn

GYÓGYFÜRDŐ.

Prospektusokkal az igazg.

Déli vasutállomás:

Pállsdorf

Gyönyörü Nyári Tartózkodási hely.

Elismert gyógyhely gyomor- máj- és vesebajokban cukor-betegség epekő, torok- és gégehurut bántalmakban szenvedők számára.

Több száz kiválo orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Gönsberger Jakab, Fesselhoffer József, Strem és Klein, Marton és Huber, Nen és Klein és Balaton testv. urak füszerkereskedésében.

Fürdőidény:

május-október:

Ásvány- és iszapfürdő:

DARUVÁR,

SLAVONIABAN.

A cs. és kir. szab. déliszapálya állomása. Vastartalmu forrás hőfok 42—50° C. Porcellán-, kő-, tükör-, iszap- és mosó- és villanyos fürdők. Sikeres gyógyhatással bir az ősrégi mai tajoknál. Már a római idők óta reghiral, jóhatásu fürdő a szlavonial középhegyek gyönyörü völgyében, erdős magaslatoktól körülvéve. A gyógyhelyiségek egy remek, árnyékos setány kőrepen fekszenek. A fürdőpark, fürdői szálloda és az összes lakhelyiségek acetylen-lángszeszszel világittatnak. Kiválo, olcsókény kiszolgálás. Az elő- és utóidény alkalmával tetemes árengedmény. Prospektusokkal és felvilágositással szivesen ingyen és bérmentve szolgál

a fürdőigazgatóság.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Linimont. Capsici comp.

egy régi kipróbált hatiszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghülésnél.

Intés. Bizonyosan utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony" védjegyre és a „Richter" czégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k árban egyszélvan minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, Rudolstadt.

Nyomatott Ifj. Wajdits József-könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1901. junius hó 15-én. 24-ik szám. XXXX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 13, s minden további soréri 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Aratási kilátások.

Nagykanizsa, 1901. Jun. 14.

Aggodalmas napokat él ilyenkor a gazda. Csak néhány hét még és meg fogja tudni, vajjon az, amire pénzt, időt és gondot forditott az egész éven át, meg fogja-e fizetni azt, ami érte jár, visszaadja-e a föld, mit beléje vetett s ha igen: hányszorosan fogja ezt visszaadni. Érthető tehát, hogy a gazda remegő szivvel figyeli ilyenkor a felhők járását s a hőmérő változását. Hiszen ugyszólván ezektől függ sorsa, gazdasága. Függ első sorban a természet jóvoltától, mely érzelmeit éppen a felhők és a hőmérő utján nyilvánitja a gazdának.

De a gazdával együtt érez ilyenkor az egész társadalom. Mert bár a napi küzdelmek más és más álláspontok szerint szórakoztatják az embereket, a döntő pillanatban mégis érzi és tudja mindenki, hogy Magyarország jövője az aratástól függ és igy mindenkire érdekkel bir a buzának az ára, melynek alakulását lényegesen befolyásolja az eső és szárazság.

Az eső ezuttal nagyon váratott magára. Az ország minden részéből panaszok jöttek a szárazság miatt s nagyon sok vidéken már a vetések teljes elpusztulásától féltek. A buzának az ára tehát jelentékenyen emelkedett. A döntő órában azonban hullani kezdtek az esőnek aranycseppjei s az egész ország fellélegzett. A buzának kezdett alábbszállani az ára. De ez a helyzet nem volt tartós. Mert ha Magyarországon volt is eső, de nem volt déli Oroszországban. A vetések állása ott nagyon kedvezőtlen. S ha hamarosan változás nem áll be, éhinségtől is komolyan lehet tartani.

Igy változik tehát a helyzet napról-napra és igy fog változni mindaddig, amig a termés teljesen beraktározva, a természet szeszélye alól mentesitve nem lesz. A buzaárak tehát attól függnek, hogy miként itélik meg a helyzetet. Ha a hirek kedvezők lesznek nálunk is és a külföldön, akkor a buza-árak előreláthatólag esni, ellenkező esetben pedig emelkedni fognak. Az itt elmondottakból is kitünik, hogy ama bizonyos hirektől mennyi minden függ. Mert ha megvan a termés, az ár még mindig fontos tényező. Előnyösnek a helyzetet csak akkor nevezhetjük, ha jó aratás mellett magasak a gabonaárak, amelyek pedig a termésről szóló hirek szerint alakulnak.

Ezért tartották szükségesnek a hivatalos termésbecslések megszerkesztését a földmüvelési miniszteriumban. Időről-időre összegezik a gazdasági tudósitóktól beérkezett jelentéseket s hivatalos formában nyilvánosságra hozzák azokat.

Talán mondanunk sem kell, hogy milyen nagy érdek füződik ezekhez a jelentésekhez. Feltehetjük, hogy a termésbecslések megszerkesztésénél a gazda és a kereskedő érdekeit egyaránt szem előtt tartják. Nincsen okunk kételkedni ebben, mert hiszen a földmivelésügyi miniszteriumban is igen jól tudják, hogy a kereskedő, ha figyelembe veszi is a hivatalos jelentéseket, véleményét nem kizárólag ezek szerint állapitja meg. A gazdaközönség egyéb és tágabb összeköttetések hijján már inkább kénytelen a termésbecslések után indulni. A mult tapasztalatai mutatják azonban, hogy ebből eddig aligha volt haszna, mivelhogy a multkori becsléseket is csak röviddel ezelőtt igazitották helyre.

Semmiesetre sem kivánatos, hogy a vetések állásáról beérkezett jelentéseket a földmüvelésügyi miniszteriumban generalizálják. Erre abszolute nincsen szükség s csak káros hatásokat szülhet.

Mert az ilyen összefoglalásoknál nagyon könnyen érvényesülhet az egyéni nézet, mely mint ilyen lehet becses és helyes, amit azonban a közérdek szempontjából hivatalos mezbe öltöztetni nem szabad.

Ne becsüljék fel a várható termést, mielőtt a gazdáktól számszerü adatokkal nem rendelkeznének. *Legbecsesebb szolgálatot ugy a mezőgazdaságnak, mint a kereskedelemnek a gazdasági tudósitók részletes jelentéseinek ismertetésével tehetnének.* Ezekből a lelkiismeretes tudósitásokból azután kiki maga vonhatná le a maga következtetéseit.

B.

A nyár.

Az osztrák-magyar haditengerészet katonáira nincs nagyobb csapás, mintha a Vörös-tenger mellékére kell áttenni állomáshelyüket. Mondják, hogy évtizedek hosszu során át hüséggel és buzgalommal szolgáló tisztek inkább elhagyják pályájukat, mintsem hosszabb időre odamenjenek a Vörös-tenger partjára.

Vannak az Istennek ilyen megvert vidékei, melyeket gyülöl az is, aki szülöttének vallja magát, melyeket nem lehet megszeretni, mert ott a természet, mintha összeesküdött volna az ember ellen, hogy agyongyötörje és szekálja. Kanizsa nyáron ezeknek a kiállhatlan vidékeknek kategoriájába tartozik. Menekül belőle — ha teheti — a legkikiáltottabb localpatriota is. Ide nem jön hozzája a legkiváncsibb angol sem. Rosszul érzi magát benne a legalkalmazkodóbb fizikum is és belebetegszik, aki kénytelen átszenvedni kellemetlenségeit.

Télen, mikor pirosra festi orrunkat a csikorgó hideg és szemünkbe fujja a jeges havat a metsző északi szél, mikor dermeszti testünket a nagy, fehér sugártalanság, mily epedve várjuk a sugárt, a meleget, a kalászérlelő nyarat. A meleg szétömlik a levegőben, termékenyiti a földet, megindítja a növények vérkeringését, pirosra festi a gyümölcsöt, zölddé a lombot, meglangyositja a patakokat, kicsalja a réti virágokat, illatossá teszi a mezőt és megszünteti az ember didergését. De óh, a kanizsai embernek keservesen kell megbánnia, ha türelmetlenül várta télen a nyarat. Ugy jár, mint aki pihenésre vágy és meghal; mint aki erősödni akar, s két mázsára hizik; mint aki kisujjat kér, s két egész kezet kap. A kanizsai nyár, majdnem felolvasztja az embert, a nyár a fent elsorolt előnyökön kivül még egy csomó kellemetlen szimptomával jár. Felemeli a levegőbe az utca porát, hogy a sétáló publikum annál kényelmesebben beszivhassa, s e végett ne kelljen lehajolnia; olvasztja az aszfaltot, s igy talál módot arra, hogy az ember talpa se legyen megkimélve a kalászérlelő melegtől, délben pedig körülfolyja a sok sugár az ember arcát, süti, melegiti, hogy néha azt kell hinnünk, hogy a Kannibálok számára preparál bennünket a kanizsai nyár.

Hasonlóképen igen kellemetlen oldalai a kanizsai nyárnak az utcaöntözés és a trombitás bandák. Az utcaöntözés magában véve helyeselhető intézmény, csakhogy természetesen a maga idejében. Mert nem okvetlenül szükséges az a spricctüntetés, amelyik ép az esti órákban akkor indul a maga utjára, mikor a legtöbben sétálnak a korzón. Az öntözők szándéka világos: elő akarják varázsolni az egyenlitői éghajlatot, meleg nappal után hideg éjszakát.

Azok a nyári éjszakák! A hold világosra festi az élénk utcákat, ábrándosan ragyognak a csillagok, csendes sóhajjal száll végig a tájon a langy déli szellő és viszi messze, észak tájaira a hadastyán és tüzoltó-koncertek erőteljes végakkordjait. Ezek a méla végakkordok rendszerint egy-egy erős cintányér, nagy dobütből állanak. Oly hatalmas puffanások, hogy a negyedik utcában is őrült táncra kerekednek az ablaktáblák. Ugy látszik a cintányéroző urak nem számolnak a lakosság aludni szerető elemeivel. Mind a két bandában egy-egy ambiciózus fiatal ember üti a nagydobot. Azaz, hogy nem üti. Rugja, vagdalja, püföli, vagy mittudom én, mit csinál azzal a szerencsétlen szerszámmal. Az összhangot ezáltal nem rontja, csak a békés polgárok álmait. Aki valamely nyári mulatóhelyhez egy kilométeren belül lakik, az csak mondjon le arról a szándékáról, hogy éjfél előtt lefeküdjön. Legfeljebb zonekiséret mellett hánykolódhatik reggelig ágyában.

Szóval sok minden van Kanizsán, aminek nem kellene lenni és sok minden hiányzik, aminek kellene lenni.

Nincs semmi eszközünk, vagy módunk arra, hogy a nyár gyehennatüze ellen védekezhessünk. Nincs fürdőnk, hol a melegtől elernyedt test felüdülhetne. E helyett akinek melege van, az menjen el a Rosenfeld bolt elé, ott az utcára nyiló pincenyilásból kellemes hidegség száll fel, ami pótolja némileg az Északi tengert. Nagy kár, hogy ez a rácsozott nyilás nem az uj sétatéren van, legalább ott is lenne valami, ami enyhitené az elviselhetetlen hőséget. Mert az ujonnan ültetett fiatal fák még alig hajtanak ki és bele fog telleni még 8—10 évbe, mig büselni járhatunk a promonádra. Addig azonban elégedjünk meg az emlitett pincenyilással, vagy a Centrál és a Korona-kávéházak árnyatnyujtó ponyvával. Egyelőre elég ennyi is a jóból. Lassan-lassan csak haladunk előre és nemsokára aranjuézi szép napokat élünk Kanizsán a nyári hónapok alatt.

Bur háboru és Nagykanizsa.

A bur háboruban voltam önkéntes. Abban a csapatban, melyben én szolgáltam, leginkább, franciák és németek voltak. Különösen a franciákkal kötöttem barátságot, kiknek heves vérmérséklete mindenben megegyezett az én mérges magyar természetemmel. Eléne-

TARCZA.

A kis Madonna.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Irta: Vajdai Szabó István

I.

Elérkezett ujra a várva várt tavasz, az édes, mámoritó május. Magával hozva illuzióit, álmait....

Az a kacér szaka az évnek, a mely fényes, meleg sugaraival ábrándokat sző, illatával belopja magát a könnyen hivő szivekbe, a a mely megujhódva ifjuságot hirdet a fonnyadó virágnak, a fergetegeiben uj szivárvány kelését hirdeti.

Megérkezett, eljött, hogy illatos fátyolba, virágok kábitó illatába fojtsa el a sivár valót...

Azon év tavaszán hazánk felső vidékének illusztris vendégei voltak: Párisból érkezett touristák, kik elragadtatva szemlélték vadregényes tájait.

Kóborlásaik közepet eljutottak Borsódmegyének egy nagyon kies fekvésü faluceskájába Diós-Győrbe.

A ki azt a völgyet, melynek végén szerényen huzódik meg ez a kis falu, nem látta még, az fogalmat sem alkothat magának természeti szépségéről. —

A Bükk égbenyuló zöld erdőkkel koszoruzott hegy láncolata ugy karolja körül az egészet, mintha azt a templomszerü csendet, mely az egész völgyre borul — meg akarná óvni a nagy világ vásári zajától.

Alant csendes csobogással szeli át egy kristályvizü patak, rég elfeledett szerelmi idyllekről mondván meséket a diósgyőri várromoknak, a mely évszázadokkal ezelőtt enyhet, nyugalmat adó fészke volt Nagy Lajos királynak, ki hitvese puha karjai között itt pihente ki az országlás gondjait.

... Meglepően szép reggel volt. Harmattól csillogott minden fűszál.

Rózsaszinü köd uszott a látóhatár fölött s a hajnal biborától a természetnek minden paránya tündökölni látszott; mig a csillogó sziklák legmagasabb csucsáról, — mint egy áldozati tüzből — vékony, keskeny párázat emelkedett az azurkék égbolt felé..

Az idylli völgyben pásztor fiu legelteti nyáját, mig fenn az egyik szikla óriáson kis leány állt merészen, virágot hintve a fiu felé.

Két nagy bus komoly szeme könnybe látszott uszni s ugy tünt fel ott a szikla csucsán, mint egy földöntuli lény, ki lejött megmutatni az isteni gondviselés hatalmát.

A touristák észrevették és intettek neki.

Lejött.

Ruhái foszlányokban függöttek alá gyönge, plasztikus alakján, mely ezáltal sem vesztett semmit klasszikus szépségéből.

Édes meglepetéssel szemlélték a vadon e remek, szép gyermekét s egy magyar barátjuk által kérdéseket intéztek hozzá.

— Van-e atyád, anyád?

— Nincs.

— Ki vigyáz rád itt a vadonban?

— Az Isten.

— Hol lakol?

— Könyörgök a kunyhók ajtajánál, most itt, majd amott, s mindig befogadnak valahol.

— Jer, elviszünk magunkkal kis Madonna, nagyon jó dolgod lesz.

A leányka bátortalanul tekintett körül nagy, beszédes őz-szemeivel s hosszas gondolkozás után lágy, fuvolaszerü hangján mondá:

— Nem, nem megyek innen el, nagyon boldog vagyok itt... Amott a három ezüst nyárfa alatt van az anyám, mellette az apám sirja, akit a papir malom kerekei szakgattak széjjel.. ki öntözné akkor az ő sirjaikon nyiló virágokat?...

— Pár nap mulva ujból visszahozunk! válaszolt egy koros, megnyerő arcu francia asszony s ölébe vonva a kis Madonnát, össze-vissza csókolta.

A kis leány végre határozott.

— Jó, elmegyek veletek! De holnap ugy-e visszahoztok, mert itt akarok meghalni én is.... Holnapra fonj friss koszorut nekem s tedd a barlangomba! kiáltott távozóban pásztor fiunak.

•

II.

Báró Dürneréknek nem volt gyermekük, magukénak fogadták tehát a kis Madonnát, s elvitték Párisba, a ragyogó de sötét világba...

A ki a városi életet kitalálta, az valami ördögi lelkü, gonosz ember lehetett. Nagy csalódás érhette, aztán meggyülölte a természetet, s kigondolt egy léha, zajongó tarkaságot, a mi aztán el is felejtet vele — mindent...

De a kis Madonna mégis nagyon nehezen tudta elfeledni az ő csendes, boldog otthonát. Hányszor feltámadt szivében a vágy, visszamenni a természet szabad ölére, hogy ott álmodja át az egész életet...

Később a kis vadvirágból pompás, ragyogó szépségü leány lett, s mint a báró Dürner bankár örökbe fogadott leánya a gazdagság és név nimbuszával volt körülvéve.

De ő mindig az ártatlan kis leány maradt, a ki volt a vadonban, s a zajos életből visszavágyott a kies völgybe. Szivének csak egy hurja tartotta ott, a hála, nevelő szülei irányában.

Egyszer aztán oda kötötte volna más is, egy szebb, magasztosabb érzés, a szerelem, de a sors könyvében másként volt megirva.

Megszeretett egy férfit lángoló, igaz, örök szerelemmel, de mikor megtudta, hogy kit, már akkor késő volt...

Egy az aristokraták által rendezett hangversenyen a kis Madonna, mint őt nevezték szintén jelen volt. Az utolsó előtti számnál megjelent a pódiumon egy magas, deli termetü barna férfi. Kezében a hegedü ugy sirt, ugy jajongott minden hurja... Bánatos magyar nótát játszott. Az édes dal megreszkettetté a leány egész lelkét, szivének minden csepp parányát. Egyszerre szállta meg a kimondhatlan honvágy és a szerelem....

A „kis Madonna“ e naptól kezdve, véghetetlenül bánatos, szomoru lett, mert szerelme reménytelen volt. A hegedülő férfi ugyanis Fülöp herceg volt...

Ekkor jött rá még egy ujabb csapás. Szülei férjhez akarták adni. Az eljegyzés napján azonban hiába kutatták fel a palota összes termeit, a lány eltünt nyomtalanul

Iróasztalán pár sort találtak:

„Bocsássatok meg és hagyjatok békén meghalni!...“

III.

...A kies diós-győri völgyben ép oly szép tavaszi reggel van, mint nyolc évvel ezelőtt.

Ismét illatárban fürdik minden s a harmat cseppek milliárdja ragyog a fűszálakon. De most olyan bánatos, nyomasztó mély csend uralkodik, nincs friss virág a barlangban.

De ime egy alak közelit.

Hosszu haja lazán omlik térdig, halvány homlokát, valami tulvilági dicsfény övezi, szemében a bánat s öröm könnyei ragyognak.

... Örül az életnek.

Letépi a virágok legszebbjét, aztán fut rohan a barlangba s ott térdre omolva zokog hosszan, keservesen, nagyon sokáig....

•

Kis gyermek koromban, ha rosszul viseltem magamat, mindig azzal ijesztgettek, hogy oda adnak az őrült leánynak, a ki fenn a Bükk sziklás bércei között él.

A kis Madonna volt szegény!

Lapunk mai számához negyedív melléklet van csatolva.

keltem nekik a Rákócy és Hunyadi indulót, készitettem gulyást, mi különösen megnyerte tetszésüket. Junius első napjaiban jött reánk a fáradságok időszaka. Hadseregünket tizszer akkora angol csapat üldözte, visszavonultunk egy hegyláne mögé, hova az angolok nem mertek bennünket követni. A reggeli köszöntés ágyuzással történt, délben golyószóróval kivántunk jóétvágyat, este sürü lövöldözéssel jó éjszakát. Máskép pihentünk, csupán az előőrsök és portyázó csapatok rendeztek olykor-olykor egy kis zenebonát. Másodikán reggel parancsot kaptunk a készülődésre. A sátorokat felszedtük, kocsira raktuk, puskáinkat megtöltöttük, ágyuinkat működésbe hoztuk, az előőrsöket is megkellett kétszerezni az angolok folytonos leskelődése folytán. Harmadikán reggel megkezdtük a támadást, az angolok kétszer visszavertek bennünket, harmadszor haláltmegvető bátorsággal nekivágtunk az ellenség jobbszárnyának, a golyó hullott mint a záporeső, fütyültek az ólomgolyók füleink mellett, mely mennyei zene gyanánt hangzott nekünk, de angol hadseregre kevés hatást tettünk. Délután még eldöntetlen volt a harc, azonban váratlan esemény folytán egy fényes győzelmet arattunk. Alig, hogy harcolunk, elsötétül az ég, ködbe vész az egész angol tábor, fojló nehéz lesz a levegő, egyszerre szél kerekedik, mely port fuj szemünkbe, alig látunk, célozni lehetetlen. Ki a kardokkal, neki az angoloknak, hangzik a csatakiáltás, a mi századunk elsőnek rohan az angol hadsereg felé, mire a fővezér általános rohamot parancsol. Egyszerre megdobban a szivem, a vért rohanni érzem ereimben, kitör belőlem a szittyavér, megsarkantyuzom paripámat, s feltartózhatatlanul rohanok előre, mint a hunok Attila idejében. Nemsokára elhagyom az egész tábort, meglepetve nézek körül, hogy hova jutottam, egy földhányást látok, melyből angolcsákós fejek látszanak ki, nem vagyok rest nekiugratok és püfölöm a fejeket irgalmatlanul, seregem utolér, követi példámat, lovaink szügyig gázolnak valami finom anyagban, de mi nem sokat törődünk vele, csak a fejeket borotváljuk le a nyakakról. Mikor már palacsintává lapitottuk a fejeket és levágtunk annyit, hogy az Erzsébet teret toronymagasságig meg lehetne tölteni, visszafordultunk és sorakoztunk.

Most az ágyukat kell előbbre hozni, nagy nehezen fáradt lovainkkal előbbre huzzuk, a tüzérek csakhamar élénken tüzelnek a hegyszoros felé menekülő angol lovasságra. Ismét kezdődik a hajsza, repülünk a veszély felé, s meglepetve látjuk, hogy egy bur hadosztály oldalt támadta meg a menekülőket. A mi csapatunk egy erős bur zászlóaljjal fokozott gyorsasággal siet a szinhelyére, mire odaérünk, az angolok vad futásban keresnek menedéket. Éjjeli tizenegy óra lehetett mire az ütközetnek vége lett. Gyönyörü holdvilágos est volt, csakhamar tábort ütöttünk s kimerülten dőltünk nyughelyeinkre. Másnap szép időnk volt. Megvizsgáltuk az angol tábort, láttuk, hogy valami finom szürke anyag betemette az egész gyalogságot nyakig, a tömeg hegyalaku magas és nagy kiterjedésü volt, ugy, hogy tovább már az egész hadsereget sátorokkal, lovakkal és ágyukkal együtt teljesen eltemette. Tehát az angol hadsereg nagy része nyomorultul elveszett. Néhány nap mulva segitséget kaptunk, s nekifogtunk az ásásnak. Az ásás kideritette, hogy az angol fősereg összes ágyuit, kocsijait, felszereléseit, és ötvenezer embert temetett el a földeső. Harmincezernek bevertük a fejét, tehát nyolcvanezer ember, vagyis az ellenség 4/5 része elveszett. Azóta az angolokról hirt sem hallottunk, csupán néhány farmer hozott hirt a táborba, hogy kivonultak, miközben az összes utjukba eső telepeket és falukat fölgyujtották. Veszélytől nem volt okunk tartani, mert mindenfelől bur seregek vettek bennünket körül, kik az angoloktól megmenekülvén körülfogták seregünket, és győzelmi hirünket hallva az ország minden részéből segitségünkre siettek. Pihenésre volt idő bőven, főztük a gulyást és tanakodtunk az esemény felett. A földesőt nem tudtam megmagyarázni magamnak. Egyik francia bajtársam szerint egyszer Görögországban békák estek. Szodoma és Gomorra városokat tüzes kénkő eső emésztette meg. Nekem végre eszembe jutott, hogy 1895-ben az én szülővárosomban Nagykanizsán vörös hó esett, melynek oka az volt, hogy a szél felkapta az alföldi port, mely a hóval együtt leesett és azt vörösre festette. Egy hónapja mult már az ütközetnek, mikor egy holland kereskedő mintegy négyszáz angol-afrikai ujságot hozott, melyek a mai napig kezdve az ütközet után egy hétre tárgyalták az esetet. Az angol lapok szerint kitört egy tüzhányó s annak a hamuját vitte a szél Afrikába. Flammarion bebizonyitotta, hogy tüzhányó nem tört ki, másképp azt az illető helyről megtáviratozták volna és földrengéssel van egybekötve minden tüzhányó kitörése, földrengés pedig sehol sem volt. Az afrikai ujságok némely európai lap cikkét szó szerint közölték. (Könnyü, mikor külön távirdájuk van.) A spanyol katholikus ujságok az esetet szigoru hangon tárgyalták, békére intették az angolokat, mert a földet csakis az angyalok lapátolhatták rájok a mennyországból. Isten elpusztitotta Szodomát és Gomorrát tüzzel, őket pedig földdel fogja elpusztitani. A török lapok megmagyarázták, hogy a számum Szaharából és Arábiából port vitt Afrikába, melyet az angolok nyakába dobott. A francia hirlapok minden kétséget kizáró módon akarták bebizonyitani, hogy a por Amerikából való, mig a német lapok szerint Magyarországból a Nagy Alföldről vagy hortobágyi pusztáról származik. Falk Miksa a világ összes meterológiai tudósitásaiból kimutatta, hogy az egész világra kiterjedő hetes esőzés és szélcsend volt, a szép idő csupán Afrikában és Olaszországban volt, a szép idővel biró vidékek Délafrikából Olaszországon át ék alakban huzódtak Magyarországig s az ék hegyes végén Szombathely állt, mig Magyarország többi részén szintén hetes esőzés volt. Esős vidékekről por nem jöhetett, a dunántuli kerületben por nincs, tehát onnét nem hozhatott a szél port, Amerikából éppenséggel nem eredt a földeső, mert ott még nagyobb esőzés volt mint másutt. Egyszerre világosság lett agyamban. Dunántuli kerület és poreső. Eredeti. Falk nem is tudja, hogy a dunántuli kerületben Nagykanizsán sokkal több por van, mint a Szahara sivatagban. Oh édes por te az én szülővárosomból való vagy. Minél tovább gondolkoztam, annál inkább biztos voltam abban, hogy a por Kanizsáról származik, és a poreső oka a passzátszélben és az én szülővárosomban szokásos utcasöprésben keresendő. Hopp. Isteni gondolat! Felséges eszme! Megtaláltam! Ibsj, tyuhaj, sejhaj! Pajtásaim kikkel az ujságokat olvastam, azt hitték megbolondultam, mert elkezdtem ugrálni, kacagni, orditani és dalolni, ugy, hogy az egyik kötelet hozott. Egyszer csak erős szél támad a domb eltünik, egy papirlapot hajt a szél felénk, a mellettem ülő francia fölveszi s kérdezi tőlem mi az a Nági Kánizsái, elveszem tőle, ... olvasom ... nem ... nem lehet ... egek. Nagykanizsai Friss Ujság ... mi ez ... megőrülök, hiszen ilyen nincs Kanizsán, ez aztán durva vicc, mennyire becsaptak, de hátha ... mégis ... akkor ... igaz ... mit hittem. — „Megtaláltam"! orditottam erősen, és összeestem. A magyar elájult, ébresszétek kiabálták. Nagy kavarodás támadt, három nagy pohár sört öntöttek számba, — mint később mondták — mégsem ébredtem fel.

— — — — — — — — — — —

Felébredek, ágyban találom magamat. De Vett tábornok ült mellettem, megkérdezte miért ájultam el. Én elmondtam neki, hogy a forró földövi meleg levegő felszáll, és a sarkok felé törekszik, a felszálló levegő helyébe a sarkok felől hideg levegő törekszik, az igy keletkező légáramlat a passzát szél. Elmondtam neki, hogy az én szülővárosomban ősi szokás szerint öntözés nélkül söpörtek, a passzátszél a port felkapta és itt lerakta.

Állitásomat indokoltam a „Nagykanizsai Friss Ujsággal" és az angol lapokkal. A fővezér nyakamba borult és megcsókolt, később a katonák elé vezetett, bemutatott nekik mint a burok megmentőjét. Elmondta mindazt, mit én mondtam neki, megdicsérte szerénységemet mert ő tudja, hogy én táviratoztam Nagykanizsára és ott a mi érdekünkben söpörtek. Lehetetlen az, hogy ilyesmi véletlenül történjen, s ha véletlen, nincs olyan ember, ki az okok közt az összefüggést megtalálná. Nem ok nélkül rohant az elsőnek az angol fejekre. Nem azért ájult el, mivel hirtelen megtalálta a véletlen összefüggést, hanem mert terve fenségesen sikerült. Fiuk üdvözöljétek őt, mint a bur haza megmentőjét. Erre az egész tisztikar nekem kezet csókolt. Az egész hadsereg pedig a megreketülésig éljenezte Magyarországot, Kanizsát és annak a köztük lévő hős fiát. A tábornokok egyike inditványozta, hogy üdvözlő és köszönő táviratot küldjenek Nagykanizsa városának e csodás megmentésért, mit kihirdettek a katonáknak, kik lelkesedéssel fogadták. A táviratot csakhamar megfogalmazták. Egy lovas a két napi járóföldre lévő postára vitte. Néhány nap mulva megérkezett a felelet, mely szólt ilyképpen: „Köszönjük. Adjon Isten sok kitartást a bur oroszlánoknak. Erről De Vett tábornok mégis a tisztikar e végzésen értesitést nyerni rendeltetik."

Én leforditottam holland nyelvre az első két mondatot hűen. Az utolsót azonban szabadon, mert különben a bur táborban ennek hallatára pestis terjedt volna el.

— — — — — — — — — — —

Hogy hogyan láncoltatta meg Európát, Magyarországot és Nagykanizsát e táviratváltás és mily komoly következményei lettek a söprésnek, azt a jövő számban fogom elmondani.

Szezonképek.

— Zászlóbontás. —

Hős krónika. Magyar költők segitségével irta: V. H.

Uram, mondom szomszédomnak, nem tudja merre vannak azok a gyöngyök, melyeket Holló Lajos dr., aki a Magyarországot szerkeszti, ki akar halászni a porból?

Mert mint gyöngyhalász jött hozzánk Holló Lajos.

Szomszédom mondá: Hát az ur nem tudja, hogy a gyöngykagyló nem a porban tenyész? Vagy talán az a Holló uraság tréfálni akart, mert hát Kanizsán is van tenger, de nem sós vizü, hanem portenger és ebből a tengerből akarja ő kihalászni a gyöngyöket! Van még egy fajta gyöngy, melyet azonban nem a képviselőjelöltek, hanem a választók szoktak kihalászni: a gyöngyöt a borban, hogy daliás kedv teremjen. A szittya korszak idejében a magyarok kancasavót ittak. A képviselőválasztói hadjáratok azonban egészen kiforgatták a magyar embert szokásaiból: jelenleg már csak bort iszik, sőt még a bort most is tejnek tartja, mert azt mondja az a hires vers:

De öcsém, ez a bor, veszed észre? jobbul;
Mintha tejet innám; kicsi nem árt abbul.

Tisztelet a kivételeknek. A magyarok Detreje, Rakovszky Stefi, mikor Kiskanizsán mulatott, egy csepp bort se ivott. Kérdőre vonták, mire Detre Stefi azt felelte Iviczának:

Apám, nagyapám élt kabala tejével:
Durján leviért, mond, azt nem hagyom én el.

Iviczának tetszett is, nem is ez a példa és:

Sátorbul egyenkint hallgatva kimentek,
Künn tompa morajjal távoztak a rendek.

Már a kiskanizsai rendeket értve.

Hát bizony, Rakovszky Stefin sehogyse látszik meg, hogy nem iszik bort, mert heveskedő ember, aki néha elveti a sulykot. Ezzel a nyilatkozattal is egészen elidegenitette Iviczát. Azért is volt Hollóéknak és kiséretének f. hó 9-én olyan fényes fogadtatása. Mondta is Holló:

Félegyháza abhoz, gondolom én, semmi,
Ahogy itt a népség jönni szok és menni.
„Jöttek vala, messze kanális széléktől,
Követek nagy számmal atyafi népektől,
Akit csak sáskával egy fej alá tartnak,
Lakói a jobb- és bal-kanális partnak."

Az oroszlánrész azonban Tuboly Viktor pártelnököt illeti. Ő nyitotta meg a gyülést a szénatéren a mázsáló verandáján:

Nagyhangon a Győző kezdett komoly arccal,
De csak a jókedvet gyarapitá azzal.
Kitört az egész nép hosszas hahotába,
S Győző befordult, henyélő sátrába.

De mikor Holló Lajos kezdte beszédét hires szép tenorhangján:

Mondotta, halászni Zala gyöngyét jött el.
Néppártnak vezérit emlité szeretettel.
Dicsérte a népet összesen, egyenkint.
Zok szóval a multért nem illete senkit.
E szóra beállott nagy hézaga csendnek,
Maga szakállába kiki elmélyednek.
S mikor már bevégzé gyönyörü beszédét,
Riadó éljenzés verte város egét.

És ez az éljenzés talán még csak fokozódott, mikor a szomoru hazáját tollal viditó és vigasztaló *Bartha* Miklós állt fel szólásra. Az ember szive melegszik, ha olvassa vezércikkeit, különösen Herceg Ferenc és Bánffy Dezső szive. De ha beszél, még a bátor Hajdu Gyula is prüszköl:

„Felforra Gyulának hirtelen a vére,
Zugó patakokban ömlött a fejére;
Mint malom örvényzett két füle — s az ajka
Reszket vala kissé, még a szó is rajta."

De csakhamar megemberelte magát Gyula és közbekiabált:

„Koldusbot és függetlenség!
Ez légyen jelszavad."
De Károlyiak előtt
Ne görbitsd derekadat!

És beszélt még Bartók Lajos, Molnár Jenő és Sümegi Vilmos. A tisztelt választó polgárok sürün nézték a toronyórát és türelmetlenkedtek. Sokan mormogának:

„Éjfél lesz s nem uzsonnázhatom,
Mert gyomromat el nem altathatom.
Mi fog történni vélem s az uzsonnával?
Fejbe üt a nejem a kávéskannával."

Öt óra felé vége lett a szóáradatnak is és megindult a banderium, melynek trombitása generalmarsot fujt. Kiskanizsára érve a menet a templom előtt megállt. Amikor Miklós Diák és Corvinus Lajos eltekintettek, jobbra és balra hintálták fejüket. Mond az öreg Miklós Holló barátjának:

Én nem tudom merre van a nép mostanság,
Avagy mire véljem, Sebestyén parancsát;
Tudtommal Ugronnak vagyon áldott béke,
Zichy Aladárnak nem is ellensége.

De a hangulat Kiskanizsán olyan ellenséges, hogy:

„Még a gyermek is mind háborukat majmol,
Nádparipán nyillal, kelevézzel bajmol.
Gummipuska játék; vele alszik, ébred;
Igy felabajgata Sebestyén a népet."

Hát még a kiskanizsai asszonyok és nénik!

Az egész asszonynépe sürgeti a jöttét,
Hogy Aladárt lássa, országos követjét.
De az öreg Miklós csak tövis az ágon,
Látja, hogy ő nem kell ezen a világon.

Pedig a tulajdonképpeni választó az asszony. Addig a mig Ivicza pártjára a zöldségtermelő asszonyok nem állnak, nem hiszek Ivicza pártjának győzelmében:

„Láttam arany béke zavaros homlását,
Mialatt még iszszuk vala áldomását.
Igazat én láttam fordulni hamisra,
Drága nemes gyöngyét éktelen kavicsra."

HIREK.

— **Zászlóbontás.** A 48-as és függetlenségi párt vezérférfiai, névleg: Bartha Miklós, Holló Lajos, Molnár Jenő és Bartók Lajos f. hó 9-én érkeztek Nagykanizsára, hogy e választókerületet visszahóditsák pártjuknak. Ki mondhatná meg, hogy a választás estéjén oly nagy lesz az öröm mint volt junius 9-én a pártértekezleten? Mert a végcél, hogy a kerület Ugron pártit válaszszon, nem pedig, hogy varázshangu szónokokat meghallgasson.

Az Ugron párt vezérférfiai f. hó 9-én délben érkeztek a budai gyorsvonattal. Fogadásukra Tuboly Viktor pártelnök, Hegedüs László, a kiskanizsaiak pártvezére, egy lovas bandérium és egy hosszu kocsisor jelent meg a pályaudvar előtt. Rövid bemutatás után, a bevonulás megkezdődött. Délután 2 órakor az Széchenyitéren fejtette ki Holló Lajos programmját. Az egész beszéd nagyon békülékeny hangu volt. A szónokot sokszor zajosan megéljenezték. Utána Bartha Miklós szólt, nemes szenvedélylyel, sokszor vitézül nekirohanva a kormánynak és Hajdu Gyulának. Beszédet mondott még Bartók Lajos, Molnár Jenő és Sümegi Vilmos. Négy óra tájban Holló Lajos dr. és elvbarátai Kiskanizsára mentek, hogy ott már most másodizben tartsa meg programmbeszédét.

A kiskanizsai programm végeztével a Szarvas vendéglőben gyülésre jöttek össze az elvtársak és ott az Ugronpártot egész Zalamegyére kiterjedőleg szervezték, megválasztván a megyei párt elnökéül Bogyay Lajost. A kanizsai párt elnökéül Dervarics Imrét, a központi bizottság elnökéül pedig Szalay Lajos ügyvédet választották meg.

— **A Ker. Jót. Nőegylet juniálisa**, melyet mult vasárnap a sörgyár parkjában tartottak fényesen sikerült. Igaz, hogy látogatottabb is lehetett volna, hogy ez nem volt igy annak többféle oka van, melyeket azonban nem sorolunk fel. Elég az hozzá, hogy a helyi lapok által már ismertetett programm nagy precizitással adatott elő. A nagy forróság miatt a közönség csak d. u. 6 óra felé kezdett kirándulni a mindvégig öntözetlen poros uton, ott azonban vigasztalhatta magát, mert a megtelt légző szerveket leöblögethette jó sörrel. (Merkli vendéglős gondoskodott jó konyháról; kedélyesség is volt.) A műsor befejeztével és napnyugta után a hölgyközönség konfetti dobálással mulatott, a fiatalság 10 óra körül táncra is kerekedett. A bevétel mint halljuk 400 korona körül volt, hogy ebből mennyi volt a kiadás és mi maradt tiszta jövedelem a nemes emberbaráti célra, arról később fogunk beszámolni.

— **A Keresztény Jót. Nőegylet** juniálisán felülfizettek: Unger Ullmann Elek, Ebenspanger Leo, dr. Beutzik Ferencné 10—10 kor., Fiálovics Lajosné, dr. Hauser János, Zadubanszkyné Eperjesy Gábor 5—5 kor., Fesselhofer Józsefné, Halphen Mór 4—4 kor., Segerc Rezsőné, Vidor Samuné, Jerfi Adolf, Holló Lajos, Bartha Miklós, Molnár Jenő, ifj. Wajdits József, Deák Péter 3—3 kor., Wusztl Lajos, Kaufmann Béla, Tinágl Lajosné, Knortzer György, Kercsmár Dénes, Czinder Jánosné, Rosenfeld József, Semetke József, Deutsch Lajos 2—2 kor., Marton Ignác 1 kor. 50 fill., Köhler Antal, Wiesner Gyula, Österreicher Bernát, Böhm Emil, Irmler József, Malbes Károly, Birk Oszkár, Frantz Lajos, Palfi Alajos, Hajdu Gyula, Dobrovics Milán 1—1 kor., Nagy Valérné 6 kor.

— **Köszönetnyilvánitás.** A folyó hó 9-én rendezet junialis alkalmából kedves kötelességünknek tartjuk, hogy Böhm Emil és Sterneck Zsigmond uraknak a hangverseny rendezéseért; a közreműködő hölgyeknek és uraknak buzgó fáradozásaikért, Ehrlich Richárd sörmester urnak mindenre kiterjedő figyelmeért, s mindazoknak, akik akár jutalomtárgyak és egyéb dolgok, akár készpénz adományozással, akár felülfizetéssel, vagy fáradozásaikkal a juniális sikeréhez hozzájárulni kegyesek voltak, ez uton is hálás köszönetet mond a Keresztény Jótékony Nőegylett választmánya.

— **Koronázási emlékünnepély.** A nagykanizsai áll. s. községi polg. fiu- és leányiskola e hó 8-án tartotta meg koron. emlékünnepélyét a polgári isk. tornatermében. Az alsó-templomban hallgatott szent mise után a fiu- és leányiskolai növendékek a tornateremben gyülekeztek össze. Az ünnepély a következő műsorral folyt le: 1. Királyhymnus. Előadta a polg. fiu- és leányiskolai énekkar. 2. Ünnepi beszéd. Elmondta: Waliguraszky Antal, polg. fiuiskolai tanár. 3. Deák Ferenc emlékezete. Tóth Kálmántól. Szavalta: Fiálovits Mari, IV. oszt. tanuló. 4. Viharban. Éneklé a polgári leányiskolai énekkar. 5. Uj Simeon. Tompa Mihálytól. Szavalta: Csordás Rezső, VI. oszt. tanuló.

Foulard-selyem 65 kr.-tól

6 frt. 65 kr.-ig valamint folytonosan a legujabb fekete, fehér és szines Henneberg-selyemben 65 kr.-tól meterenkint, 14 frt. 65 kr.-ig sima, sávozott, kockázott, mintázott, damasztok stb.

Menyasszony-selyem	65 kr.-tól	14 frt. 65 kr.	S.-foulard mintázott	65 kr.-tól	3 frt.	65 kr
Selyem-damasztok	65 "	14 " 65 "	Báli-selyem	60 "	14 "	65 "
S.-bastr. ruhánként 8 frt. 65 kr.	42 "	75 "	Selyem-grenadinok	60 "	7 "	65 "

méterenként portó és költségmentesen — Minták azonnal küldetnek, kettős levélporto Svájcba.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN Cs. és kir. udvari-szállitó.

6. Népdalok. Előadta a polgári fiuiskolai énekkar. 7. Ezer év. Mósa Istvántól. Szavalta: Szabó Mari II. oszt. tanuló. 8. Hymnus. Vörösmarty Mihálytól. Szavalta: Ferenczy István III. oszt. tanuló. 9. Tornainduló. Énekelte a polg. fiu- és leányiskolai énekkar.

— **Évzáró vizsgálatok** a nagykanizsai izr. hitközség által fentartott elemi, polgári és felső kereskedelmi iskolában. Május 14. d. e. f. ker. iskola III. oszt. osztályvizsga, 15. d. e. f. ker. iskola III oszt. osztályvizsga, junius 13. d. u. polg. iskola I—IV. oszt. testgyakorlat (d. u. 6 órakor), 16. d. e. f. ker. iskola I. oszt. hittan, ker. ismer., francia, német, magyar, II. oszt: jogi és közg. ism., könyvvitel, ker. számtan, mennyiségtan, történet, 17. d. e. f. ker. iskola I. oszt. történet, földrajz, fizika, mennyiségtan, ker. számtan, II. oszt. hittan, francia, német, magyar, földrajz, árulsmeret, 19. d. e. f. ker. iskola III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, d. u. f. ker. iskola III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, 20. d. e. f. ker. iskola III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, d. u. f. ker. iskola III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, 21. d. e. f. ker. iskola III. oszt. érettségi szóbeli vizsgálatok, 22. d. u. el. I. iskola II—IV. oszt. kézimunka-kiállítás, 23. d. e. el. I. iskola I. oszt. az összes tantárgyakból, el. f. iskola I. oszt. az összes tantárgyakból, polg. iskola I. oszt. az összes tantárgyakból, ének I—IV. oszt., 24. d. e. el. I. iskola II. oszt. az összes tantárgyakból, ének II—IV. oszt., el. f. iskola II. oszt. az összes tantárgyakból, polg. iskola II. oszt. az összes tantárgyakból, 25. d. e. el. I. iskola III. oszt. az összes tantárgyakból, el. f. iskola III oszt. az összes tantárgyakból, polg. iskola III. oszt. az összes tantárgyakból, 26. d. e. el. I. iskola IV. oszt. az összes tantárgyakból, el. f. iskola IV. oszt. az összes tantárgyakból, polg. iskola IV. oszt. az összes tantárgyakból, 28. istentisztelet (d. e. 8 órakor)

— **Kenyéririgység és irástudás.** Abban a kitüntetésben részesültünk, hogy a „Nagykanizsai Friss Ujság" (egy budapesti vállalatnak nagykanizsai cégér alatt megjelenő rikkancs lapja) hozzánk mint kollegához intézi szavát, bár a dölyfös, kibivó hangból, azt lehetne következtetni, hogy nem kollegával beszél a laptárs, hanem ellenféllel. Ebben nem tudunk megnyugodni, nem pedig a Friss Ujság megindításában, és azért válaszolunk is, bármily hatalmas ellenféllel legyen dolgunk.

A Nagykanizsai Friss Ujság kenyerére ez idő szerint még nem irigykedünk, nem lévén tisztában szerkesztőik jövedelmével. Hát ha ez a jövedelem kisebb a miénknél? Azt se tudjuk, hány krajcárral fokozódik naponkint a közönség tapasztalt rokonszenve a Nagykanizsai Friss Ujság iránt. Addig mig ezzel tisztában nem leszünk, nem merjük rátenni kezünket a Nagykanizsai Friss Ujságra. Az egyedüli, a mit kollegánktól irigylünk, az a bátorság, melylyel egy tulnyomó részben Budapesten szerkesztett és egészben ott nyomatott ujságért a felelősséget elvállalja.

Azt mondja laptársunk, hogy az irástudók tisztában vannak a „Zalai Közlöny" mivoltával; persze a „Nagykanizsai Friss Ujság" nagykanizsai irástudói. Mi sem természetesebb, hogy kollegánk elemi iskolai gyermekeken évtizedeken át gyakorolt o l c s ó fölényét velünk is éreztetni szeretné és mindjárt per Tudom. Akadémia beszél velünk.

Végül a mi szellemeskedésünk 20 fillér, a laptársé 2 fillér. Melyik szellemeskedés hát az olcsó? De azért csak méltóztassék tovább létezni és hogy saját szavaival éljünk: „Áldás emlékére!"

— **Vasárnapi csendélet.** Folyó hó 9-én délután 6 órakor nagy csődület volt a katona kórház előtt. A csődület előidézője három hősködő legényember, akik egy félóráig tartó verekedéssel, szórakoztatták az „utca közönségét." Mivel pedig rendőr nem volt látható a kórházban levő katona őrség szétoszlatta a verekedőket. Érdekes hogy a tett után nagy hősen érkezett meg 10 perc mulva a rend. 26. számu őre, akinek természetesen már dolga ekkor nem akadt.

— **Katonai gyakorló utazások.** Szurmai Sándor vezérkari testületbeli őrnagy vezetése alatt a folyó évben megtartandó honvéd orvosi gyakorló utazás folyamán 2 törzstiszt, 12 főtiszt, 38 főlegénység és 26 ló folyó évi junius 24-ike és julius 3-ika között Zalaegerszeget, Zala-Lövőt, Őri-Szt-Pétert, Szent-Gotthardot, Körmendet és esetleg Német-Ujvárt fogja érinteni.

A bpesti cs. kir. hadapród iskola növendékeinek f. évi térképelési gyakorlatai Zalamegye területén f. évi julius hó 23-tól augusztus 9-éig bezárólag fognak megtartatni.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Zalavármegye közig. bizottsága gróf Jankovich László dr. főispán elnöklete alatt f. hó 11-én tartotta rendes havi ülését, melyen a következők tárgyaltattak: A felolvasott alispáni jelentésből a háziállatok egészségi állapota nem mondható kielégitőnek. A lakosság a szénatakarással van elfoglalva, mely nem élei meg a rendes termésnek. Felolvastatott a tiszti főorvos havi jelentése, mely elég kedvezőnek mutatkozott. A közig. bizottság Keszthelyen egy uj állami anyakönyvvezetőnek kinevezését kivánatosnak tartja és Keszthely községnek ebbeli kérvényét pártolólag a belügyminiszterhez felterjeszti. A kereskedelemügyi miniszter tudatja a közig. bizottsággal, hogy Pacsára kért távirda hivatal felállitását kivánatosnak tartja, de csak az esetben létesitheti, ha a 4000 koronát tevő költség felét az érdekeltség elvállalja. A baksai körjegyzőséghez tartozó községeket a bizottság uj anyakönyvvezető hivatalos helyiség berendezésére kötelezte. Felolvastatott még a kir. tanfelügyelő jelentése és a pénzügyigazgató havi jelentése, ezek után az ülés egyéb kevésbbé érdekes ügy-elintézése után véget ért.

— **Megvadult bivalok.** Különös baleset történt f. hó 11-én a reggeli órákban. Céllövő vagy egyéb gyakorlatra vonuló honvédcsapat haladt el az országuton egy bivalyos szekér mellett. Már három szakasz elhaladt a szekér mellett, a bivalyok oda sem néztek a masoló hadfiak felé. Mikor a negyedik szakasz elhaladt mellettük, egy piros jelző zászlócska vaditotta meg a csendesen ballagó bivalyokat, ugy, hogy ezek a csapat végének nekirohanva egy szakaszvezetőt és egy közhonvédet elgázoltak, ugyannyira, hogy ezeket kórházba kellett szállitani. A szakaszvezető sérülései életveszélyesek.

— **Koszorupótló adomány.** Folyó hó 7-én elhunyt Klein Mártonné szül. Ungar Malvina iránti kegyelet jeléül adakoztak a nagykanizsai „Munka" páholy, Stern Sándor és neje, Klein Márton, Löwenstein Emil és neje, Weiser József és neje 20—20 kor., Stern J. Mór és neje, Klein Farkas és neje, Klein Mór és neje, dr. Fröhlich Vilmos, Rosenberg Richard és neje, Engländer Ottó és neje, Zerkovitz Albert cég 10—10 kor., Scherz Ödön és neje 6 kor., Ungar Samu és neje, Berger Adolf és neje, Kaster Miksa és neje 5—5 kor., összesen 191 kor., a nagykanizsai Chevra Kadisa.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli főgimnáziumban f. hó 9-én kezdődtek meg az érettségi vizsgák Pasteiner Gyula dr. egyetemi tanár elnöklete alatt. Az eredmény a következő volt: Jelesen érett 5, jól érett 6, megfelelt 13, javitó vizsgát tesz 7, egy év mulva ismétel 1.

A felső keresk. iskolában f. hó 19 én kezdődnek az érettségi vizsgák Kirchner Béla közp. szolgálatra beosztott c. főigazgató és dr. Thaizs Gyula kamrai m. titkár elnöklete alatt.

— **Közgyülés.** A nagykanizsai Kisdednevelő Egyesület folyó hó 17-én hétfőn délután 5 órakor az egyesület Nándor-utcai ovódájában dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, megyei tanfelügyelő közbenjöttével közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése.
3. A kisdedvédelemnek városi kezelésbe való bocsátása.
4. Évzáró ünnepély.
5. Netáni inditványok.

— **Kanyaró járvány.** Stridón a kanyaró fellépett, miért az ottani iskolákat bezárták.

— **Körjegyző választás.** A zalakoppányi körjegyzői állásra közfelkiáltással Keresztúri Ödön okleveles segédjegyző lett megválasztva.

— **Szerencsétlen séta.** Lányi Kálmán kir. főmérnök séta közben sikos uton megcsuszott és kitörte a lábát.

— **Drávába fult.** Pintér István 19 éves podreszti lakos a perlaki révnél a Drávába esett és belefult.

— **Féltékenységi dráma.** Vogrincsics Ödön telekkönyvi irnok hites feleségével Sáfrán Annával ugy összekülönbözött, hogy a férj elhagyta közös lakásukat, más lakást bérelt és magához vett egy gazdasszonyt. Az elhagyott nő mindent megkisérlett, hogy férjét visszatérésre birja, ez azonban hajthatatlan maradt, mintha csak megbabonázta volna a vele lakó szakácsné. Az igazi feleség végelkeseredésében nagy dologra határozta el magát. Folyó hó 13-án reggel, midőn már a hivatalos órák megkezdődtek, belépett férje hivatalába és revolvert rántva elő rásütötte a megrémült férjre. A revolver izgatott asszonykézben lévén, a golyó célt tévesztett, mindamellett nagy riadalmat okozott a telekkönyvi hivatalban. A kétségbeesett nőt átadták a büntető biróságnak.

— **Egy hasznos könyv.** Barta Lajos hitközségi titkár sajtó alá rendezi a „hitközségi ügykezelés" cimü nagyszabásu munkáját. A budapesti izr. hitközség a munkából 50 példányt rendelt meg. Számos hitközség megküldte az aláirási iveket. A nagykanizsai izr. hitközség is támogatja a munkát; ez által szerzőnek lehetővé van téve munkájának kiadása. A mű előfizetési ára 6 kor., bolti ára jóval magasabb lesz. Ajánljuk a hasznos könyvet az érdekelt körök figyelmébe.

— **Tüz.** Balaton-Ujfalu" községét f. hó 13-án a tüzvész majdnem teljesen elhamvasztotta.

— **Sertésvész.** Városunk területén a sertésvész járványszerü fellépte megállapittatván, f. hó 10-től fogva további intézkedésig a sertésvásárok be vannak szüntetve.

— **Nyilatkozat.** Dr. Szekeres József, közkórházi igazgató, Nagy-kanizsa, Zalamegye: „A „Kristály" vizet, mint kiválóan tiszta és üditő italt, annak helyén ugy betegeimnél, mint megbizható kútviz hiányában minden esetben, ivóvizül szivesen ajánlom."

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalások.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint esküdtbiróság folyó hó 10-én és 11-én tartotta meg 2-ik ülésszakát ez évben. Az első napon Kása József nemesbükki lakós felett itélkeztek az esküdtek. Kása József április 19-én esto sziven szurta Kiss Józsefet a korcsmában. Az esküdtbiróság következőkép alakult meg: Elnök: Tóth László kir. törvényszéki elnök; birák: Dr. Neusiedler Antal és dr. Eöri Szabó Jenő; jegyző: Samueli Ottó. A közvádat dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, a védelmet dr. Schwarcz Adolf képviselte.

Az esküdtek vádlottat szándékos emberölés bűntettében mondván ki bűnösnek, a biróság a vádlottat 4 évi fegyházra itélte. Az itélet jogérvényes.

A második napon Csóka György és Csóka János bűnügye került tárgyalásra, kik azzal voltak vádolva, hogy Karakai Pált a bánok-szt.-györgyi vásárról hazamenet kirabolták és tőle 150 korona készpénzt vettek el. Elnök volt: Mikos Géza táblabiró; birák: Dr. Kiss István és dr. Neusiedler Antal; jegyző: Szenes Dezső; ügyész: Dr. Herics Tóth Lajos; védők: Dr. Bród Tivadar és dr. Schwarcz Adolf. A vádlottak közül Csóka Györgyöt rablásért, Csóka Jánost pedig ebben való részességért, az előbbit 3 évi, az utóbbit 2 évi és 6 hónapi fegyházra itélték jogerősen.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Zalamegyei
Gazdasági Takarékpénztár r.-társ.
NAGYKANIZSÁN.
Alapittatott 1897. évben.
Elnökök:
Koller István és Hertelendy Bela.
Teljesen befizetett
részvénytőke 500,000 korona.
— Tartalékalap 60,000 korona. —
A legelőnyösebb feltételek mellett leszámitol váltókat, előleget ad értékpapirokra és nyilt hitelt nyujt biztositék mellett.
Jelzálog-kölcsönöket engedélyez ház- és földbirtokra.
Elfogad betéteket betétkönyvre $4\frac{1}{2}\%$-ra és folyószámlára megállapodás szerint.

NYILTTÉR.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

VEGYESEK.

— **Fényképező készületek dilettánsok számára.** Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fennálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállitó Bécs-Tuchlauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

HIRDETÉSEK:

Csokoládé
Páris 1900.
Grant-Prix.
SUCHARD
Mindenütt kapható.
Cacao

TROPON a legjobb tápláló és erősitő szer.
TROPON ötszörte táplálóbb, mint a hus, melynek legfontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza.
TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, siettei az üdülők megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek rosz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az ügeik, a kik vérszegények, köszvényesek, tüdőbajosok, czukorbetegek és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes ételekkel való táplálkozást lehetetlenné teszik.
TROPON nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérnyekészitmény is Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fill.
RTOPON kapható minden gyógyszertárban.

Férfiak ingyen kapnak.
olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszlett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szélütésben, valamint elveszlett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyogyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kerelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
LINOLEUM padló-zománc
a törv. bej. „Vaslovag" védjegygyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.
Bejegyzett
Védjegy „Vas lovag"
Az Eisenstädter-féle Linoleum padlózománc egy óra alatt keményre szárad, kimeletesen szép fénynyel bir és a tartósság tekintetében eddig felülmulhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzásu nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle
„LINOLEUM padló-zománcot",
a törv. bej. „Vaslovag" védjegygyel.
Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára.
KAPHATÓ: Nagykanizsán: Neu és Klein, Strem és Klein cégeknél.
Óvakodjunk utánzatoktól!

8407/1901. szám

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város közházának és bérházának átalakitási és helyre állitási munkáira ezennel zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Az épitési munkák összes költsége kerekszámban **38,000 koronával** van előirányozva.

1. Ajánlat csak az összes munkákra tehető.

2. A sajátkezüleg aláirt ajánlatba kiteendő: az ajánlattevő neve, polgári állása, lakhely; továbbá tisztán és minden kételyt kizáró módon számokkal és betükkel kiteendő azon százalék, melynek a költségvetési összegből való leengedése mellett az ajánlat tárgyát képező munkákra vállalkozik.

Ezenkivül az ajánlatnak tartalmaznia kell az ajánlattevő abbeli nyilatkozatát, hogy az épitési terveket, az előméret költségvetést az általános és részletes épitési feltételeket, a szerződési mintát és a helyi viszonyokat ismeri, végül csatolandó az ajánlathoz a bánatpénz letételéről szóló elismervény.

3. Minden ajánlattevő köteles bánatpénz fejében az előirányzott összeg 5 százalékát azaz kerekszámban 1900 koronát vagy ennek megfelelő alább jelzett értéket Nagykanizsa város pénztárába letenni és az erről elismervényt ajánlatához csatolni.

4. Bánatpénzül Készpénz az állam által óvadékképesnek jelölt értékpapirok, végül a nagykanizsai pénzintézetek betétkönyvecskéje fogadtatik el.

5 Távirati, vagy utóajánlatok nem vétetnek figyelembe

6. A városi közgyülés tetszésétől függ a benyujtott ajánlatok közül bármelyiket az ajánlatra való tekintet nélkül elfogadni vagy indokolás nélkül visszautasitani.

7. Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok az **1901. évi junius hó 24-ik napjának d. e. 10-órájáig** Nagykanizsa város tanácsi iktatójába adandók. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

8. A beérkezett ajánlatok **ugyanazon napon d. e. 10 órakor** nyilvánosan felbontatnak.

9. Az árlejtés tárgyát képező épitkezésre vonatkozó müszaki müvelet Nagykanizsa város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagykanizsán a városi tanácsnak 1901. évi május hó 18-án tartott üléséből.

VÉCSEY, polgármester.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"

KECSKEMÉTEN.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy tulterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörcs,
Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak. ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásunak talált füvekből, jó borral van készitve és erősiti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozditja az egészséges vér ujjáképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. Symptomák mint: Főfájás, felböfögés, gyomorégés, felfuvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus (idült) gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, épehen és a nagy Zsigeréthen (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztheilenséget és könnyü székelés által eltávolittatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés. legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotá. Étvágyhiánnyal, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá fofájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozditja, elősegiti az anyagcserét, gyorsitja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánitás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berzencei, Gulai Legrádi, Alsó-Domborui, Kotorii, Mura-Csányi, Rákai, Podturenl, Szelnicai, Alsó-Lendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Kethelyi, Mercalii, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varazsdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenuvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csakis

Hubert Ullrich' féle növénybort

SEABRY & JOHNSON'S

Benson-Tapasza

A leghathatósabb tapasz

rheumatismus és a meghülés összes következményei ellen!

Minden gyógytárban kapható.

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Holzbrücke 7-11.

Legujabb kitüntetés

ARANYÉREM

Parisi világkiállitás 1900.

Csoport kiáll. kém. iparnak.

SOKKAL JOBB mint a vörös tisztitó kenőcs

Globus femtisztitó kivonat

FRITZ SCHULZ jun. AKT. GES.,

Leipzig und Eger cégtől

Mindenütt kapható!

NESTLE GYERMEKLISZTJE

legjobb alpesi tejet tartalmaz.

legtökéletesebb táplálék kis gyermekeknek.

Egy doboz 1 kor. 80 fillér.
Fél doboz megpróbálásra 1 kor.
Nem kiván tejhozzátételt,

az anyaemlőtőli elválasztás ezen rég jónak bizonyult, már 30 évnél régebben bevezetett és kipróbált tápszerrel könnyen történik. Hasmenés és hányás kizárva. — A Nestlé gyárak évi gyártása 35 millió doboz. — Naponkinti tejszükséglet 192 000 liter.

Nestlé sűritett teje cukorral 1 doboz 1 kor.
„ „ „ cukor nélkül Viking ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi raktár: F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.

Eladása az összes gyógytárak és drogueriákban.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Günsberger Jakab, Fesselhoffer József, Strem és Klein, Marton és Huber, Neu és Klein és Balaton testv. urak fűszerkereskedésében.

BERGER-féle GYÓGYITÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőr-kiütés

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koss a élősdi kütegek, egyszintén orr-rossaság étvar, fagydag, lábizzadás, fej- és szakáll-korpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmaz a fa-kátránynak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csalások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése a az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan
a gyengébb kátrányszappan az

ARCBŐR TISZTÁTALANSÁGAI

eltávolitására a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmulhatatlan bőrtisztitó mosdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan
35% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt darabonkint 35 kr., 6 darab 1 frt 60 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomitására, borax-szappan pattanások ellen, sarhal-szappan a bőr simitására himlőhelyeknél és mint fertőtlenitő szappan, Berger-féle fenyűfürdő-szappan és fenyű-pinere szappan, Berger-féle gyermek-szappan a zsenge kor részére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan
veres orr, kiütés, bőrviszketegség és arcvörösség ellen, szeplő szappan igen hatható.

Berger-féle kénes tejszappan
mitesszer és arctisztátlanság ellen. Tannin szappan lábizzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan kőedényben
1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányzóknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztitó szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utánzatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau.

Ledicsérő kitüntetés a nemzetközi gyógyszerkiállitáson Bécsben 1883.

Nagy-Kanizsán: PRÁGER BÉLA és BELUS LAJOS gyógyszerészeknél.

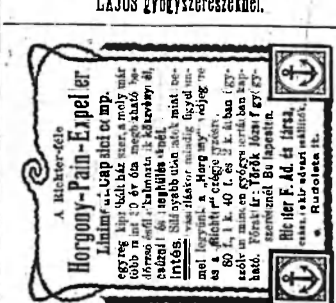

Árlejtési hirdetmény.

10210/1901 szám.

Nagykanizsa város közönsége által az ugynevezett, alsó „kukoricás kertek" dülőben épitendo járvány kórház épitési munkáira, ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az épitési költség, kerekszámban **23000 koronával** van előirányozva.

1. Ajánlat csak az összes munkákra tehető.

2. A sajátkezüleg aláirt ajánlatba kiteendő az ajánlattevő neve, polgári állása, lakhelye és kiteendő továbbá, tisztán és minden kételyt kizáró módon számokkal és betükkel azon százalék, melynek a költségvetési összegből leengedése mellett a munkákra vállalkozik.

Ezen kivül tartalmaznia kell az ajánlatnak ajánlattevő abbeli nyilatkozatát, hogy az épitési terveket s költségvetést az ált. és részletes feltételeket a szerződési mintát és a helyi viszonyokat ismeri.

3. Ajánlattevő köteles **bánatpénzül 1150 koronát**, vagy ennek megfelelő alább jelzett értéket Nagykanizsa város pénztárába letenni és az erről nyert elismervényt az ajánlatához csatolni.

4. Bánatpénzül készpénz az állam által óvadékképesnek jelölt értékpapirok és végül a nagykanizsai pénzintézetek betétkönyvecskéje fogadtatnak el.

5. Késön érkező, vagy táviratI ajánlatok figyelembe nem vétetnek, utóajánlatok ki vannak zárva.

6. A v. közgyülés tetszésétől függ az ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, vagy visszautasitani.

7. Az ajánlatok **f. évi junius ho 24 ik napjának d. e. 10 órájáig** az iktató hivatalban adandók be, ugyanekkor fognak az ajánlatok nyilvánosan felbontatni.

8. Az árlejtés tárgyát képező épitkezésre vonatkozó művelet a v. kiadónál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Nagykanizsán a v. tanácsnak 1901. évi junius hó 7-én tartott üléséből.

VÉCSEY,
polgármester.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagorlai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladások és csonttörési és zsugorodások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór. ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték. Hidegviz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdöorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és bróschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Z. K. 4/11 901. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyát és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozrak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" felirata ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszeresz, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZ! ., 1901. junius hó 22-én. 25-ik szám. XXXX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A tanév végén.

Nagykanizsa, 1901. jun. 21.

Alig egy hét választ már el bennünket az iskolaév berekesztésétől. Tanulók és tanárok megkönnyebülve fognak fellélegzeni. A tanárok szivesen osztogatják az okmánybelyeggel ellátott bizonyitványokat, a tanulók azonban csak remegve veszik át a diósgyőri iveket. Mert sokan vannak, akik inkább Beöthy László „Asszonyok a kaszárnyában" verses kötetét olvassák, mint Vergiliust, sokan vannak, kik „Gyöngyvirágnak" inkább irtak anonym levelet, mint fejtegettek másodfoku egyenleteket. Az élet ezerféle csábjaival jobban vonzotta az ifjakat, mint a fehér lapon elmosódó betü, mint a tanulószoba magánya. Soknak elveszett az év, de a tanuló ifjuság tulnyomó része halad a kitüzött cél felé. Melyik cél felé? A boldogulás felé. S mi ez? Embertársainak leteperése, diadalmaskodás a versenyben. Boldog, akire 2000 holdas birtok vár Besenyőn, vagy máshol. Ő róla valamelyik őse gondoskodott. De a sok vagyontalan, kisajátitott ifju, aki kereset helyett lebonyolitja a zálogházban pénzügyi műveleteit? Aki felkerül a fővárosba és a hirdetési irodák előtt keresgél helyet, hajlékot, foglalkozást, hogy megélhessen?

Az iskola megteszi kötelességét. Eltanitják a kitüzött tananyagot. A szellem birodalmában otthonossá teszi az ifjakat, de ad-e tehetséget, hogy csak egy kis birtokot is szerezhessen az iskolavégzett ifju. A középiskola ad érettségi bizonyitványt, az egyetem, vagy főiskola diplomát, de nem ad kenyeret. Ezt az élet adja akkor, ha a kenyérkereső ügyességgel tud magának helyet kiküzdeni az állam, a társadalom nagy háztartásában. A gyógyszerész lehet segéd, a gazdász ispán, az ügyvédjelölt irodavezető, az orvos körorvos vagy kórházorvos, szóval lehet másnak szolgálatában ügyes hivatalnok, de nem lehet önálló egyéniség, ha őt erre erős kvalitások nem teszik alkalmassá, vagy ha családi összeköttetések nem vetik meg számára az ágyat, melybe belefekhetik.

Az iskola ad tudást, de vajjon ad-e erőt a küzdésre? Nem, ezt csak az élet adja meg. Az élet követelményeivel kellene az iskolát összhangzásba hozni. Ennek a nagy disharmóniának eltüntetésén fáradnak a tanférfiak legjelesebbjei. fáradozik az állam, a társadalom. De eddig az ellentéteket kiegyeuliteni még mindig nem sikerült. Az iskola az életnek még mindig adósa; más az iskolai élet, mely jeles és szekunda közt mozog, mely a szellemi szegénység és szellemi gazdagodás közt ingadoz, mig az élet anyagi javak gyarapodását, anyagi javak teremtését tüzte ki célul. A szellemi gyarapodás azonban nem halad párhuzamosan az anyagi gyarapodással, sőt sokszor a két irány egymástól teljesen elhajló. Fájdalom, hogy ez igy van, de a gazdasági életet nem az iskola teremtette, hanem az élet, az iskola feladata volna tehát a feladatkészitésen felül a közgazdasági élet miszteriumaiba bevezetni növendékeit. A fizikai életben egyedül az ember, mint erkölcsös lény nem talál kielégitést, az ember keresi az élet erkölcsi oldalát is, de véletlen-e, hogy a legszegényebb emberek ritkán szoktak erkölcsösek lenni, hogy az erkölcsiség kifejlődéséhez az anyagiak fundamentuma is szükséges. De ez a fundamentum volt éppen eddig az a „quantité negligeable" az a tényező, melylyel az iskola legkevesebbet törődött, tekintvén azt, hogy a gondozására bizott tanulók kizárólag a septem artes körét barangolhassák, amit re bene gesta, kitaszitják a szegény adeptusokat, hogy most már tanulj járni póráz nélkül, miután 12 esztendeig ülni tanultál és hallottál 18000 szót a legkülönfélébb kombináció és permutációban.

r.

Lateiner és ipar.

(N.) Most, az iskolai év végén, mikor szülők, ifjak és az egész társadalom előtt aktuálissá válik a pályaválasztás kérdése, egy igen jelentős közgazdasági tényező domborul ki előttünk e kérdéssel kapcsolatban. Az a káros befolyás, melyet Magyarországon az ipar hiánya, vagy legalább is kis mérve az életpályák helytelen megoszlására és igy az egész nemzeti jövedelem eloszlására gyakorol.

Virágzó ipar egy országra nézve igen sok előnynyel jár. De olyan országban, mint Magyarország, ahol a népesség egyre szaporodik, a szükségletek nőnek, szóval, amely minden irányban előrehalad, ilyen országban nélkülözhetlen az ipar azon előnye, hogy a munkaalkalmakat szaporitja.

Ez ma nálunk nemzeti fejlődésünk jövőjére nézve a legelsőrangu kérdés. Az, hogy minden világra jövő kéz magának munkát találhasson, a produkálhassa azt amire szüksége van az uj szájnak. Mert semmisem oly kétségbeejtő közállapotainkban, mint az a körülmény, hogy a foglalkozási ágakban az emberanyag helytelenül oszlik meg, az emberanyag egy része pedig hivatás nélkül áll a nemzeti termelésben, mert nem jut munkához. A lateiner osztály válsága napról-napra szembeötlőbb. Napról-napra szaporodnak azon bün-esetek, melyeknek hőse egy feleslegessé vált lateiner ekzisztencia és mig régebben az ilyen esetek országszerte port vertek fel, addig ma szerényen, zajtalanul huzódnak meg a napok eseményeinek krónikáiban. A szocialisták vágyakozó szemmel néznek a pusztuló lateiner osztály felé, s várják, várják, hogy a teljes pusztulás előtt épen meg fog érni arra, mikor az ő karjaikba veti magát, a velük szövetkezve, őket intelligenciájuk erejével támogatva, döngeti majd a mai társadalom épületét.

Az iparososztály bajai szintén általánosan ismertek. Nevezetes tünete ennek a nyomdászok mozgalma, melynek célja az, hogy a szülőket meggyőzzék e pálya mizériáiról, s ezáltal elriaszszák őket attól, hogy gyermekeiket nyomdásznak adják. Igy próbálják a tulzsufoltságot megakadályozni. De egyéb iparágakban is hasonló a helyzet. Akár munkás, akár önálló iparos, mindenütt a konkurrensek ezreit találja maga mellett, mindenütt több munkát talál, mint a mennyi szükséglet rájuk szorul kielégités végett.

A közgazdaság tudományának egy igen nevezetes controvers kérdése az, hogy vajjon elég-e elegendő munkaalkalom megteremtéséhez elegendő munkáskéz, avagy szükséges-e oda a tőke közreműködése is. A kapitalista irók ugy döntik el a kérdést, hogy a munkaalkalmak mennyiségét a tőke határozza meg, következésképpen csupán a tőkétől függ az ipar terjedelme, s ipar nem fejlődhetik ott, ahová ennek megteremtése végett a tőke be nem özönlik. De akik ezt állitják, nem fontolják meg azt a jelentőséget, melylyel a termelésben a munka bir, s a tőkének nagyobb jelentőséget tulajdonitanak, mint a munkának. Mert nem áll az, hogy a tőke szabja meg a munkaalkalmakat, minthogy a munkabért nem is a meglevő tőke fizeti, mint sokáig gondolták. A munkabért a munka fizeti, hiszen a munkást sehol előre nem fizetik, hanem a termelés egy oly szakának a végén, naponkint, hetenkint, havonkint, mikor már produkált. S ebből a produktumból adják neki a bérét. Tehát mert a munka produkál első sorban, nem szorul a tőkére, abban, hogy magának munkaalkalmat találjon, hogy ipart teremtsen.

A nemzetgazdaságtannak ez egy elméleti uton dedukált igazsága, mely ma, amint azt nálunk is látjuk nem felel meg a tényeknek. Ma t. i. a munka nem tud magának mindenütt munkaalkalmat találni, s nem termelhet magának tőkét ugy, amint azt a szükséglet megkivánná, s igy egymagában ipart sem teremthet, mert ebben különböző fennálló intézmények gátolják nálunk is és sok más helyen, különböző körülmények, melyek vagy politikai, vagy társadalmi, vagy végre közigazgatási intézkedésekben és szervezetekben rejlenek.

Magyarországon sem volna szükség nagy mennyiségü tőkére, hogy ipart teremtsünk, ha ledöntenénk minden mesterséges akadályt, melyet az ipar fejlődése elé állitottunk. A munkáskezek, melyek munkaalkalmakra várnak, maguktól is megtudnák teremteni ezen munkaalkalmakat, s fejlesztenének ipart, ha törekvéseikben mesterséges gátokra nem találnának. Hiszen ha erős lesz a munkanélküli kezek tömegének nyomása, be fognak dőlni a gátak, mert előhozakodik minden politikai, társadalmi, s közigazgatási tekinteteken felül a legfelsőbb ur: a kenyér.

Igen, s főleg Magyarországnak első sorban azért van szüksége virágzó iparra, hogy legyen az levezető csatornáuk, mely a különböző keresetágakban felgyülemlett felesleget magába véve, rendezett állapotokat teremtsen minden foglalkozásban. Mindaz a sok felesleg, mely ma nyomorog, mint ügyvéd, mérnök, kereskedő, hivatalt kereső, ingadozó alapokon álló ekzisztencia eltünne, s nem disztelenitené közállapotaink képét, ha virágzó ipar mindenütt megteremtené a helyes arányokat. Erre van szükségünk, s ha ennek birtokában vagyunk, nem állanának ifjaink, s a szülők a kétség gondjaitól gyötörve a pályaválasztás problémája előtt, mert akkor a tisztes munka minden pályán biztositaná a megélhetést, s ily szilárd keretekben helyezkedve el, kiki követhetné tehetségét, s hajlamait jövendő pályájának kicövekölésében.

TÁRCZA.

Egy elveszett ideál.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Barátom, Rudi kontrás volt a szinházi bandában és mint minden kezdő müvész, ő is tele volt poézissel; afféle limonádéköltészettel, melynek nincs határozott tárgya, vagy formája. Hogy röviden jellemezzem barátomat, megemlitem, hogy ő négy apa dacára is árvának érezte magát. Mert Rudinak ez időtájt négy apja volt. Anyja ugyanis kiszolgált ballerina ki maga sem volt teljesen tisztában Rudi származásával. Természetes tehát, hogy Rudi állandóan három-négy, rendszerint előkelő urat gyanusitott az apasággal. De ez mellékes. Csupán a jellemzés kedvéért emlitem.

Barátom, mint illik szerelmes is volt. Hildát, a szőke ballerinát imádta és Hilda nem idegenkedett a csinos fiutól. Azt remélte, hogy Rudi nőül fogja venni, ami reánézve nagy szerencse lett volna. Ismerte imádójának gyenge oldalát és megkezdte az attakot.

Előadás után találkoztak egy utcasarkon. A bosszu utcát fehérre festette a holdvilág és messze elnyult a házak árnyéka. Hilda egyedül álldogált és mikor Rudi közeledtét észrevette, ábrándosan emelte fel tekintetét a pufók holdra.

Rudi félénken köszöntette:

„Jó estét, kisasszony."

„Jó estét."

„Csak egyedül?"

„Egyedül. Hisz senkim sincsen." (Megjegyzem, hogy Hilda ocsmányul hazudott, mert volt apja, anyja, egy tenoristája és öt huszártisztje.)

Rudi meghatottan kérdezte:

„Tehát árva?"

„Igen, árva vagyok." Percnyi csend, aztán Rudi megfogta a leány kezét mondta:

„Én is szerencsétlen vagyok és vágyom a boldogságra."

„Látja, szólt elmélázva a ballerina — a rokonlelkek mindig találkoznak. Meg vagyok róla győződve, hogy van a nagy világon egy teremtés, kinek lelke az enyémmel rokon és kivel én még az életben találkozni fogok. Van egy, ki épp ugy rajong a holdvilágért..."

„A holdvilágért!?"

„.. Épp ugy imádja a müvészetet...."

„Igen, a müvészetet..."

„és épp ugy vágyik egy szerető szivre..."

„Óh! Egy szerető szivre..."

„Mint én..."

Hilda elhallgatott. Rudi sem szólt egy ideig. Végre azonban suttogva, lágyan, mint mikor „Dolce" áll a hangjegy felett ő is felfedte lelkének mélyét. Aztán közösen megegyeztek, hogy már régtől fogva álmában élt Rudi Hildának és Hilda Rudinak és hál' istennek egymásra találtak. Aztán boldogan elváltak.

Rudi uszott a boldogságban. Megtestesitve látta álmainak eszményképét, a szép és finom, költői lelkületü nőt.

Kerülővel ment haza és az uton elemi erővel ragadta meg a holdvilág poézise. Iránytalanul kóborolt, a csendes utcákon.

Aznap este lakásán mellbelőtte magát valami ócska revorverrel. Szerencsére a golyó megakadt a bordákban és a seb nem volt halálos. Három hétig kellett a szobát őriznie.

Egyszer estefelé meglátogattam. Egy nagy karosszékben az ablaknál ült. A szobában sötét volt. Lámpát nem gyujtottak, s csak a hold világitott az ablakon keresztül.

Szegény fiu sokat szenvedhetett az utóbbi napokban. Az arca halavány, beesett volt, a szemeiben pedig még mindig a láz tüze égett.

— Megvallom, hogy néha nagyon tapintatlan vagyok. Nem is gondoltam arra, hogy még alig hegedt sebet szakgatok fel és minden bevezetés nélkül kérdeztem:

„Mond Rudi, hát érdemes volt?.."

A beteg nyomorultan nézett rám. Már megbántam, hogy kérdeztem.

Lassan, csendesen felelt, fejét keblére lankasztva.

„... Érdemes."

„Hildáért? A ballerináért?"

„Nem — válaszolt szakgatottan — nem a ballerináért..."

„Hát kiért?"

„Kiért? Hildáért, az ideálomért. A poétalelkü Hildáért."

„Nem értelek, Rudi." Mereven rám nézett és igy folytatta.

„No gondold, hogy a ballerináért lőttem magam mellbe. Mikor a tiszt karján megláttam, már nem ő maga volt az, kiért meg akart szakadni a szivem. Azt, azt a másikat sirattam, kivel az utcasarkon együtt néztük a csillagokat. Nem az fájt, hogy Hilda rossz, hanem, hogy egy nőt találtam, ki megtestülése volt eszményképemnek és azt is elvesztettem. Látod, a tisztet nem is gyülölöm. Ő nem az én Hildámmal ment karonfogva. Az a nő is közömbös előttem, ki elsurrant mellettem a tiszt karján. Értesz engem? Csak az volt előttem világos, hogy azt a Hildát elvesztettem, kivel az utcasarkon beszélgettem és gyászolni fogom egész életemen át azt a ideált, kit a ballerina az utcasarkon előttem eljátszott."

Elhallgatott. Mindketten a holdat néztük.

A történet eddig tart. Ha van az olvasók között egy szinházi kontrás, vagy más poétalelkü ember, az megfogja érteni Rudit. Én megértettem.

Nagy Samu

Gondolatok.

Ellenségtől is tanulnunk kell.

*

A legborzasztóbb zsarnokság az, melyet a törvények védelme és az igazság zászlója alatt hajtanak végre.

*

A törvény hatalmas, de a szükség sokkal hatalmasabb.

*

A betü öl, a szellem életre kelt.

*

Még senkisem volt boldog halála előtt.

*

Sok jó barátunk eltitkolja előttünk gyöngéinket, hogy azokat másokkal közölhesse.

*

A hol üdvös beszélni, ott igazságtalanság hallgatni. Hanem azért ne mondj el mindig mindent, amit tudsz, de tudd, hogy mit beszélsz.

*

Minden embernek három jellemvonása van: az, amelyet mutat az, amelylyel birni vél és az, amelyet tényleg bir.

*

Mielőtt valakit becsmérlünk, győződjünk meg, nem találunk-e eljárására mentséget.

*

A ki tulságosan habozó, az keveset tud alkotni.

*

Ne légy tulságosan őszinte, mert a kétkedő világ csak akkor tart még igazi képmutatónak.

*

Az érdem és a hallgatás édes testvérek.

*

Rosszul alkalmazva még a legjobb dolog is rosszat szül.

*

A jó barát megmondja, hogy mit tudok, az ellenség rá tanit, hogy mit tegyek.

*

A mi csak félig jó, az egészen rossz.

Bur háboru és Nagykanizsa.

II.

A bur távirat Kanizsán nagy csodálkozást keltett. Senki sem tudta megérteni a háboru eseményei és a város közönségéhez küldött köszönő távirat közti összefüggést.

Nemsokára a táviratváltás után az angol és az Északamerikai Egyesült államok lapjai megmagyarázták a világnak, hogy a magyarok paklálnak a burokkal. Egy hires város Nagykanizsa a passzátszelet felhasználta az angolok ellen t. i. északkeleti szél alkalmával söpörtette az ulcákat, a szél a port felkapta, az egyenlitőig vitte, ott kicserélődött a szél, a hideg szélből meleg passzátszél lett és a magával ragadott porfelhőt délkeleti irányba vitte s az angolok nyakába zudította.

A világhirü ügy minden európai hirlapba belekerült, s a világ minden részéből üdvözölték a bur barátok Nagykanizsát. A városházára kitüzték a nemzeti lobogót. Az öröm egyesitette az egész várost.

De némelykor öröm sirásra fordul. Városunk öröme is rövid ideig tartott.

Anglia erős jegyzéket küldött a közös külügyminiszteriumnak, melyben értesitette, hogy a semlegesség ily nagymérvü megsértése miatt, az orosz-francia szövetséghez csatlakozik és a legelső alkalmat felhasználja arra, hogy a magyarokat megtanitsa keztyübe dudálni. Spanyolország mint a burpárti Amerika ellensége szintén belépett az orosz-francia szövetség kötelékébe.

A hármas szövetség a birek hallatára lázasan készülődött. Az országgyülésen egymást érték a viharosnál-viharosabb ülések. A belügyminiszter a következő interpellációt kapta:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy Nagykanizsa városa passzátszél alkalmával söpréssel sietett a burok segitségére, miáltal 80000 angol otthagyta a fogát?

2. Tudja-e, hogy e tettel az angolok haragját magunkra vontuk, melynek a meghántolt angol nemzet legutóbbi jegyzékében adott kifejezést?

3. Belügyminiszteri szabályrendelet alapján segitett-e Kanizsa a buroknak? Mi jogon adta beleegyezését abba, hogy egy város a világpolitikába beleavatkozzék? Ha nem adta beleegyezését szándékozik-e a vakmerő várost megtáncoltatni?

4. Olvasta-e a buroknak Kanizsára küldött táviratát, s értesült-e arról, hogy a burok feleletet kaptak?

5. Utasitja-e Nagykanizsát, hogy ezentul világháborukba bele ne avatkozzék?

6. Szándékozik-e az ottani főkolomposokat, kik az európai egyensuly megbomlását és a nagy veszedelmet víznélküli söpörtetés által előidézték, megugratni?

Az interpelláló képviselő kijelentette, hogy azt a kifogást, hogy „véletlen" okozta a bajt nem fogadja el, mert a burok a köztük lévő kanizsai önkéntest ünnepelték és köszönő táviratot ok nélkül nem küldöttek Nagykanizsára.

A belügyminiszter az alispáni hivatal utján leirt a városi tanácshoz. A leirat erélyes hangu volt és megparancsolta, hogy a város alkosson a söprésről szabályrendeletet.

A közgyülés elhatározta, hogy ezután az összes szobákat ugy magánházakban, mint középületekben zárt ajtók és csukott ablakok mellett kell kisöpörni, a városi akták kiporolása pedig szigoruan tiltatik.

A szabályrendelet tervezetet jóváhagyás végett felküldték a belügyminiszteriumhoz.

Az angoloknak ez nem volt elég. Az alsóház ülésen egy képviselő inditványozta, hogy Magyarországtól követeljék meg, hogy az összes Nagykanizsán lakó egyének fejeit küldje el Angliába, megalázkodás jeléül. Ha ez nem történnék meg, akkor foglalják el Fiumét, onnét páncélos vonatokkal menjenek föl Budapestre és bombázzák össze.

Egy másik képviselő ajánlotta, hogy néhány vonat Fiuméből Gyékényesen át menjen Kanizsára. A bécsi vonal mentén haladva bombázza össze Kanizsát, egy vonat pedig támadjon a budapesti vonalon Csengery-utcán. Ő ugy ismeri a kérdéses várost, mint saját zsebjeit, állitását bizonyitja Halla István müveivel, melyek angol nyelven is megjelentek s minden londoni könyvkereskedésben kaphatók.

A képviselőtestület e hirekre megmozdult, nagyszabásu védelmi intézkedések megvalósitásához fogott. Többen óriási kölcsön felvételét inditványozták, melyből ágyukat, puskákat kell venni csapatokat felszerelni. Hogyan történjen a hadvezetés? Erre a célra teljes hatáskörrel hadügyi szervezkedő bizottságot alkottak, mely feloszlott tüzérségi, lövészi, védelmi, élelmezési, szekerészeti, előőrsi és közvetitési albizottságokra.

A kölcsön ellen a képviselők nagy része állást foglalt. A háboru sok pénzbe kerül, mit Kanizsa nem birna ki. A Weiser gyárban lehetne ugyan ágyut önteni, de az nem versenyezhet az angol golyószóró ágyukkal. A város pótadója elég magas, nem kell azt a végletekig emelni. Inkább életünket és vérünket, mint egyetlenegy krajcárunkat. Háboru csak országoknak való, nem városoknak. Hadviselések egész nemzeteket kimeritenek, annálinkább a városokat. A hadjárat céltalan. Minek adjunk ki pénzt, miért ontsuk a vérünket, mikor meglehet szökni. Minden kanizsai ember pakoljon és meneküljön, hova tud. Az angolok — ha jönnek — üres lakásokra találnak. Bottal ütheti a gazda nyomát.

A harcias rész hangos „gyáva" kiáltásokkal tüntetett a beszédek ellen. Szerintük bekövetkezett Nagykanizsa aranykora, mert a város a söprés révén világhirü lett, bizonyitja a három szekérnyi üdvözlő távirat. Nem baj ha meghalunk. Ha hősiesen küzdünk az ellenség ellen és dicsően elveszünk, a késő nemzedék magasztal bennünket. Ha győzünk, akkor bámul a világ. Szigetvár, Drégely és Eger lebegjen szemeink előtt követendő példa gyanánt; jelszavunk az legyen: „Győzni vagy meghalni." A jelen nemzedéknek kötelessége, hogy bátor ember módjára viselkedjék. Őseink eldöngették a törököket, mi pedig elfutunk az angolok elől? Ha mindenki elfut, ők maradnak és megmentik a város becsületét.

A közgyülés határozatilag kimondotta, hogy a hadügyi bizottság javaslatának figyelembevételével kezdje meg munkálatait.

Egy hét mulva közgyülést tartott a képviselőtestület, melyen a hadügyi bizottságok munkálatainak eredményét olvasták fel. A jelentés elmondja, hogy a kiskanizsai ifjakból bicskás csapatot alakitanak.

A bizottság ajánlja továbbá, hogy a multból tanulva a port használjuk föl védelemre. Ha az angol hadsereget Dél-Afrikában eltemette a por, még inkább eltemeti, ha a városhoz közeledik. (Félóráig tartó éljenzés.) A söprést a tüzérségi bizottság vezeti. A szekerészeti bizottság a lövészeknek kavicsot szállit.

Tudatják a közgyüléssel, hogy a hadügyi főbizottság kebelében egy porvizsgáló bizottság alakult, mely megvizsgálta a város pormennyiségét, s a vizsgálat örvendetes eredménye az lett, hogy Kanizsán dacára a végzetes söprésnek maradt annyi por, hogy akár ezer évig védelmezhetjük magunkat.

A bizottság a következő szavakkal fejezte be előterjesztését: „Jelen határozat az esetleges hadügyi iratokkal együtt számoztatik, iktattatik, előadatik, véleményezés végett minden bizottságnak kiadatik, főbizottság elé terjesztetik, helybenhagyatik vagy megváltoztattatik, az eredeti példány irattároztatik, a másolat kiadatik, a határozat végrehajtatik, miről az előbbiek szerint a fentebbiek értelmében, az elmondattakat figyelembe véve a képviselő testület mégis az alispáni hivatal ellenben a n. mélt. belügyministerium, de táviratilag az angol kormány is e végzés kézbesitése által tudomásvétel és miheztartás, valamint ebhez való alkalmazkodás céljából van szerencsénk által tudósittatni rendeltetik.

Erről a képviselő-testület értesittetik."

A magyar fogalmazásnak ezt a ritka módját nagyon megszerették a képviselők, mert a javaslat hallgatása közben boldogan mosolyogtak.

A javaslatot a képviselők egyhangulag elfogadták.

Gyünnek az ángilusok, most telefonyozták: kiabált a folyosón szép tenor hangjával Pahocsa Csicsa

Jaj! kiáltott a képviselő-testület és lehanyatlott' kiki saját székéről.

Alig lehetett őket tormával és ecettel felébreszteni.

Az aggodalom hiába volt nem jöttek az angolok, dacára annak, hogy: „Készüljetek a halálra" táviratra, városunkból feleltek: „Ugatós kutya által semmi sem haraptatik."

Az angolok kiket Pobacsa Pista kézbesitő jelzett, jámbor drótosok voltak, kik Sormás felől közeledtek városunk felé.

A képviselők a kiállott izgalmak következtében kénytelenek voltak fürdőbe menni, mi többe került, mint az egész hadjárat.

— — — — — — — — — — — —

Az illetékes egyének becses figyelmébe ajánljuk szomoru történetünket, melynek megtörténhetése, tekintve a nagy szelet, nincs kizárva.

Igaz, hogy néhány napon eső is volt, ez ne vigasztaljon bennünket, mert eljön nemsokára a kánikula, mikor hetekig nem látunk esőt.

Söpörhetünk, ha öntözünk, ha nem söpörnek is, legalább öntözzenek. A por már elviselhetetlen.

Furcsa, hogy az öntöző kocsi a kaszárnyánál megfordul, a a Rozgonyi (volt Koronaherceg) utcán végigmegy. A Sugár-ut a kaszárnyán tul éppen olyan szép, mint a kaszárnyán innen. Por sokkal több van a Sugár uton, mint a Rozgonyi-utcán. Miért öntözik hát a Rozgonyi-utcát, s mi az oka annak, hogy nem öntözik a porosabb Sugár-utat végig?

Felhivás előfizetésre.

Szabadon, gyakran egyedül maradva, hirdetjük négy évtized óta véleményünket. Védelmére kelünk a közönség és a város érdekeinek, kitartással, jóhiszemüséggel és szeretettel küzdünk a közélet magasabb erkölcsi jogfogásáért.

Ez a mi egész programmunk. Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a főváros számos napilapja; de törődünk szükebbkörü érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.

Törekvéseink sikerét csak a közönség biztosithatja. Kérjük ezt a mi igaz tanunkat, szövetségesünket: maradjon velünk tovább is

A „ZALAI KÖZLÖNY" is marad, ami volt, csak annyi változás fog rajta esni, amennyi kell, hogy a haladó korral lépést tarthasson. Hirszolgálata eleven, városi érdekü cikkei aktuálisak és hogy érdekesek is legyenek, arra a „ZALAI KÖZLÖNY" munkatársainak egész gárdája fog törekedni.

A „ZALAI KÖZLÖNY"

előfizetési ára:

Egész évre . . 10 kor.
Félévre . . . 5 .

N.-Kanizsa, 1901. junius hóban.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője néhány napig városunkban időzött az állami elemi iskola ügyeinek felülvizsgálása céljából.

— **Hivatalvizsgálat.** Bleskovich István, a pécsi kir. itélőtábla elnöke Guger Dezső titkár kiséretében 18-ikától a mai napig hivatalvizsgálatot teljesitett a helybeli kir. törvényszéknél és a tapasztaltakkal meg volt elégedve.

— **Anyakönyvvezetői kinevezések.** Martiucsevics István zalaberi anyakönyvvezetővé kineveztetett.

Szemző Zsigmond sárszegi körjegyzőt a m. kir. belügyminiszter anyakönyvvezetővé teljes hatáskörrel kinevezte.

— **A kisdednevelő Egyesület** 17-én délután Vidor Samuné elnöklete és dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő részvétele mellett közgyülést tartott. Révész Lajos titkár jelentésének felolvasása után élénk eszmecsere fejlődött azon kérdés körül, hogy az Egyesület a kisdedvédelem ügyét a város gondozásába adja, s magának az árvák feletti gondoskodást óhajtja megtartani tekintve azt, hogy a város amugy is sok áldozatot hoz a kisdedvédelem ügyének az ovodák nagymértékü segélyezésével. Ezen terv mellett foglalt állást dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő is és a közgyülés Vidor Samuné, Deák Péter, Tripammer Gyula és Révész Lajos hozzászólása után elhatározta, hogy leányárvaházat fog létesiteni, a városhoz pedig átiratot fog intézni, melyben felkéri, hogy a kisdedvédelem ügyét 1902. január elejétől kezdve vállalja magára. A gyülés végén dr. Rothschild Samuné inditványára dr. Ruzsicska tanfelügyelőnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, dr. Ruzsicska pedig Vidor Samunénak mondott köszönetet az Egyesület érdekében kifejtett buzgóságáért.

— **Érettségi vizsgák.** A helybeli felső keresk. iskolában az érettségi vizsgák f. hó 19, 20 és 21-én tartattak meg, Kirchner Béla főigazgató és Dr. Thaiza Gyula kamarai másodtitkár elnöklete alatt, még pedig a következő eredménnyel: Érettségi vizsgára jelentkezett 32. Jelesen felelt meg: Dukász Miksa és Krausz Albert. Jól feleltek meg: Kádár Béla, Lengyel Miklós, Perényi Manó és Boskovitz Ernő. Megfelelt 16. Két hó mulva javitó vizsgát tehet 10. Az eredmény kihirdetésénél Kirchner Béla főigazgató szivhez szóló beszédet intézett a végzett ifjakhoz.

— **Szégyenszemre.** Valahányszor bezárul az iskolaév, mindannyiszor felemeljük szavunkat az országszerte szokásos eljárás ellen, melyszerint a nyilvános iskolába járó tanulók érdemsorozatát nyilvánosságra hozzák; a gyenge tehetségüeket kipellengérezik s a jobb agyvelővel megáldott tanulókat elbizakodottá teszik. Locke óta az ámbiciót becsvágyat viszik bele a nevelésbe mozgató erőnek és az érdemsorozatot használják fel eszköznek a becsvágy felgerjesztésére. Abban járjon hát a tanuló iskolába, hogy lenyomja tanuló társait. Miféle eszközökkel? Ha belepillanthatnánk a tanulók lelkébe, olyan pszikhológiai észleleteket tehetnénk, melyek bebizonyitanák azt, hogy a versengés az elsőbbségért alattomos motivumokból ered. Elállna szemünk és szánk ha minden alkalommal megtudnók rajzolni a képét azoknak az egymással harcoló indulatoknak, melyeket ez a versengés az osztályzatért eredményez. Azért ajánljuk a tisztelt igazgatók figyelmébe felszólalásunkat. Különösen a leányiskolákban kellene gondosan kerülni az erősebb indulatok felkeltését.

— **A „Nagykanizsai Friss Ujságnak."** Hogy a „Nagykanizsai Friss Ujságnak" ne adjunk alkalmat arra, hogy egyéb anyag hiányában rajtunk élősködjék, f. hó 18-ról kelt enyelgéseire csak röviden válaszolunk:

A „Zalai Közlöny" 41 évi fennállása óta megküzdött az idő viszontagságaival és ki fogja állni a Nagykanizsai Friss Ujság kicsinyló véleményét is, mely különben ránk nézve közönyös és nekünk nem árthat. Nevezett lapnak azon törekvése, hogy bennünket a tanitósággal ellentétbe hozzon, egyszerüen nevetséges. Zalamegye minden tanitója tudja hogy lapunk évtizedeken át egyedüli organuma volt a megye tanitóságának és hogy iránta érzett szolidaritásunk nem bomlott fel ez idáig sem.

Nincs érdekünkben, hogy a Nagykanizsai Friss Ujság velünk foglalkozzék és nem is lehet az érdekében e városban senkinek sem, hogy nevezett lap bárkit felkapjon vagy sujtson, jutalmazzon vagy büntessen. De ha a cikkiró ur mégis rá akar térni a „viszontagságteljes kvalifikációra" (?) mi ettől a szándékától őt elzavarni nem fogjuk. Ha majd kitör a fergeteg, ha ontja villámlásait, mi türjük és nem félünk mert villámháritónk nem rozsdás és néha a villám fölfelé is csap a mennybe és ledönti onnan a Tartarusba az isteni társadalom ellen fellázadt ál-Jupitereket.

— **Veszett kutya hire kelt** tétlőn este a városban. A hirből csak annyi volt igaz, hogy egy gazdátlan kutyát üldöztek a társai, s az üldözött állat néhányat megharapott üldözői közül. Később sikerült megfogni, s a gyepmesteri telepen agyonütötték. Az állatorvos felboncolta, s egészségesnek találta. Jellemző az esetben az, hogy a korzó sétáló közönségét valóságos pánik lepte meg a dühös eb hirére Gondos családapák kapuk alá terelték csemetéiket, a rendőrök kutatni kezdtek, a kiváncsiak csoportosultak. Dühösség gyanujába keveredett a legkedvencebb öleb is, s néhai Pasteur tanár találmánya vált aktuális thémájává a beszélgetésnek. S ez természetes is Kanizsán, hol több kutya kószál, mint Konstantinápolyban, s ahol a városi tanács teljesen ignorálja a szájkosár intézményét. Szájkosarat a kutyáknak! Ha agár, ha ujfundlandi, ha öleb, ha házőrző; eb vagy kutya, mindegy. Itt emberek életéről és egészségéről van szó! Vén kisasszonyok, vadászok és komótsipkás háziurak szeszélyeivel sutba vele és megkell nyuzni a kutyáikat, ha szájkosár nélkül kóborolnak az utcán. Miként megfékezzük a veszélyes embereket, megkell fékezni a kutyákat is, mert veszélyesek. A kutya se nagyobb kutya az embercél, s nekik azért nem lesz kutyabajuk se, ha megkosarazzuk őket. Ezeket figyelmébe ajánljuk a városi tanácsnak, mely csak akkor lehet igazán „rendezett," ha a várost rendezni tudja.

— **Vasárnapi szurkálások és fejbeverések.** Alig mulik el vasárnap, hogy az alkoholizmus ne idézne elő olyan dolgokat, melyek a rendőrorvosnak varrási gyakorlatát ne gyarapitanák. A mult vasárnap este a Zöldfakertben egy sereg inasgyerek addig incselkedett az ismeretes piris Lajcsival, mig ez kapatos állapotában türelmét vesztve egyik subancot bicskájával könyökén megszurta.

Alig varrta be a sebet az őrtanyán a városi orvos, vezették bevert fejjel Bizsik József munkás-legényt, kit Kuoics Lajos kiskanizsai napszámos Spachiné korcsmájában literes üveggel ugy vágott fejbe, hogy szinte az orvos varrta össze a folytonosság hiányát.

Késő éjjel pedig Tinó Lajos szabósegédet szedte fel az utcán a rendőri őrjárat, ki a hátán kapott szurási sebet, de oly részeg volt, hogy egyáltalán nem tudott felvilágositást adni, ki szurta meg. Ennek sebét is szerencsésen bevarrták. Ha ez igy folytatódik, mielőbb mentőtársulat létesitése válik szükségessé városunkban, nem ártana azonban, ha vasárnaponként megkettőztetett őrjáratok cirkálnának.

— **Vásár áthelyezés.** Letenye község kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ott a folyó évi augusztus hó 25-ére és október hó 6-ára eső országos vásárok ez évben kivételesen folyó évi augusztus 26-án és október hó 7-én tartassanak meg.

— **Garázda paraszt a biróságnál.** Horváth Csizmadia György kiskanizsai meglehetős rovott multtal biró földmives, megjelent folyó hó 19-én délelőtt Dreven albiró előtt valami panaszos ügyben és mivel a szóbeli panaszok felvételi ideje már elmult és mivel meglehetősen dült belőle az alkohol gőze, a biró felvilágositotta őt, hogy most nem veheti fel panaszát jöjjön máskor, mire Horváth elkezdett gorombáskodni. Erre őt a biró kiutasitotta szobájából. Ekkor kilépve a folyosóra, ott éktelen káromkodások közt ugy az őt kiutasitó birót, valamint az egész biróságot összegazemberezte és oly iszonyu lármás botrányt csinált, hogy a kir. ügyész a rendőrséghez telefonozott ennek sürgős eltávolitásáért, a honnét sietve ment két markos rendőr a garázda fickó bekisérésére. Az esemény futótüzként terjedt el a városban és általános megbotránykozást keltett. Horváth Csizmadia György ellen igen természetes, megindították a bünvádi eljárást.

— **Meghivó.** A Nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett ifjak asztaltársasága f. hó 22-én esti $8^1/_2$ órakor A „Szarvas" helyiségében a jelenleg végző ifjak tiszteletére társas összejövetelt tart.

— **Furfangos csalók.** Lackenbach Izsó nemrégiben még Kanizsán biztositási üzletekkel foglalkozott, s ezeknek révén hosszabb időre bekerült a kaposvári fogházba. Alig hogy innen kiszabadult, ujra kényelmes, de tisztességes kereset után látott. A Muraköz hiszékeny népét használta fel anyagi viszonyainak rendezésére. A Csáktornya melletti falvakban azt hiresztelte, hogy ő egy budapesti pénzhamisitó szövetkezet tagja, a mely igazi százasokat háromszor annyi hamis százassal cserél be. De a hamisitványok olyan tökéletesek — mondá — hogy a legavatottabb szem se tudja őket az igaziaktól megkülönböztetni. Ügyesen verte a reklám dobját és lépre csalt 4 parasztembert, meg egy zsidó korcsmárost, Ezek összeszedtek körülbelül 1000 forintot, s Lackenbach kiséretében a mult hó végén felmentek Budapestre. Lackenbach egy Szövetség-utcai vendéglőbe vezette őket, s ott bemutatott nekik egy Székely nevü urat, mint a pénzhamisitó szövetkezet igazgatóját. Székely ur mindenekelőtt örömét fejezte ki azon, hogy embereinket kliensei közé sorolhatni szerencséje van, s azután elszedvén tőlük az 1000 forintot, eltávozott, mint mondá, azért, hogy az igazgatósággal a dolgot megbeszélje. Székely ur egész tisztességgel csakhamar visszatért, de azon sajnálatos tényt közölte klienseivel, hogy az igazgatóság oly csekély összeggel, mint 1000 frt., nem köt üzletet, több pénzt kell hozni. Székely és Lackenbach az 1000 forintot természetes maguknál tartották, de megnyugtatásul adtak az atyafiaknak egy, az ő aláirásukkal ellátott váltót és 10 drb. 20 koronás ujdonat uj bankjegyet mintának a hamis pénzből, a melyek azonban tényleg igazi 20 koronások voltak. Embereink ennyi becsületesség láttára meg voltak hatva, meg a hamisnak vélt 20 koronások alapján a bankóprés tökéletességéről is meggyőződést szereztek, szivesen engedtek hát a felhivásnak, s visszamenvén falujokba összes ingó-bingó vagyonuk eladása utján összehoztak ujabbi 3000 forintot, s azzal Lackenbach kiséretében megint feljöttek Budapestre. Székely ur ott ismét örömmel fogadta őket, a 3000 forintot elvette tőlük, s lóhalálában futott a százasokért. Rövidesen visszajött, de százasokat megint nem hozott, mert — ugymond — a bankóprés elromlott és sokáig tart, mig megigazitják. Hanem menjenek haza — a 3000 forintról uj váltót ad ő és

Lackenbach — majd póstán utánuk küldik, vagy Lackenbach utánuk fogja vinni a pénzt. Addig is néhány száz forint ára hamis 20 koronást fogadjanak el felpénz fejében. Embereink előtt mindez természetesnek tűnt fel, s nyugodtan hazajöttek. Csáktornyán azonban egyiküknek eszébe jutott, hogy nem éppen lehetetlen, miszerint őket becsapták, s ez az eszme lassankint mind határozottabb formákat öltött mindnyájuk fejében. A csaktornyai járásbiróságnál megtették a feljelentést Lackenbach és Székely ellen, kinek igazi nevét nem tudják, de ki szerintük nagyon hasonlit Lackenbachhoz. A kanizsai törvényszék e feljelentés alapján kibocsájtotta ellenük a körözö levelet, de még eddig egyik csaló sem került elő. Valószinü, hogy több paraszt is megjárta velük ilyenformán, de ezek nem mernek jelentkezni, mert maguk is félnek a büntetéstől.

— **Céllövészet! Vigyázni!** A helyben állomásozó m. kir. 20. honvéd gyalogezred tényleges állományu legénység folyó évi junius hó 24. reggeli 6 órától kezdve Kiskanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Principális kanális által határolt lőtéren harcszerü céllövészetett tart. Felhivatik a közönség, hogy a jelzet területet 6000 körületben ezen napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tartozkodás életveszélyes.

— **Hirdelmény.** Fölhivjuk exportcégeink figyelmét arra a körülményre, hogy az osztrák Lloyd tengerhajózási társaság ügynöke Santa-Maura-ban (görög sziget) az odairányuló magyar kivitel fokozása érdekében szivesen vállalkozik arra, hogy a magyar cégek árjegyzékeit és érték nélkül való mintáit az ottani rokonágbeli főbb kereskedő cégek közt szétoszsza. Különösen cukor, liszt, likőreszencia, fazekasáru, kikészitett bőrök, cipőárucikkek, selyemszalagok és selyemszövetek, sör, cukorkaáruk és csokoládé azok a cikkek a melyek a Santa Maura-ba irányuló kivitelben a kamarai kerület szempontjából szerepet játszhatnak. Bővebb fölvilágositások a nevezett ügynokségtől nyerhetők, moly német, francia és olasz nyelven levelez, s a moly az ottani cégek felől is szivesen nyujt fölvilágositásokat. Sopron, 1901. évi junius hó 13-án. A kerületi kereskedelmi is iparkamara.

— **Kifogott hulla.** A Murából Murahid mellett 12-én reggel 7 órakor Gold Jakab korcsmáros egy női hullát fogott ki. Az esetről azonnal jelentést tett a csendőrségnél, mely azonnal megejtette a nyomozást, de még eddig nem sikerült kideriteni a hulla kilétét.

— **Sikkasztás.** Fráz Balázs csáktornyai kereskedő alkalmazottja Knatki Ede gazdája klienseitől apránkint kicsalt 236 koronát és ezzel az összeggel megszökött. A csendőrök sürgönyileg értesültek az esetről és nyomozni kezdték a sikkasztót. Meg is találták és elfogták, de a pénzből már egy krajcár sem volt nála, mert — ahogy ő maga is beismerte — ellumpolta. Letartóztatták és bekisérték a helybeli ügyészséghez.

— **Könyöradomány gyüjtés.** A bucsu-szt.-lászlói izraelita hitközségnek a belügyminiszter megengedte, hogy imaházi épitési költségek beszerzése céljából az ország területén könyöradományokat gyüjthessen.

— **Elgázolta a kocsi.** A szülői gondatlanságnak és a kocsisok vigyázatlanságának ujabb áldozata esett folyó hó 13-án Egyedután. Markó Imre 3 esztendős Anna nevü leánya künt játszott a kocsiut porában délután két óra tájban, amikor arra hajtott Levacsics Tamás bottornyai lakos a kocsijával. Nem látta a porban játszó gyermeket és keresztül hajtott rajta. A kerekek a kis fiut valósággal kettészelték. A feljelentés megtörtént.

— **Pöcegödörben talált gyermek.** Molnár Elek csáktornyai lakós házahoz tartozó árnyékszékben a folyó hó 12-én és 13-ika közti éjjel egy rothadásnak indult leánycsecsemőt találtak. Az orvos rendőri vizsgálat és nyomozás során kiderittetett, hogy a csecsemőnek anyja Marota Magdolna gáborvölgyi illetőségü csáktornyai lakós és ő dobta bele a gyermeket a gödörbe.

— **Nyilatkozat.** Dr. Balogh Miklós, gyak. orvos, Iudia, Szerémmegye: „A „Kristály" ásványvizet betegeimnél különösen a gyomor és belek idült hurutjainál, kitünő sikerrel alkalmaztam."

— **Idény Rohitsch-Sauerbrunnban.** Mint minden évben, ugy az idén is, már erősen van frequentálva ezen gyönyörü, fellendülésnek örvendő fürdőhely és a számos előjegyzés, melyről bennünket értesitenek, egy nagyon élénk főszezonra következtet. Az időjárás egyenletes meleg és tiszta, társadalmi szempontból vidám lelkek a számos fürdőzőközönségből és a fürdőigazgatóság sokoldalu vigalomrendezése oda törekesznek, hogy az ott időzés minél kellemesebb legyen. A legutóbb megjelent fürdőzők névsorából, mely csaknem kivétel nélkül distingvált körök nevelt sorolja fel a következő legutóbb megérkezett vendégeket soroljuk fel: Nagyméltóságu gróf Széchenyi Manó val. belső titkos tanácsos és miniszter, gróf Pacs, Matuska Péter országgyülési képviselő Budapestről, Zois Simbchen bárónő és bárókisasszony. Laibachból, Marley angol királyi gárda kapitány, Jamaikából stb.

Nyári mulatságokra lampionokat és diszitéseket pompás kivitelben ajánl Ifj. Wajdits József könyvkereskedése Nagykanizsán.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések:

— Junius 14—21-ig. —

Jenei Márton bérkocsis: Márton
Kolongya Anna napszámos: Anna
Mikó János városi hivatalszolga: János
Tislerics György napszámos: Katalin
Bagonyai László földmives: Teréz
Kunics György földmives: József
Nagy György földmives: József
Dóczi Anna magánzó: Karoly
Horváth Simon házmester: Anna
Hajós László kalauz: Gizella
Sáfrán Emanuel ács: László
Wimmer Ferenc földmives ikrek: Anna és Mária
Wégh János pályamester: József
Dobék József földmives: Anna
Bagonyai György földmives: József
Varga Mária szobaleány: Rozália
Varga Ferenc földmives: József
Varga Fáni cseléd: Jenő
Büki Borbála takaritónő ikrek: László és Ferenc.

Halálozások:

— Junius 14—21-ig. —

Özv. Horváth Istvánné Borsódy Anna rk. magánzó, 76 éves: agyszélhüdés
Molnár Mária rk. 20 napos: gyengeség
Kohári József ifj. rk. 18 hónapos: bélhurut
Fodor Béla rk. 3 hónapos: ránggörcs
Özv. Stanisza Györgyné Illés Éva rk. napszámos, 72 éves: gerincagysorvadás
Godina Katalin rk. 5 éves: tüdőgümőkór
Özv. Hoffmann Jakabné Millboffer Anna izr. magánzó, 64 éves: emlőrák
Krass Péter rk. kereskedő, 38 éves: agyhártyalob
Bánder György rk. 11 éves: tüdőgümőkór.

Házasságot kötöttek:

Junius 14—21-ig.

Groszek Ferenc mozdonyvezető Barcsról — Winkler Máriával
Kovács György csizmadia Liszóról — Halkrand Arankával.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

NYILTTER.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

„MARGIT"
GYÓGYFORRÁS.

Margitforrás-telep (BEREG-MEGYE)

A budapesti m kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriomot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételü vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-viz" megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A hugysavas sók lerakodását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb elékelőségei a legszivesebben használják, előnyt adnak a „Margit"-vizforrásnak a hozzáhasonló összetételü gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején. főleg typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.

FŐRAKTÁR:

ÉDESKUTY L. BUDAPESTEN,

cs. és kir. udv. szállító.

Ásványviz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatású!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványviskereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

WILHELM FERENC URNAK,

gyógyszerész, Neunkirchen bei WIEN, Nied. Oestr.

„Minden reklám dicséretnél" fenségesebb az ön sohase eléggé dicsérhető Wilhelm féle antiarthritikus és antirheumatikus teája.

Már több év óta szenvedtem rheumában, s oly rettenetesen, hogy héthosszat az ágyban kellett időznöm, a legborzasztóbb fájdalmakat elszenvedtem, alvásra és evésre nem is gondolhattam, s minden erőszakos szer mint tincturák, mixturák, kenőcsök és fürdők, fürdőzésokkal és szappanokkal enyhitették bár a fájdalmakat, de a legközelebbi időváltozásnál ujra elővet: a régi bajom, még pedig nagyobb mértékben, ugy hogy erőim szemlátomást hanyatlottak.

Ekkor olvastam a „Berliner Tageblatt"-ban az Ön theája ajánlását, mire rögtön rendeltem három csomagot; ezek elhasználása után enyhülést kaptam, és 1½ év óta az előirt időtartamokban öt olyan küldeménnyel a kurát tovább folytattam és hála ezen szernek, annyira helyre vagyok állitva, hogy egészen egészségesnek érzem magamat, és a visszatért étvágy következtében erős és életvidám vagyok, és ezen őszszel és télen dacára a szeluek és rossz időnek üzletileg elfoglalva a szabadban tudok lenni anélkül, hogy a fájdalomnak legkisebb jelét is éreznem. — Eztet igen tisztelt uram, önnek köszönhetem.

Bárcsak minden szenvedő minél előbb és teljes bizalommal fordulna az ön csodás hatásu teájához, hogy gyógyulást és friss életkedvet nyerjen, s hogy Önnek miut én is lekötelezettje legyen.

Hálás nagyrabecsüléssel

Menzel Frigyes

Mű, erdészeti és szépfestő, Fiedler Ad. Gottlob utódai posztó gyára, Opatowek Kalisch mellett, orosz Lengyelország 1899. Karácsony.

Férfiak ingyen kapnak.

olyan uj találmányu orvoságot, mely az elvesztett erőt ujra meghozza, Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok a kik érte irnak. Ez a leghamisitatlanabb csodaorvosság, mely megmentett erreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen orvoságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyitja az evek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat State Medical Institutnak az alant jelzett cimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni: State Medical Institute, 17 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesitendők.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán),

Idény április hó 15-től október hó 15-ig

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLBAR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

VEGYES.

— **Mükedvelők fényképezéséhez?** Elismert legjobb szalon és utazási fényképező készülékek uj felolmulhatatlan pillanatnyi kézi-készülékek, továbbá mindennemü fényképezőkellékek A. Moll cs. és kir. udvari szállitónál, Bécs, I. Tuchlauben 9. Fényképező kellék üzlet alapittatott 1854. — Kivánatra nagy képes árjegyzék ingyen.

HIRDETÉSEK:

Csokoládé — Páris 1900. Grand-Prix.

SUCHARD

Mindenütt kapható. Cacao

Jó és olcsó órak, 3 évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JANOS

óragyára

arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

TROPON tápláló és erősitő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnyekészitmeny, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legtáplálóbb része, tisztafehérnye, ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosan fokozza.

VAS-TROPON egyesiti magában a vas vérképző és a fehérnye izomerősitő hatását. A vérszegénység, sáppadtság, idegyöngeség legjobb orvosszere,

TROPON-CACAO a legtáplálóbb reggeli ital, tizszerte táplálóbb, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fajtájával készül.

TROPON GYERMEKTÁPLISZT a legtartalmasabb és legmegbizhatóbb gyermektápláló. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápliszté.

Kaphatók minden gyógyszertárban.

GLOBUS
TISZTITÓ KIVONAT
A LEGJOBB
FÉMTISZTITÓ SZER.

Dobozonkint 10, 16, és 30 fillérért minden falragasztól felismerhető üzletben kapható

Minden kisérlet tartós használatot eredményez

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Aktiengesellschaft, Leipzig und Eger.

PÉNZHITELT

szerez ingatlanok-, házak- és birtokokra 2-ik és 3-ik helyen is, továbbá convertálásokat és minden pénzügyi transactiót jutányosan és discretió mellett teljesit minden előleges költség nélkül

DENES LIPOT,

bank és forgalmi irodája

Budapest, VI. ker., Teréz-körut 18.

Közvetitők kizárva. — Válaszbélyeg kéretik.

Savanyukut

Nagykanizsától 3 órányira

fürdőhely és vizgyógyitó intézet.

Sopron-megye 1½ óra Bécstől.

Az ujkor igényeinek berendezett intézet ideg betegségeknek, szivbajosoknak, minden étrendi és táplálási gyógymóddal. Az összes vizgyógy eljárások, gőz, meleg levegő, természetes szénsavas levegő, nap, és az összes gyógyfürdők, massage, villanygyógyászat.

Az intézet, csak néhány percnyire a vasutiállomástól, szép és egészséges vidéken fekszik fenyőerdőktől körülvéve, s nagyon kedvelt égvényes vasforrása van.

Idény 20 májustól oktoberig.

Prospektusok és tudakozódások ingyen a főigazgatóságtól.

Ki vagyonát

legrövidebb idő alatt,

megkétszerezni négyszerezni

óhajtja használja fel a jelen nagyon kedvező alkalmat. Lelkiismeretes tanácscsal szolgál

„Das Goldland."

Az „Österr.-ung. Finanz-Rundschau mellékletek Wien, 1, Graben 28.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

Ismételadók kerestetnek!

Üvegbetük

eladására szab. domborüvegből

céglábulák és mindennemü feliratok részére.

Nagyon hatásosak és elpusztithatlanok.

Magas engedmény! Biztos eredmény!

Jutalék utazók

ezen cikket könnyen velük vihetik,

Szives megkeresések

Aktien Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens

Neusattl bei Elbogen (Böhmen) intézendők.

Kerestetik bérbe augusztus hó 1-étől egy

4 szobás lakás,

lehetőleg magányos házban, esetleg kerttel. — Cim a kiadóhivatalban

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS. Krems a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó-csigák, transzmissiók, tengely-

ágyak, perselyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket

Gardasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szallagfürészek, fagyaló és csiszológépek kövekkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésürostelyok stb.

Legolcsóbb árak! — *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Vezérképviselőség és raktár a magyar korona országai részére Dénes B.-nél Budapest, VI. Váci körut 61.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési és zsugorodások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel Hegyi vízvezeték, Hidegviz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállítása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

SEABURY & JOHNSON'S

Benson-Tapasza

A leghathatósabb tapasz

rheumatismus és a meghülés összes következményei ellen!

Minden gyógytárban kapható.

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Holzbrücke 7-11.

ROHITSCH Sauerbrunn

GYÓGYFÜRDŐ.

Prospektusokkal az igazg

Déli vasutállomás:

Pöltschach.

Gyönyörü Nyári Tartózkodási hely.

Elismert gyógyhely gyomor- máj- és vesebajokban cukor-betegség epekő, torok- és gégehurut bántalmakban szenvedők számára.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"

KECSKEMÉTEN.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Z. K. 6/22 901. **MOLL SEIDLITZ POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesti bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Günsberger Jakab, Fesselhoffer József, Strem és Klein, Marton és Huber, Neu és Klein és Balaton testv. urak fűszerkereskedéséhen.

SOKKAL JOBB mint a vörös tisztító kenőcs

Globus femtisztito kivonat

Legujabb kitüntetés ARANYÉREM

Párisi világkiállitás 1900

Csoport kiáll. kém. iparnak.

FRITZ SCHULZ jun. AKT. GES.,

Leipzig und Eger cégtől.

Mindenütt kapható!

Ferenc József császár-fürdő Tüffer helység

a déli vasut mellett (Gyorsvonat állomás) 7 óra Bécstől,

Egész éven át nyitva.

Legmelegebb forrása Stájerországnak (38½° C) — Egyenlő hatásu Gasteinnal, Pfäffersnel (Svájc) — Legnagyobb kényelem. — Villanyos világitás. — Két Tenniszező hely.

Jelentékeny ujitások és javitások. — Szénsavas fürdők. — Kitünő fekvés honok fürdőknek.

Fürdő orvos: **Med. Univ. Dr. Beck Rudolf.**

Tulajdonos: **Gunkel Tivadar.**

Jelenleg csakis Thermal-vizet iszunk a Ferenc József császár-fürdő forrásaiból. — Legjobb és legolcsóbb histeriummentes üditőital — közvetlen szétküldés — Rendeléseket a Ferenc József császárfürdő gondnokságához, Markl Tüffer intézendők.

BERGER féle GYÓGYITÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ájánlják, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazzák

mindennemű bőr-kiütés

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s ólvall hűlegek, ugyszintén orr-rosaces, ótvar, fagydag, fáltizzadás, fej- és szakáll-korpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40%-át és minden egyéb a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csalások elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

a gyengébb kátrányszappan az

ARCBOR TISZTATALANSÁGAI

eltávolitására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmulhatatlan bőrtisztitó mosdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

35% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt darabonkint 35 kr., 6 darab 1 frt 60 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomitására, borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simitására himlőhelyeknél és mint fertőtlenitő szappan, Berger-féle fenyűfürdő-szappan és fenyü-pinaro szappan. Berger-féle gyermek-szappan a szinge kor részére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfol-szappan

rosas orr, hiütés, bőrviszketegség és arcvörösség ellen, szeplő szappan igen hathatós.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arctisztátlanság ellen. Tannin szappan lábizzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztitó szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utánzatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kitüntetve a ... gyógyszerkiállitáson Bécsben 1883.

Nagy-Kanizsan: PRÁGER BÉLA és BELUS LAJOS gyógyszertárában.

Gyümölcs és szöllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szöllő sajtók

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomóerő szabályzóval.

A munka képesség 22%, nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szöllő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek

Szöllő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetü szabad önműködő „SYPHONIA" gyümölcs és szöllővessző permetezők szöllő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemü magés különböző magmenyiség számára, váltókerekek nélkül, domhon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé

Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, triurők, ekék hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.** 750 munkás.

Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és broncéremmel, az összes nagyobb kiállitásokon

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselők és viszontelárusitók kerestetnek

STEYER

gyógyintézet

TÓBEL-FÜRDŐ

GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: majus—október.

390 méter a tenger szine felett.

2 vasuti állomás

Grácból kocsival egy óra.

Posta- és távirda állomás.

Rég ismert vastartalmu (akrotherme) acélforrás 30 fok C. meleg (23 fok R.) Mérsékelt klima 25 fok C. és 20 (R.) erős tő erdőlevegő, kiterjedt fenyvesek. Gyógyjavalatok, idegbántalmak, ideggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen. Női betegségek vérszegénység, bél- és hólyaghurut stb. Igen ajánlható üdülőknek: és gyenge gyermekeknek. Gyógyeszköz: külön gyógy- és uszómedencze, kádfürdők melegvizzel, fenyőfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanygyógykezelés sat. Olcsó lakások és egyes szobák, villák, gyógyterem, kitünő étterem, kitünő zenekar

A fürdőigazgatóságnál kimeritő prospektus ingyen és bérmentve.

Dr. BLUMAUER SÁNDOR.

orvos tulajdonos

NESTLÉ GYERMEKLISZTJE

legjobb alpesi tejet tartalmaz.

legtökéletesebb táplálék kis gyermekeknek.

Egy doboz 1 kor. 80 fillér.

Fél doboz megpróbálásra 1 kor.

Nem kiván tejhozzátételt,

az anyaemlőtőli elválasztás ezen rég jónak bizonyult, már 30 évnél régebben bevezetett és kipróbált tápszerrel könnyen történik.

Hasmenés és hányás kizárva. — A Nestlé gyárak évi gyártása 35 millió doboz. — Naponkinti tejszükséglet 132 000 liter.

Nestlé sürüitett teje cukorral 1 doboz 1 kor.

„ „ „ cukor nélkül Viking ujdonság 1 doboz 1 kor

Központi raktár: F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.

Eladása az összes gyógytárak és drogueriákban.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Richter F. Ad. és Tsa. Rudolstadt.

NAGYKANIZSA, 1901. junius hó 29-én. 26-ik szám. XXXX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsara bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai kűlválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Termésbecsléseinkről.

Nagykanizsa, 1901. Jun. 28.

Minden év nyarán felujulnak a panaszok a termésbecslések megbizhatatlansága tekintetében. Fokozódnak e panaszok akkor, midőn az aránylag kedvezőtlen gazdasági állapot folytán a kimutatások alacsony termésátlagokat helyeznek kilátásba. A hivatalos termésbecslések mellett ugyanis vannak magánbecslések is, melyek mindig magasabb átlagokat jeleznek, a mi azonban főképp akkor válik szembeszőkővé, ha rossz termésről van szó, illetve ha a hivatalos jelentések ilyent helyeznek kilátásba. Tagadhatatlan, hogy a hivatalos jelentésekkel szemben a kétkedésnek helye lehet, mert hisz a régi, tökéletlen becslési rendszeren mi változtatás sem történt a mai napig, dacára annak, hogy a mezőgazdasági téren az utóbbi években minden tekintetben haladtunk, a mezőgazdasági ügyek szervezete szinte bámulatra méltó módon tökéletesedett. A kétkedőknek csak abban nincs igazuk, hogy a termésbecslési jelentéseket általában alacsonyakuak, kedvezőtlennek tekintik minden évben; pedig ha valami megbizhatatlan, ugy hiba állhat elő ugy pro, mint kontra. Figyelmükbe ajánljuk ezt a miniszteri termésbecslések ellenségeinek.

Kétségtelen, hogy a termésbecsléseket realisabb alapra kell fektetni, vagyis helyesebben a gazdasági tudósitói intézményt — mint a melynek műhelyéből e jelentések másokkal egyetemben kikerülnek — reformálni kell. Ez az intézmény nincs kellőleg szervezve. Az az ezerszáz gazdasági tudósitó mind halad a maga utján; ellenőrzés nincs. Talán egy harmadrésze nem is küld jelentést, vagy legalább nem mindig. A dolog könnyebb végét fogja s az alapossággal valami sokat nem törődik. Nagyon könnyen meg lehetne erről győződni a központnak, ha vidékenkint próbabecsléseket rendezne; merőben ellenkező adatokat kapna, mint a melyeket a jelentések alapján nyer.

Vidéki központokat kellene teremteni. Minden megyében kellene egy *ellenőrző* közegnek lenni, mely a megye területén a felülvizsgálatot teljesitené. Ezenkivül azonban gondot kellene forditani arra is, hogy minden járásnak legyen legalább három oly tudósitója, a ki állandóan küld jelentéseket. Megbizható átlagokat csakis igy lehetne nyerni. A jelenlegi rendszer még csak megközelithető átlagot sem adhat egy egy megyére. Azt mondhatjuk inkább, hogy a különbségeket az egyes megyék különböző irányu tévedései kiegyenlitik. Szomoru dolog, ha a tévedések különbözőségeinek kell az egyensulyt helyreállitani. De meg tucatszámra lehetne az oly járásokat felsorolni, hol csak egy-egy tudósitó van, vagy például az orosháziban egyet sem látunk feltüntetve. Mennyire lehet az oly adat megbizható, melyet csak egy tudósitó jelentése alapján vesznek fel egy járásra vonatkozólag. Egyébiránt könnyen megtörténhetik, hogy ez nem is küld egynéhányszor jelentést! Milyen az ily esetben az országos átlag?

A gazdasági tudósitók adatai nagyban egészben igy nem lehetnek megbizhatók. Nem is azok. Sokkal fontosabb az egész kérdés, semhogy annak rendezése soká várhatna. Bármi módon, de meg kellene kapni a garanciát arra, hogy a becslések megfelelők. Most csak a termésbecslésekről szólunk, de közbevetőleg megkivánjuk jegyezni, hogy fentiek minden jelentéseikre elmondhatók, igy a napszámos-bérekre stb.-re vonatkozólag is.

Nem elég azonban a reformálásnak a fenti módon való keresztülvitele. A jelentéseket egységesiteni kell. A hány tudósitó, annyiféle jelentést küld, a melynek egységes beosztása a központban ugyszólván lehetetlen. Lehetetlen ugy, hogy az azt eredményezze, mint a mit a tudósitó akar. A termés jóságára, a vetés milyenségére annyiféle jelzőt alkalmaznak, a hányat épp akarnak. Az egyik jót mond a kitünőre, vagy megfelelőt, a mi a központi feldolgozásnál nagy nehézséget okozhat. Ez tehát már nem a számbeli becslésre vonatkozik, de azért nem kevésbbé fontos. Meg kellene állapitani a jelzőket, melyek a vetést osztályozzák; esetleg számokkal kellene azok minőségét jelezni, például 1—4 számokkal. Azonban még ez sem elég. A jelentés blanquettáinak ugy kellene szerkesztve lenni, hogy a tudósitónak csak a feleletet kelljen bele irni. Minden blanquettán rajta kellene azon kérdésnek lenni, melyre a központ választ akar kapni. A jelenben ugy áll a dolog, hogy ha már el is küldjük azt a jelentést pontosan a megfelelő időben, nem terjeszkedünk ki mindenre. A négy főterményre vonatkozó adatokat bejegyezzük s másról, ha meg is emlékezünk röviden, de semmi esetre sem kimeritően.

Láthatjuk tehát a föntiekből, hogy az egész intézménynek az a hibája, hogy nincs szervezve; nem egységes alapon járnak el a tudósitók. A jelenlegi szervezet mellett a tudósitások nem megfelelőek, az eredmény nem megbizható. Ezt be kell vallanunk, ez igy van. Alapos reformra van szükség. Meg kell válogatni a gazdasági tudósitókat: ne csak számukat szaporitsuk, hanem azon kell lennünk, hogy a megbizható jelentéseket szaporitsuk.

Az alap helytelen; arra épiteni nem lehet. De kétségtelen, hogy hibák ugy lefelé, mint fölfelé előfordulhatnak ugy az alapnál, mint a végeredménynél, ha ugyan, mint emlitettük, a különféle irányu tévedések kiegyenlitőleg is hathatnak. Ez azonban nem alkalmas arra, hogy a valóságnak megfelelő eredményeket kapjunk. Csodálatos, hogy az értékesitést annyira befolyásoló jelentések megbizhatóságára nagyobb gondot nem forditanak. Hiábavaló a központ gondossága, ha téves alapokra épiti fel következtetéseit. Egyébiránt, a mint emlitettük, a gazdasági tudósitók összes jelentései bizonyos fokig megbizhatatlanok. A helyesen jelentők csekély kontingensének becsléseit, adatait tulszárnyalják azok, melyeknél az alap ugyancsak ingadozó s igy nagyon óvatosan kell fogadni a gazdasági tudósitók munkájának végeredményét.

Bizonyára nem marad ez soká igy; kétségtelen, hogy a reformtörekvések eme forrongó korszakában egy üdvös ujitás el fogja nyomni a régi rosszat, mely évtizedes hibákat fog helyrehozni. Németország gazdasági jelentései az utóbbi időben fektetődtek uj alapokra, mely 20%-os emelkedést eredményezett a termésátlagoknál. Pedig ott nem volt annyi panasz a becslésekre a multban, mint nálunk; ennek dacára kitünt, hogy tévedések állnak fenn. Hogy náluuk emelkedés vagy csökkenésről lesz-e szó, azt nem tudjuk; de hogy egy esetleges reform a jelenleginél föltétlen biztosabb alapot fog teremteni, azt mindenesetre állithatjuk.

Milhoffer Sándor.

Egyletek fuziója.

(N.) A Polgári Egylet legutóbbi közgyülésének határozata semmi esetre sem a fuzió érdekében való. A Polgári Egylet és a Társaskör között csak kölcsönös engedékenység árán jöhet létre egyesülés, a határozat tehát, mely azt kivánja, hogy egyik kör se oszoljon fel, reservació mentalissal ellene van a fuziónak. Nem is értjük ezt a határozatot, mert nem foghatjuk fel az indokát. A Polgári Egylet lépett fel kezdeményezőleg a fuzió érdekében, mi vihette hát arra, hogy visszautasitsa a kiküldött bizottságoknak a Társaskör részéről is tett igen méltányos ajánlatát? És miért lépett fel kezdeményezőleg a Polgári Egylet? Mert érezte gyengeségét. Tagjai egymásután hagyták el. Ott állt, mint egy beteg szervezet, a feloszlás processzusának kezdetén. Ekkor orvos és orvosság után nézett. Megpróbálkozott segiteni magán a financiák terén. Belátta, hogy ez csak csillapitó szer volt, de nem megmentő orvosság. Belátta, hogy a vérben fészkel a baj, tehát fel kell frissülni uj erőkkel és elemekkel. Igy fordult a Társaskörhöz. Azt mondta neki: „Én gyenge vagyok, te erős vagy. Ne akard, hogy elpusztuljak, mert azt társadalmunk bánná meg, amelyet te is szolgálsz. Egyesüljünk. Ami kis erőm még van, azt hozzáteszem a tiédhez, ez a kicsi tőke is gyümölcsözni fog a te nagy tőkéd mellé sorakozva!“ A Társaskör erre felelte: „Téged, ki bajodban hozzám fordultál, megsegitelek. Jól van, egyesüljünk, de a társadalom érdekében, melyet — mint mondtad — mindketten szolgálunk, ne ugy, miként az olaj és a viz,

TÁRCZA.

Idyll.*)

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Nyári éj. A holdsugár
Szelíden hull le a tájra.
S a Balaton habjain
Játszadozva fut sugára.

És a hullámzó habon
Tova ring egy kicsi sajka,
Benne ifju és leány
Egymást átkarolva tartja.

Jő egy felhő s eltünik
A szelíd hold fénysugára,
A sötétség ráborul
A csolnakra és a párra.

Már nem látszik semmi se'
Csak dal hangzik fel a légbe',
Aztán csókba olvad át
Majd elvesz a semmiségbe.

Már nem hall'szik semmi nesz
Az evező áll pihenve,
És a két szív egybeforr
Édes, édes szerelembe' . . .

Lovas Gyula.

Por — sár.

Irta: Vajdai Szabó István.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Fáztam rügyfakasztó tavasznak derengő hajnalán, nyiló virágok között; haragoszöld levelü terebélyes tölgyerdőben, hol nincs nappal, csak örökös hajnal; délibábos, szinpompás rónák; játszani vágyott gyerekkép magasan a község fölött . . . .

*) [illegible]

A ködöt sehol sem láttam; egyhelyütt sem feküdt mellemre a — spleen!

A hajnal tiszta, üde, balzsamos levegőjét kinálta: elfogadtam. Éreztem kábitó illatát a virágoknak, melyek gondtalanul tárják ki szirombeleiket: részegedjetek, élvezzetek!

És a mig lelkem gyönyörrel, szagló érzékom mámoritó illattal telt meg, kutató szemeim sovár erőlködéssel igyekeztek áttörni a hajnal derengését, lábaim pedig fázékony remegéssel tipegtek a buja fűben . . . . .

. . . . Gyöngyök ragyogtak a virágok szirmain a vékony fűszálak éles peremein, csillogó fényes harmatcseppek a lábam alatt.

De im lépteimtől megtörik a gyönge fűszál, kihamvad csillogó fénye a büszke harmatcseppnek és csak azt érzem, hogy a porhanyó anyaföld lucskos nedvességgel fordul ki talpam alól és cupong a sár a lépésem után . . . .

. . . Az a nedves, csunya, fekete sár!

Fejszecsapástól, ember romboló szándékától szüzen, büszkén merednek az ég felé a százados tölgyek. El-elsusogják egymásnak lombos sudaraikon a letünt idők édes emlékeit . . . . . Az éles hegyi szélnek, sőt nyárnak ivadán nem ritkán a tomboló orkánnak, zugó fergetegnek is gátat vetnek égbenyuló koronáik.

. . . Milly fenséges érzés! . . .

Titokteljes zugás, rejtelmes homály az erdő mélyén. Lassu csobogása szikla törmelékeken keresztül a parányi kis hegyi csermelynek, mely alább a sikon medert vyai magának mélyet, szélesét.

Lábam alatt nyikorog, csörög a süppedő haraszt és én csak megyek tovább a nyomáson, mig egyszer csak sürü iszapba tévedek.

Köd nincs, mert a hol át tud furakodni a napsugár a sürü lombokon, ott látom az éles fénysávot és latom benne táncolni, vibrálni a milliónyi poratómot, mely megterem a semmiben, de megterem a nedv ezársdási proceszszusa alatt is.

. . . . Messze terülő sik rónán járok. Égető fényt terjeszt az izzó napkorong. Elült a gyönge szellő is. Tikkasztó hőséget érzek, torkom száraz s epedek egy csepp enyhitő ital után . . . .

Bágyadtság ömlik el egész valómon, olyan szibbadásszerü érzés, mely elernyeszti erőmet . . . . . Nem látom, csak révedező tekintetem előtt sejtem, hogy mellettem poros levelü fák állanak . . . Nem érzem már égetését az izzó napnak, a forró homoknak . . . . Agyamban nem érzem lüktetését a vér — e lánggomolynak . . . Nem hallom esztelmes bugását a hullámzó zöld sásnak . . . csattogó dalát a pacsirtának . . . .

Érzékeim ki vannak fáradva, nem tudják közölni lényemmel mindezeket, melyekről tudom, hogy élnek, léteznek, megvannak, a mint kell lenniök . . . . De mindez csak sejtés, mert agyam nem tudja elviselni millió mázsányi terhét . . .

Kábulok, de zavaros tekintetem előtt még sejtem, a mint kiemelkedik a hullámzó tenger közepéből, a napsugár fényével vakolt tündéri palota . . . . Sejtésem sugja, hogy látom a zöld ligetet is.

És én tudom, hogy erőlködöm a delirium ellen, hogy ne lássam ilyennek, hogy elfoszoljék képzelmem elől ez a tündéri táj.

Tudom, hogy ez lázas képzelem, az izzó napsugarak csaló vetése, a — délibáb . . .

Elernyedek és érzem, hogy sötétülő tekintetem előtt összefoly minden: tündéri palota, élő zöld liget, elhal a csicsergés, madárcsattogás, kolomp-zaj, sás bugása . . . Összefoly minden és nem marad más csak a nagy kábulat, utána a nagy semmiség, az öntudatlanság, a csunya, fekete — sár . . .

. . . Gondatlan gyermek voltam. Nem rosszabb, mint a nagyok, mert nekem is épp oly jól esett azt tenni, mit tanitóm tiltott, mint jól esik a nagyoknak titkon dacolni a tilalommal, kijátszani azt, emitt csellel altató hizelgéssel, amott ördögi praktikával . . .

Vékony, vézna játszó pajtásommal lopva, de büszkén kapaszkodtunk fel a toronyba, a gyermek öröm fogott el bennünket, hogy huzhatjuk kötelét a nagy harangnak.

Nagy temetés volt. Gazdag ur fényes koporsóba szoritott holt tetemét kisérte beláthatatlan tömeg. Siránkozó szegények gyászolták a nagy halottat, ki falatot adott szájukba, ruhát mezitelen testükre, boldogságot elcsüggedett lelkökbe . . Nem sokat, de eleget, hiszen én Istenem a szegények boldogsága olyan kevésből kitelik . . .

A temetési menet elérte a fényes kriptát, leszálltunk mi is köznapba és ijedten hallgattam a harangozó gyalázatos szidalmait a templom ajtóban a szentelt viz-tartó medence előtt, mely fölött békés tekintettel függ a keresztre feszitett Megváltó.

Összeszidta pajtásomat, mert gyönge gyermek ereje csak kongatni tudta a sulyos harangot.

Akkor csak félelmet éreztem, mely onnan elkergetett, ma a sár kergetne el, mely ömlött ki a profán ajkak az Isten szeme szentséges hajlokában.

Elfutottam és céltalan utam a halotti torozók között szakadt meg. Hallottam az előbb siró örökösök dubaj kacagását, a mint osztoznak a nagy vagyon fölött, hallottam álnok sóhajaikat, hogy miért is nem történt a halálozás már régen . .

Láttam, a mint taposták sáros lábaikkal a kegyeletet, láttam, mint fogadják sáros kézzel a kondoleálók kézszoritásait és láttam, mint kacagott sáros lelkük belül . . .

Sár és piszok, csunyaság mindenütt!

Istenimádást, szerelmet, őszinteségét ha mutatunk: komédiázunk. Semmi sem igaz, őnzés az egész.

Istent ha imádjuk, szabaditását akarjuk lekönyörögni posványba sülyedt lelkünknek; szerelmet ha hazudunk, undok vágy, mi elfoglalja minden idegünket . . .

Sár, semmi egyéb! . . .

Őszinteségünk hazugság, hogy eltakarjuk vele a való igazat . . .

Hir, dicsőség, csak káprázat, a mi benne valóság, az semmi egyéb, mint sár, por, hamu, melyből alkotva vagyunk.

hanem miként az oxygen és hydrogen Egyesülésünk legyen teljes, legyen reformáló, legyen ujjáalakitó, mint ahogy az oxygen és hidrogonből egy uj anyag áll elő, melybe az alkotó részek beleolvadnak és egymásmellé rendelt szerepet visznek, nem pedig olyan, mint az olaj. s viz egyesülése, melyben az olaj marad olajnak, a viz viznek, s az egyik mindig felül van, a másik alul."

Igy felelt a Társaskör. Egész erejével akart segiteni, nemcsak félig. Ha megkell menteni társadalmunk számára egy olyan egyesületet, mint a Polgári Egylet, akkor félre kell dobni minden hiuságot és segiteni kell teljes erővel, egész akarattal. Az Egylet ezzel szemben ugy akarja keresztülvinni a fuziót, hogy ne oszoljon fel egyik kör se, s alakuljon valami olyan természetű egyesülés, mely biztositsa mindegyik körnek önálló létezését is. Ilyen forma egyszerűen hybridum. Lehetetlen ábránd, meg nem valósitható. Éppen a Polgári Egyletnek nem szabad a fuzió kérdésében merev magaviseletet tanusitani, s ha arról van szó, hogy melyik kör tartson meg többet a jelenlegi különállásból, akkor ez a kör semmi esetre sem lehet a Polgári Egylet, mely a szivességet kérte, hanem igenis a Társaskör, mely a szivességet adja.

Az mindenesetre helyesen volt a közgyüléstől, hogy az egységes tagsági dijak alapjára helyezkedett. Kétféle tagsági dij könnyen megbonthatja az egységességet, s akkor ismét ott volnánk, a hol a mádi bitsorsos. De nem volt helyes a határozat többi része. Hogy a fuzió csak szövetség legyen, ne egyesülés. Hogy a különállást már a cim is kifejezze. Ez — amint emlitettük — képtelenség. Társadalmi egyesülésről van szó, melynek bensőnek kell lenni, s egységesnek, mert ha nem ilyen, mindjárt felesleges. Mert mi szükség van a fuzióra csupán azért, hogy a két kör cimei egy cimben összefoglaltassanak, s fuzió-e az, ha csupán e cimösszefoglalás adja meg a jellegét?

Amit tehát a Polgári Egylet közgyülése elhatározott, meg nem valósitható, s ha megvalósitható volna, céltalan, felesleges. A két esztendei alkudozások sikertelenségének egyedül az volt az oka, hogy az alkudozó felek a fuzióban is, amennyire lehetséges, megakarták tartani különállásukat. S most ismét visszatérnek erre az alapra? Ami jót a bizottságok javasolnák, elvetik? Hisz ilyen formán az egyesülés kérdése örökké függeni fog a levegőben, mint Mohamed koporsója.

A Polgári Egylet egész magatartásából különben egyebet látunk. Azt látjuk, hogy jelentékeny számmal vannak a tagok között olyanok, kik lelkük mélyén ellene vannak a Társaskörrel való fuziónak. Féltik a Polgári Egyletet, az ő hagyományos szellemét, annak a körnek az integritását, melyet a Polgári Egylet a maga számára társadalmunkból kihasitott. És ha utánagondolunk, e féltékenykedőknek igazuk van. Mert mi fog történni, ha létrejön a teljes fuzió? Mi fog kialakulni az összevegyülésből? Nem egy uj Polgári Egylet, hanem egy uj Társaskör. Azok, kik a Polgári Egyletből már most is a Társaskörbe valók, kitárják majd a karjukat, s keblükre ölelik az ő embereiket. Azok, kik a Társaskörből már most is a Polgári Egyletbe valók.... pardon, olyanok nincsenek. Marad csak az első eset. Az arisztokraták találkozni fognak. Az uj kör belsejében azon mód meg fog történni a kettéválás. A kártyakompániákról, a billiard partikról, a csoportosulókról azonnal felismerhető lesz, hogy az embereket ott — mint a Chladin-féle lemezen a hang a porszemeket — társadalmi állásuk különbözősége osztja be különböző szétvált csoportokba. Alapszabály szerint lehet majd a szervezet demokratikus; de egy társaskör célja nem a közgyülésezés, szavazás, s efféle formalis aktusok végzése, hanem célja szórakozást nyujtani, kellemes társaságot teremteni. A gyülésezés tehát hiába lesz demokratikus alapokon nyugvó, ha a társaság nem lesz ilyen, akkor az a fél, a melyik nem jól érzi magát, elkivánkozik. És melyik lesz ez a fél a Polgári Egylet és a Társaskör fuziójában? Rosszul ismeri az embereket, aki azt hiszi, hogy a Társaskör. Nem, hanem Polgári Egylet tagjainak az a fele, mely ott már őslakó, mely az Egyletet megalapitotta, s melynek ahhoz a legtöbb joga van.

Nos, ha ez a fenyegetett fél idegenkedik a fuziótól, azon csodálkozni nem lehet. Csakhogy ez ma már, mikor a Polgári Egylet elvben elhatározta a fuziót, meghaladott álláspont. A védekezés ily irányban elkésett, s ma már csupán az a kérdés, miképp lehetne a fuziót legcélszerűbben keresztülvinni mindkét fél jogainak lehető megóvásával. Ennek pedig két esztendei sikertelen alkudozások után nem az a módja, hogy ismét visszatérjünk a kiindulási pontra a honnan ime előrehaladni nem lehetett, hanem az a módja, ha uj alapokon indulnak meg a további tárgyalások. Ez az uj, egyedüli lehetséges alap pedig az az elv, melyet a bizottságok ajánlottak: mindkét kör feloszlása, s uj kör alakulása. Fuzionálni csak ily formában lehet; ahogy a Polgári Egylet határozata contemplálja, ugy csak szövetkezés jöhet létre, s mit értsünk szövetkezés alatt két társas egyesületnél?

Szépitő Egyesület.

Nekünk kanizsaiaknak megvan minden tekintetben a faji jellegünk. Érzésünk, gondolkodásunk egész más, mint a többi szegény magyar halandóké, kik nem részesülhettek abban a nagy szerencsében, hogy itt szülessenek, vagy itt lakhassanak. Ilyen jellemző a természetünkben mélyen gyökerező ama csunya szokás, hogy folytonosan panaszkodunk, sóhajtozunk, nyávogunk a holdvilágos éjszakán kesergő szerelmes macska módjára, de nem teszünk semmit, várjuk, hogy a jó Isten csodát tegyen, a kormány segitsen bennünket, mesebeli királyfi módjára teljesüljön minden kivánságunk, legyen hajnal, mert a kakas kukorékol, legyen csatornázás, szőlőtelep, gimnázium, felsőtemplom, fürdőtelep sétánynyal, állandó szinházépület, mert a közönség mindezekért sóhajtozik bájos ásitás kiséretében. Hanem, ha tenni kell valamit, minek vesződjem hiába, miért végezzem más dolgát? Ilyesféle fenséges bölcsességek hallatszanak. Nem vagyok képviselő mondja a többség/ minek járassam a számat, hiszen a kanizsai száj evésre és pletykálkodásra való nem a közügyek megvitatására, miért homályositsam el a kanizsai száj hagyományos dicsőségét éppen én? elmélkednek a városatyák. Aki beszél, szamár — minek jártatja a száját, aki cikket ir, hencegő firkász — minek avatkozik bele más ügyeibe, aki hallgat, az rosszban töri a fejét. Én nem alkalmazkodom hozzájuk. Ki hallott arról, hogy az oroszlán a békák sorsán akart volna javitani, vagy a fülemile gyönyörű énekével patkányok között népszerüséget szerezni? Ezért nem vesződöm én semmivel. Ilyen a kanizsai ember gondolkodása. Mindegyik okosnak tartja önmagát, a többi embertársát pedig szamárnak.

Valami létesül. Nosza rajta! Föl, Talpra! Hajrá! Előre! Le kell rántani, csufolni, gyalázni, hibáztatni, a bolhából elefántot csinálni, a szunyogból legalább is strucmadarat alkotni, minden hibát ezerszeresen nagyitani és százat hozzáképzelni, ebben a nemes versenyben megrekedülésig küzdeni és egymást lepipálni. Ez a mi igazságos birálatunk. Végre kisüti mindenki, hogy ő jobban meg tudta volna csinálni, én is, én is, én is meg én is felel rá a visszhang. Igy bántunk el a Szépitő Egyesülettel is, mikor a sétateret megalkotta. A temető mellé? Szent Isten! Borzasztó! A sétatér sérti a kegyeletet. A sétálóra rossz hatást tesz a temető látása. A sétatéri padokra éjjelenkint rásülnek a kisértetek, én pedig olyan padra nem ülök, melyen szellem pihent. Azt elfeledte mindenki, hogy még a sétatér létezése előtt az egész közönség a róm. kath. temetőbe ment sétálni. Akárhány kellemes megismerkedés történt egy-egy régi sirkeresztnél. Néhány bölgyecske (a mama társaságában, másképp még gondolni sem szabad) hosszasan eltünődött az olvashatatlan feliraton, kinek a sirja, mely időből való, véletlenül egy fiatalember (legény szót használni tilos) is odavetődött, ki aztán tartott a kérdéses egyénről és rokonairól regényes ismertetést s igyekezett minél hosszabbra nyujtani, hogy annál tovább nézhessen a szép szemekbe. A mama, kit roppantul érdekelt a dolog, egész házig elcsalta a jól beszélő uracsot.

Senkisem oly érzékeny, hogy a temető látására a mulandóságra gondol és beteg lesz, ha eszébe jut az, hogy minden nap egy lépéssel közelebb a sirhoz. A kegyeletet sem sérti, mert a sétatéren sem tüzoltó-zenekar, sem cigánybanda, sőt még a hadastyánbanda sem játszik. A gyenge érvek tarthatatlanságát és az aggodalom felesleges voltát a csodálkozó közönség önmaga bizonyitja az által, hogy gyakran látogatja a szép fekvésü sétatért. Ha a fák megnőnek, a sétatérről még távcsővel sem lehet felfedezni a temetőt.

A Szépitő Egyesület fennállása óta szakadatlanul küzd a város szépségének emelése érdekében. Csendesen — minden zaj és öndicséret nélkül munkálkodik a közönség javára. Egyetlen alkotása a sétatér is megszerezte számára a „tevékeny egyesület" elnevezést. Évről-évre szaporodnak a diszfák, bokrok és virágágyak. Mi jó érzékre vall, mert a közönség lassankint hozzászokik ahhoz, hogy másénak ne bántsd a neve, ellenben, ha az egész sétatéret teleültették volna virágokkal, egy-két éjjel eltünt volna onnét minden. A közönséget nevelni kell. A Szépitő Egyesület a sétatér fokozatos fejlesztésével és szépitésével ugyszólván neveli a népet a köztulajdon becsülésére.

A Szépitő Egyesület a közönség érdekében működik, illő, hogy a közönség is támogassa. Tudomás szerint az egyesületnek 150 tagja van. A tagsági dij évenkint 2 forint. Ily nemes törekvésü egyletnek tagja lenni dicsőség, mi tekintve a csekély tagsági dijat nem lehetetlenség. Évenkint 4 koronat nemcsak egy irnok, kereskedő, vagy iparossegéd, szegény iparos meg tud fizetni, hanem ha évenkinti négy koronáról van szó, még a legutolsó faltámogató és városi szegény sem habozik, hanem mosolyogva fizet.

Az egyesületnek legalább nyolcszáz vagy ezer tagja lehetne. Ezer tag is évenkint négyezer korona. Mily érdekes közgyüléseket tarthatna a Szépitő Egyesület ily nagy számu tagokkal és mily könnyen lehetne háromszor ekkorává tenni a sétateret. Ki az oka, hogy nem igy van? A közönség. Szeretnénk valamennyien ha minél előbb elkészülne a szélkut, a teret naponkint öntözni lehetne, s a sétatér olyan lenne mint egy kis paradicsom. De ki az oka, hogy az egylet szép tervét nem valósithatja meg. Tán az egyesület maga? Nem bizony. Mindazon egyének, kik nem lépnek be az egyletbe. Ha belépésről van szó, jönnek a következő kifogások: „Nekem adót, egyleti tagsági dijat, nyugdijalapot, vagy ipartestületi dijat, betegsegélyző dijat kell fizetnem, két forint sok." Uraim! Próbálják meg, beszéljenek az egyesület vezető férfiaival, hogy lehetne-e a tagsági dijat havonkint fizetni. Megvagyunk róla győződve, hogy elfogadnák. Havonkint 17 krajcárt pedig nem nehéz fizetni. Mert ennyi tag és ily kis vagyon mellett a Battyányi-utcai hid nagyon későn fog elkészülni. Ne papoljunk, hanem járuljunk fillereinkkel városunk szépségének emeléséhez. A város pártolja ugyan az egyletet, de nem nagyon.

Mindenki szeretne „Megváltó" lenni, és valahogy elősegiteni a város fejlődését. Nem nehéz. Tessék beállni a szépitő egyletbe. Hagyjuk abba a gáncsoskodást, csufolódást, ha nem is tudjuk egészen levetközni rossz szokásainkat, legalább azzal mutassuk meg a közügyek iránti parányi érdeklődésünket és a szépiránti szeretetünknek parányiságát, hogy lépjünk e törekvő egyesület tagjainak sorába, mert fennállása alatt életrevalóságát kézzelfoghatólag bebizonyitotta, és dacára annak a nagy közönynek, melylyel nagyon sokan viseltetnek iránta, nem tért le megkezdett utjáról, hanem csüggedés nélkül munkálkodik és halad a kitüzött cél felé.

Felhivás előfizetésre.

Szabadon, gyakran egyedül maradva, hirdetjük négy évtized óta véleményünket. Védelmére keliink a közönség és a város érdekeinek, kitartással, jóhiszemüséggel és szeretettel küzdünk a közélet magasabb erkölcsi felfogásáért.

Ez a mi egész programmunk. Politikával nem kell törődnünk, a politikát szolgálja a főváros számos napilapja; de törődünk szükebbkörü érdekeinkkel, melyeknek a fővárosi sajtó nem lehet szószólója.

Törekvéseink sikerét csak a közönség biztosithatja. Kérjük ezt a mi igaz tanunkat, szövetségesünket: maradjon velünk tovább is.

A „ZALAI KÖZLÖNY" is marad, ami volt, csak annyi változás fog rajta esni, amennyi kell, hogy a haladó korral lépést tarthasson. Hirszolgálata eleven, városi érdekü cikkei aktuálisak és hogy érdekesek is legyenek, arra a „ZALAI KÖZLÖNY" munkatársainak egész gárdája fog törekedni.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
előfizetési ára:

Egész évre . . 10 kor.
Félévre . . . 5 „

N.-Kanizsa, 1901. junius hóban.

A „ZALAI KÖZLÖNY"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

— **Személyi hir.** Csesznák Miklós és dr. Huszár Sándor kir. törvényszéki birák csütörtökön nyári szabadságidejükre városunkból eltávoztak.

— **Polgári Egylet közgyülése.** A Polgári Egylet vasárnap délben rendkivüli közgyülést tartott, melynek egyedüli tárgya a Társaskörrel való fuzió ügye volt. A két kör által kiküldött bizottság és a Polgári Egylet választmánya — a gyülésen felolvasott előterjesztés szerint — abban állapodtak meg, hogy mind a Polgári Egylet, mind pedig a Társaskör oszolna fel és „Városi Kör" cimen uj egyesület létesülne, melynek tagjai részben 40, részben 20 korona tagsági dijat fizetnének. Élénk eszmecsere fejlődött ki a tárgy körül. Dr. Orosdy Lajos, Szommer Náthán, Eperjessy Gábor, Deák Péter, Fried Ödön dr., Tripammer Gyula és Halvax Frigyes vettek benne részt és Tripammer Gyula inditványára a közgyülés az előterjesztést elvetette, s utasitotta a választmányt, hogy kisérelje meg az egyesülést a két kör feloszlása nélkül és pedig egységes tagsági dijak alapján keresztülvinni.

— **Az Ipartestület** mult vasárnap délután közgyülést tartott, melyen elhatározta, hogy a testület uj, diszes zászlójának beszentelési ünnepélyét augusztus 15-én fogja megtartani. A vezetőség bejelentette, hogy zászlóanyának dr. Bonczik Ferencnét, védnökül pedig Vécsey Zsigmond polgármestert sikerült megnyerni. A gyülés ezt a bejelentést nagy lelkesedéssel tudomásul vette. Szeretnők, ha az Ipartestület az idén helyt állana annak a tavalyi igéretének, hogy iparkiállitást rendez, tekintve, hogy a tavaly tervezettet akadékoskodásával meghiusitotta.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A zala-szt.-gróti iparos ifjuság egyletének alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Névváltoztatas.** Berger Lipót és Ernő nkanizsai lakósok nevüknek „Bolgár"-ra kért átváltoztatását belügyminiszter megengedte.

— **Megyei közgyülés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi julius hó 9-én délelőtt $9^1/_2$ órakor a vármegyeház gyülestermében rendkivüli közgyülést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezendik: 1. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének egy ezred törzs és két zászlóalj elhelyezésére szolgáló első osztályu gyalogsági honvédlaktanya épitése. 2. A Nagykanizsán eddig létesitett, a jelenben elrendelt és jövőre tervezett épitések, telekvásárlások és város rendezésére szükséges költségek fedezésére a pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől 2 millió korona kölcsön felvétele 3. A polgári fiu- és leányiskolák állami kezelésbe adása 4. A cs. és kir. déli vaspálya társaság és Nagykanizsa város közönsége között a vasuthoz vezető ut fenntartása kérdéséden kötött egyezség tárgyában hozott határozatainak törvényhatósági jóváhagyása. 5. Szily Dezső bizottsági tag urnak, a zala-szent-iváni körjegyzői hivatal megvizsgálásáróli lemondása 6 Gruner Lajos törvényhatósági gazdasági munkás-közvetitő lemondása és helyette uj munkás-közvetitő kijelölése. Mely rendkivüli közgyülésre t. bizottsági tag urat van szerencsém meghivni.

— **Uj társas cég.** Ha a kerék nem forog, megkenik; de az üzlet pang, a kenés sem használ. A rossz üzletmenetet még székkel sem lehet alátámasztani, mert ez nem használ, bár az uj keresk. törvény elrendeli, hogy az üzlettulajdonosoknak székekről kell gondoskodniok, akár jól megy az üzlet, akár rosszul. A kellemetlen versenytárstól hogy szabadul meg az ember? Egyesül vele. Eddig a borbélyok például mindig mások szakállára dolgoztak felelőség nélkül. De hogy két Figaró e célból egyesüljön, az hallatlan dolog a kés és a szappan krónikájában; Kanizsán mégis megtörtént. Egy üzleti tudósitás jelenti, hogy Munkácsy és Cvetkó társascég alatt fogják eddig különvált üzletőket folytatni. Éljen a szövetkezeti szellem!

— **Két napilap.** Két napilap Kanizsán! Egészen komolyan kell ezt konstatálnunk, hogy Nagykanizsán két napilap jelenik meg! Mert hát a milyen nagy a világ, olyan kicsi Kanizsa! Kicsi városnak sok a pletykája oly kevés a hire. A hirlap pedig főleg hirekből él és a fillérekből, melyekért az ujságot megveszik és még is két napilap is elfér. Ez onnan van, mert a mi városkánkban eleven szellemi élet lüktetés vagyon gazdagság és öröm. Meg a község is ünneplő kabátban jár és hétköznap sertéshust, vasár-és ünnepnapokon pedig ruca és liba pecsenyéből él. Ilyen dus táplalkozás mellett aztán szellemi szórakozásra is van szükség és ezt szolgáltatja a két napilap. Itt már nem kivánkozik senkise meghalni nem hal meg örömest senki és ha valakin ez a szerencsétlenség mégis megtörténik, akkor a napilapokból rójják neki össze a szemfödelet. Szó, ami szó, nagy beladás ez és kivánatos volna, hogy tartós is legyen, hogy jót eredményezzen, hogy fokozza az olvasási kedvet, az érdeklődést a közügyek iránt. Végül kivánatos volna, hogy a helyi sajtó igazán szócsöve legyen a helyi közvéleménynek.

— **Iskolai kiállitások.** Az iparfejlesztés mai korszakában érdeklődéssel néztük iparos tanonciskolánk évzáró kiállitását, s ami az iskolát illeti, csak elismeréssel szólhatunk róla. A vezető tanitók sokkal több lelkiismeretességgel látják el feladatukat, mint a munkaadó mesterek, kik ugylátszik féltik a saját mesterségüket a felnövő ifjuságtól, azért vonják meg tölük az alkalmat, hogy rátermettségüket a közönség előtt is kitüntessék. Az iskolában láthatólag szeretettel dolgoznak a növendékek, erre mutat a sok figyelmet kivánó rajzcsoportozatok kiállitása. Ámde a kész munkák „gyüjteménye" vajmi silány. A kefekötő ipart pl. egy szál ruhakefe, a szabóipart három zöld nadrág, képviseli. Ez nyilvánvaló szükkeblüség a munkaadók részéről. A kitüntetett növendékek közül felemlitjük Francia Gyula asztalost (szakavatott műhelyi rajzaért), Rózsa Pál cipészt (csinos tiszta munkaért), Groszmann Gyula lakatost, Tálosi Gyula vasöntőt (tehetséges rajzoló), Benkő, Persovits, Bancom épitő ipari munkásokat. A tanfolyam vezető tanárai, Németh Mihály és Lőrincy urak elismerésre méltó odaadással jártak az ifjuság előtt. Kivánatos volna, hogy az iparos mesterek többet is nyujtsanak rájuk bizott növendékeiknek, mint amennyit itt ki tudtak mutatni, mert különben szekundát érdemelnek a mesterek.

A polgári leányiskola kézimunkakiállitása kedves csoportozatokban mutatja be a növendékek szorgalmának eredményét. Használatra szánt munkák, disztárgyak stb. dicsérik a serdülő leányok ügyességét, kik Pranger Karolin szaktanárnő körültekintő vezetése alatt dolgoztak. Különösen emlitést érdemelnek a kalotaszegi modorban tartott dolgok, point — lace munkák, sőt gobelin technika is akad közöttük. Csak azok a helyiségek volnának jobbak, ahol a fiatal lányok dolgoznak! Uj iskolában ilyen zeg-zugos lokalitások épitése legalább is meggondolatlanság!

A legszebb eredményt a következő növendékek érték el: Az I. oszt.-ban: Bartos Anna, Epstein Margit, Molnár Irén, Morándini Anna, Király Flóra, Sziksay Margit. A II. oszt.-ban Ausserlitz Erzsi, Bonc Edith, Dettrich Jolán, Bartal Malvin, Gross Irma, Galambos Julia, Knausz Erzsi, Oszeszly Mártha, Rein Anna. A III. oszt.-ban: Barta Erzsi, Grunner Emilia, Hajek Mici, Groszinger Anna, Geiszler Romána. A IV. oszt.-ban: Fialovits Mari, Goldstein Etel, Gavora Róza, Huss Mari, Killik Margit, Klein Jolán, Láng Katinka, Lattacher Aranka, Pál Victoria, Pollák Etel, Varga Margit és Wittenberg Anna.

— **Letört virág.** Berényi Elek és nejét Kuntic Emma urnőt ismét sulyos csapás érte leányuk Frida f. hó 24-én hosszas szenvedés után életének 19 évében elhunyt. Egy év óta a második leány gyermeke dől sirba a megszomorodott szülőknek, kiknek agg napjait ez a fájdalmas veszteség keseriti meg. A temetés f. hó 25-én délután 5 órakor ment végbe a közönség nagy részvéte mellett. A gyászjelentés igy szól:

Berényi Elek és neje szül. Piscánoveci Kuntic Emma s maguk, ugy gyermekei Wanda, Elek, Ella, László, Ernő és Géza, ugy az összes rokonság nevében megtört szivvel jelentik forrón szeretett gyermekük illetve testvér és rokon Fridának 1901. junius hó 24-én reggel $^1/_2$9 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után életének 19. évében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak hült teteme f. hó 25-én d. u. 5 órak [illegible] yar-utca 45. sz. saját házában [illegible] hitvallás szertartásai szerint [illegible] elletni s a róm.

kath. temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 26-án d. e. 10 órakor fog a helybeli szent Ferencrendiek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni.

Nagykanizsa, 1901. évi jun. hó 24-én.

Áldás és béke lengjen a korán elhunyt szeretett leányunk és jó testvér hamvai felett!

— **Kinevezés.** A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság Soós Pál felső kereskedelmi iskolát végzett tanulót a lelenyei m. kir. adóhivatalhoz dijtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Hivatalos órák.** A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság 1901. junius hó 14-én 33.102|I. 901. sz. a. kelt rendelete folytán ezennel közhirré tétetik, hogy alulirt hivatalnál a hivatalos órák folyó évi julius hó 1-től folyó évi augusztus hó 31-ig hétköznapokon reggeli 7 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig reggeli 9—12 óráig egyhuzamban fognak tartatni. A be- és kifizetések hétköznapokon 8—12 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig 9—11 óráig fognak teljesittetni. M. kir. adóhivatal.

— **Halálozás.** Chinorány Géza posta és távirda főfelügyelő 62 éves korában meghalt Pécsett. A boldogult a magyar postaintézmény egyik legmunkásabb, legképzettebb főtisztviselője volt. Az elhunytnak bölcsője itt ringott a mi városunkban és sokáig főnöke volt a nagykanizsai postahivatalnak, melynek érdekében sokat munkálkodott és melyet mintaszerüvé tett. Vele a Chinorány postás-család utolsó ága száll sirba.

— **A magára hagyott gyermek balesete.** A magára hagyott gyermekek balesetének krónikája ismét egygyel szaporodott. Folyó hó 25-én este ½7 órakor Zrinyi és Király-utca találkozásánál levő kis tér kocsiutján, gondatlanul játszott — mint egy szemtanu beszéli — Futó József gőzmalmi asztalos 1 és fél éves Anna nevü kis leánya. Ez időben hajtatott arra Weisz Dániel, Rákóci utcai fuvaros Tóth Ferenc nevü kocsisa aki a gyanutlanul játszó kis gyermeken keresztül ment kocsijával. A gyors időközben megérkezett orvosi segély szerencsére, a testén látható foltokon kivül, egyenlőre bajt nem állapitott meg. Csonttörés nem történt. Az esetet az ott időző 25 ös számu rendőr vette fel. Ha mi nem is tudjuk kit terhel ez esetért a felelősség, csak annyit jegyzünk meg, hogy ez eset sajnos elég gyakran előfordul.

— **Társasvacsora.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett ifjak asztaltársasága f. hó 22-én a „Szarvas" éttermében az idén érettségizett ifjak tiszteletére társasvacsorát tartott, melyen jelen volt dr. Villányi Henrik, mint az asztaltársaság elnöke. A hangulat mindvégig a legvidámabb volt, mely csak a reggeli órákban engedte az ifjakat a távozásra.

— **Csatornák.** Már több izben szólottunk arról, hogy utcáink csatornái oly módon kezeltetnek, illetve gondoztatnak, hogy azok a járókelőkre mintegy életveszélyesek. Erről alkalmunk volt meggyőződnünk az elmult szombaton, mikor egy hazatérő iparos az Óriás-utcában a Kaiser és Acél házak előtt levő csatornára lépett, mely leszakadt és a szegény ember egész testtel a csatornába esett.

— **Öngyilkosság.** Zámbá Lajos köveskállai lakós 14-én este magát öngyilkossági szándékból meglőtte, rögtön meghalt.

— **Tombolajáték.** A nkanizsai általános munkásképző egyesület kérelmére a pénzügyminiszter megengedte, hogy a részére engedélyezett tombolajáték huzását későbbi, de a lottóigazgatóságnak előre bejelentendő időre elhalaszthassa s az 1500 drb. tombolajegy helyett 3000 drb. 50 filléres tombola jegy kibocsátásával rendezhessen.

— **A szövetkezeti szellem.** Zichy Aladár gróf, a nagykanizsai kerület országgy. képviselője több napig városunkban időzött és a vidék keresztény fogyasztási szövetkezetek vezetőségeivel értekezett. Nagykanizsán egyelőre még nem állitanak fel róm. kath. fogyasztási szövetkezetet. De az eszme, hogy Nagykanizsán is állittassék fel egy ilyen szövetkezet, hónapok óta kisért!

— **Évzáró vizsgák.** A helybeli kereskedő tanonciskolában az ez évi záró vizsgálatok junius 30-án délután 3 órakor tartatnak meg.

— **Baleset.** Haidl János bankhivatalnok szolgálatában levő Szabó Anna tilaji születésü 20 éves cselédleány f. hó 27-én reggel 4 és 5 óra között, midőn szellőztetés céljából az I. emeleti lakás ablakjait felnyitva a párkányzatra felállt egyensulyt vesztve lezuhant az emeletről az udvarra. Sulyos belső sérülésekkel szállitották a közkórházba.

— **A közgyülés.** Folyó hó 27-én csütörtökön délután csekély érdeklődés mellett tartották meg a közgyülést. Az ülés megnyitásakor 26 képviselő volt a teremben. Lengyel Lajos főjegyző, mint helyettes polgármester felolvasta a járványkórház épitésre és a városháza átalakitására beérkezett ajánlatokat. A járványkórház felépitésére négyen pályáztak: Geisl Viktor 10 2%, Morandini Román 10 6%, Grünfeld Miksa 15 2%, Sallér Lajos 15·5% engedménynyel. A járványkórházra előirányzott épitési költség 22655 kor. 93 fillér. A 37326 kor. 79 fillér összeggel előirányzott városházi átalakitási munkálatokra két ajánlatot nyujtottak be: az elsőt Morandini Román 12·8, a másodikat Sallér Lajos 14·5%-os levonással. A városi tanács javasolta, hogy az épitkezésekkel a legelőnyösebb ajánlatot tett vállalkozót Sallér Lajost bizzák meg. A jelen volt 31 képviselő egyhangulag elfogadta a városi tanács javaslatát.

— **Fiatal öngyilkos.** Pilvax Lajos Déli vasuti mozdonyvezető 20 éves fia Pilvax Ernő lakatossegéd igen szerette volna bejutni a fütőházba, hogy ott idővel ő is kiképezhesse magát mozdonyvezetőnek. Ily felvételt a fennálló szabályok szerint orvosi vizsgálat előzi meg, az orvos őt oly gyenge testalkatunak és ezenkivül sérvben szenvedőnek találta, hogy őt nem ajánlhatta. E feletti elkeseredésében az ifju szülői faházában f. hó 22-én délutáni órákban egy gerendára felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halva volt.

— **Állami tisztviselők mozgalma Nagykanizsán.** A nagykanizsai állami tisztviselők az országszerte megindult mozgalomhoz csatlakozva ma délután 6 órakor a városház nagytermében (a meghivó szerint: Nagykanizsa város székházának dísztermében) gyülést tartanak, melynek célja a helyi szervezkedés és a mozgalom ügyében elfoglalandó álláspont megállapitása.

— **Nyilatkozat.** Dr. Bartha Gábor, gyakorló orvos, Budapest, VIII, Főherceg Sándor-utca 19: „Kristály"-vizüket ismerőseim és betegeim körében kellemes ize és igen jó hatása miatt szivesen ajánlottam eddig is és minden esetben a jó eredményt örömmel tapasztaltam."

IRODALOM

— **A Kert** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

— **Budapesti Napló**. Az az ujságirógárda, mely a maga erejéből minden vállalat mellőzésével megállapitota a Budapesti Napló-t, mesés sikert ért el. A lelkes csapat a szabadelvü magyar közönségnek legkedveltebb ujságszolgáltatója lett. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó közönsége közt páratlanul meleg és szives viszony fejlődött ki. Naponkint jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló valamennyi előfizetőjét biztositja a Mannheimi Biztositó Társaság magyarországi képviselőségénél baleset által okozott elhalálozás, vagy baleset által okozott rokkantság esetére 2000 korona erejéig. A biztositás egész költségét maga a lap fedezi és ugy a Budapesti Napló régi előfizetői, mint az ujonnan belépők jogérvényes biztositási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig. Karácsonyra diszes és tartalmas naptárral kedveskedik a „Budapesti Napló" előfizetőinek. A képes naptárt amely hatalmas kötet, ugy a régi, mint az ujonnan belépő előfizetők megkapják. Olvasóink figyelmét ujból is felhivjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez ujságot.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— Fényképező készületek dilettánsok számára. Mindenkinek, kik a fényképezés ezen kellemes és bárki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek ajánljuk az 1854 év óta fennálló különösen fényképező készülékekkel foglalkozó A. Moll cs. és kir. udv. szállító Bécs Tuchlauben 9. céget s ennek illusztrált árjegyzékének átnézését, mely kivánatra ingyen küldetik meg.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü ⟵ | ⟶ Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Egy a közjót, illetőleg még min dig keresett, ismert gyógyszer gyógyerejéről a következő hálanyilatkozat szól legékesebben:

Bizonyitvány. — Alulirt hálás köszönetet mond a Wilhelm Ferenc gyógyszerész urtól Neunkirchen Bécs mellett kért s pósta utján kapott Wilhelm-féle antiarthritikus és antirheumatikus teát. És teljes hatást gyakorolt, és pedig miután a felét elhasználtam, körülbelül 8 nap után csillapodott az a borzasztó rheumatikus fájdalom, mely a bal csipőm és lábamban volt, s mely már majdnem 8 hónapig tartott, álmatlan éjjeleket okozott és minden orvosi szernek dacolt, ugy hogy én az ágyot elhagyhattam s házi teendőimet végezhettem. — Minden ily betegségben szenvedőnek ajánlom ezen olcsó és hatásos Wilhelm Ferenc gyógyszerész ur Neunkirchen — Bécs mellett vértisztitó teáját.

Tisztelettel

Huber Barbara asszony „zum Rösli," Aesch Nestenbach, Kantin Zürich.

Schweiz, 1901. február hó 10

HIRDETÉSEK.

4862. szám|tk. 1901.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a magyar földhitelintézet végrehajtatónak, Thomka Endre és társai végrehajtást szenvedők elleni 693 korona 48 fillér 38—41 félévi járadék-hátralék 171 korona 48 fillér után 1898. október 2-től, 174 korona után 1899. ápril 2-től 174 korona után 1899. október 2-tól és 171 korona után 1900. évi ápril hó 2-tól 5% kamatok, továbbá a szabályszerüen kikötött 1% birság fejében 6 korona 94 fillér; nemkülönben 39 korona 70 fillér végrehajtás, illetőleg árverés kérelmi költség; 4075 korona 92 fillér tőke-hátralék, ugyszintén minden évben április és október hónapok 2-ik napján esedékes 174 korona részletek és ezek után a nem fizetés esetén járó 1% birság és 5% kamat (megjegyezve, hogy az 1900. október 2 án és ezután lejárandó részletekben benfoglalt tőke-hányad az egész tartozás végleges kiegyenlitése alkalmával alperesek javára beszámitandó lesz) és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 4293. sz. tjkvben fele részben Thomka Endre; ¹⁄₂₄ részben Thomka Ilona férj. Győrffy Janosné; ¹⁄₂₄ részben Thomka István és ¹⁄₂₄ részben Thomka Miklós tulajdonául felvett 2949. hrsz. kétigai szántóföld és rét 2610 korona és 2238. hrsz. szabadhegyi rét 1420 korona becsértékben a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság utóajánlata folytán

1901. évi julius hó 26-ik napján d. u. 3 órakor

ezen tkvi hatóság hiv. helyiségében hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a 2949. hrsz. ingatlanra 4732 korona s a 2238. hrsz. ingatlanra 2200 korona.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság, Nagykanizsán, 1901. évi junius hó 16. napján.

Nyavalyatörés.

Ki nehézkórban, görcsökben és más ideges állapotokban szenved, kérjen ezekről brochurát. Ingyen és bérmentve kapható Schwanen Apotheke, Frankfurt a|Majn által.

Hirdetés.

Van szerencsém a Nagyérd. közönséggel tudatni, hogy én Öreg: Szij Dániel Kiskanizsai lakós, a Szt Flórián főtéren 4 szám alatt lévő házamat kovács műhelylyel és a hozzátartozó szerszámokkal együtt örökáron eladom, esetleg haszonbérbe is.

Bővebb felvilágositást a tulajdonosnál.

Mosási-gépgyár

KRAUSS & COMP., Bécs,

XVIII., Wahringer Gürtel 53.

Legnagyobb és legidősebb gyár ezen szakmában Ausztria-Magyarországban elvállal teljes mosóintézetek berendezését és szállit jótállva kitünő kivitelben

Gőz-mosó gépeket

elismert legjobb rendszerüeket, kézi- és erő hajtásra 28 fttól 2000 ftig.

Központ futókat (Centrifugen)

egész zajtalanul működőket kéz vagy erőhajtásra 140 fttól felfelé.

Legjobb Wring-gépeket

(ruha kicsavaró gépeket) minden nagyságban 11 fttól felfelé.

Ruha forgatókat

legjobbnak bizonyult szerkezetüt 24 fttól felfelé.

Vasaló gépeket

85 fttól felfelé.

Kimeritő képes árjegyzékek az összes mosási gépekről kivánatra ingyenés bérmentve.

Csokoládé Páris 1900. Grant-Prix.

SUCHARD

Mindenütt kapható. **Cacao**

Jó és olcsó órak. 3 évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JANOS

óragyára

arany, ezüst és ékszer áruk szállitó-háza

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst lánc frt. 1. 20.
Nickel ébresztő óra frt. 1 95.

Cégem a cs. és k. birodalmi cimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállitási érem valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomba.

Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérm.

GLOBUS TISZTITÓ KIVONAT A LEGJOBB FÉMTISZTITÓ SZER.

Dobozonkint 10, 10, és 30 fillérért minden falragasztól felismerhető üzletben kapható

Minden kisérlet tartós használatot eredményez

Feltaláló és egyedüli gyáros:

Fritz Schulz jun. Aktiengesellschaft, Leipzig und Eger.

Meghivó.

„Német-Szt.-Miklós és Vidéke keresztény fogyasztási szövetkezet"

Rendkivüli közgyülést

tart folyó évi julius hó 7-én d. u. 1 órakor a községi népiskola tantermében, melyre a szövetkezet tagjait és barátait tisztelettel meghivja.

A gyülés tárgyai:

1. Igazgatósági tagok választása.
2. Felügyelő-bizottsági tagok választása,
3. Határozat hozatal esetleg azon tárgyakról, melyek az alapsz. 21. §. értelmében a közgyülést megelőző három nappal, az igazgatósági elnökhöz irásban beadattak

Német-Szt.-Miklóson, 1901. évi junius hó 26 án.

Igazgatóság.

ÉRTESITÉS.

A széna, szalma, tüzifa és kőszén szükséglet biztositására 1901. évi szeptember hó 1-től 1902. augusztus hó vége időtartamra a cs. és kir. hadsereg Sopronban, Szombathelyen és Nagykanizsán állomásozó csapatai és intézetei részére f. é. **julius hó 8-án délelőtt 10 órakor** a soproni csász. és kir. katonai élelmezési raktárnál (uj épület Flandorfer-ut 26. sz.) irásbeli ajánlattárgyalás tartatik és erre vonatkozólag a Budapesten megjelenő Budapesti Közlöny, Pesti Napló, Budapesti Napló, Magyar Nemzet, Magyar Géniusz, Egyetértés, Köztelek, Képes Néplap, Vasárnapi Ujság, Pester Lloyd és Budapester Tagblatt lapokban egész terjedelemben megjelent hirdetésekre utaltatik.

Közelebbi feltételek az Élelmezési raktárnál Sopronban, Sopron és Kőszeg szab. kir. városok, Nagykanizsa, Szombathely városok tanácsánál, valamint Sopron, Szombathely és Zalaegerszeg megyei hivatalában kitett feltételi füzetekből tudhatók meg.

Ferenc József császár-fürdő Tüffer helység

a déli vasut mellett (Gyorsvonat állomás) 7 óra Bécstől.

Egész éven át nyitva.

Legmelegebb forrása Stájerországnak (38¼° C) — Egyenlő hatásu Gasteln ned. Pfäffers-sel (Svájc) — Legnagyobb kényelem. — Villanyos világítás. — Két Tenniszező hely.

Jelentékeny ujitások és javitások. — Szénsavas fürdők. — Kitünő fekvés hamak fürdőknek.

Fürdő orvos: **Med. Univ. Dr. Beck Rudolf.** Tulajdonos: **Gunkel Tivadar.**

Jelenleg csakis Thermal-vizet issznak a Ferenc József császár-fürdő forrásaiból. — Legjobb és legolcsóbb bisterinmentes üditőital. — Közvetlen szétküldés. — Rendeléseket a Ferenc József császárfürdő gondnokságához, Markl Tüffer intézetendők.

NESTLÉ GYERMEKLISZTJE

legjobb alpesi tejet tartalmaz.

legtökéletesebb táplálék kis gyermekeknek.

Egy doboz 1 kor. 80 fillér.
Fél doboz megpróbálásra 1 kor.
Nem kiván tejhozzátételt,

az anyaemlőtőli elválasztás ezen rég jónak bizonyult, már 30 évnél régebben bevezetett és kipróbált tápszerrel könnyen történik.
Hasmenés és hányás kizárva. — A Nestlé gyárak évi gyártása 35 millió doboz. — Naponkinti tejszükséglet 132 000 liter.

Nestlé sürüsitett teje cukorral 1 doboz 1 kor.
" " cukor nélkül -Viking ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi raktár: F. BERLYAK, WIEN, I., Naglergasse 1.
Eladása az összes gyógytárak és drogueriákban.

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagoriai vasut mentén (Zágráb-Csáktornya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1891.

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és izület rheuma, izület betegségek, gyulladásos és csonttörési összehuzódások, köszvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bor- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görvélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel. Hegyi vizvezeték. Hidegviz kurák zuhanyokkal Kneipp szerint, egész éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir. operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-toplicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállitása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A. ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghülése, vagy tulterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörcs,
Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert, melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásunak talált füvekből, jó borral van készitve és erősiti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozditja az egészséges vér ujjáképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. Symptomák mint: Főfájás, felböfögés, gyomorégés, felfuvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus (idült) gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsigerérben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyü székelés által eltávolittatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, erőtlenedés. legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotát. étvágyhiánynál, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozditja, elősegiti az anyagcserét, gyorsitja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánitás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berecenczei, Gólai, Legrádi, Alsó-Domborui, Kotorii, Mura-Csányi, Rátkai, Podturenl, Szelnicai, Alsó-Lendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Kéthelyi, Marczalii, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kallnovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai Varasdi stb. gyógytárakban és füszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik azt mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvutik.
Kérjenek csakis
Hubert Ullrich' féle növénybort.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás

Legyen mindennapi italod!

Kapható: Güssberger Jakab, Fesselhoffer József, Strem és Klein, Marton és Huber, Neu és Klein és Balaton testv. urak füszerkereskedésében.

Savanyukut

Nagykanizsától 3 órányira

fürdőhely és vizgyógyitó intézet

Sopron-megye 1½ óra Bécstől.

Az ujkor igényeinek berendezett intézet ideg betegségeknek, szivbajosoknak, minden étrendi és táplálási gyógymóddal. Az összes vizgyógy eljárások, gőz, meleg levegő, természetes szénsavas levegő, nap, és az összes gyógyfürdők, massage, villanygyógyászat.

Az intézet, csak néhány percnyire a vasutiállomástól, szép és egészséges vidéken fekszik fenyőerdőktől körülévve, a nagyon kedvelt égvényes vasforrása van.

Idény 20 majustól oktoberig.

Prospektusok és tudakozódások ingyen a főigazgatóságtól.

Csak Globus tisztitó kivonattal tisztitsunk

Arany éremmel kitüntetve
Párisi világkiállitás 1900.
Kapható minden falragaszokról felismerhető üzletben.
Doboza **10, 16 és 30 fillér.**

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 30 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony" védjegyre és a „Richter" cégjegyzésre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa, császári és kir. udvari szállitók, Rudolstadt.

Ki vagyonát
legrövidebb idő alatt,
megkétszerezni négyszerezni
óhajtja használja fel a jelen nagyon kedvező alkalmat. Lelkiismeretes tanácscsal szolgál
„Das Goldland."
Az „Österr.-ung. Finanz-Rundschau mellékletek Wien, I., Graben 28.
Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

PÉNZHITELT

szerez ingatlanok, házak- és birtokokra 2-ik és 3-ik helyen is, továbbá convertálásokat és minden pénzügyi transactiót jutányosan és discretió mellett teljesit minden előleges költség nélkül
DÉNES LIPÓT,
bank és forgalmi irodája
Budapest, VI. ker., Teréz-körut 18.
Közvetitők kizárva. — Válaszbélyeg kéretik.

4859/tk. 901.

Árverési hirdelmény.

A nagykanizsai kir. tszék telekkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a magyar földhitelintézet végrehajtatónak, Thomka Endre és társai végrehajtást szenvedők elleni 693 k. 48 f. 38—41 félévi járadék hátralék, 171 k. 48 f. után 1898. október 2-tól, — 174 k. után 1899. ápril 2-tól, 174 k. után 1899. október 2-tól s 171 k. után 1900. ápril 2-tól 5% kamatok, továbbá a szabályszerüen kikötött 1% birság fejében 6 k. 94 f., nemkülömben 39 k. 70 f. végrehajtás, illetőleg árverés kérelmi költseg, 4075 k. 92 f. tőke-hátralék, ugyszintén minden évben április s október hónapok 2-ik napján esedékes 174 k. részletek s ezek után a nem fizetés esetére járó 1% birság s 5% kamat (megjegyezve, hogy az 1900. október 2-án s azután lejárandó részletekben bennfoglalt tőke-hányad az egész tartozás végleges kiegyenlitése alkalmával alperesek javára beszámitandó lesz) és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 4293. sz. tjkvben fele részben Thomka Endre, 10/24 részben Thomka Ilona íj. Györfly Jánosné, 1/24 részben Thomka István s 1/24 részben Thomka Miklós tulajdonául felvett 2934. hrszámu kétágai rét 818 k. becsértékben Dr. Dick József ügyvéd, nagykanizsai lakos ulóajánlata folytán

1901. évi julius hó 26. napján d. u. 4 órakor

ezen tkvi hatóság hiv. helyiségében hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár 1012 korona.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi junius hó 16. napján.

2186/tk. 901.

Árverési hirdelmény.

A nagykanizsai kir. tszék telekkönyvi osztálya részéről kozhirré tétetik, hogy a Magyar kir. államkincstár végrehajtatónak, Thomka István és társai végrehajtást szenvedő nagykanizsai lakósok elleni 339 kor. 72 fillér tőke, ennek 1901. évi január hó 14. napjától járó 5% kamatai, 15 k. már lejárt kamat, 11 k. 12 f. adóbehajtási illeték, 19 kor. 90 fillér végrehajtás kérelmi, 24 k. 30 f. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 586. sz. tjkvben felvett A † 648. hrsz. ház, udvar és kertnek, Thomka Istvánt és Thomka Miklóst illető s 857 koronára becsült 2/24 része és az ottani 4293. sz. tjkvben felvett A † 2522. hrsz. Rózsa-utcai dülőbeli szántóföldnek ugyanazokat illető s 63 kor. 38 fillérre becsült 2/24 része

1901. évi julius hó 26. napján d. e 11 órakor

ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében Dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi március hó 26. napján.

2675/tk. 901. ápril 19.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak, Pávics Józsefné szül. Knausz Katalin végrehajtást szenvedő kiskanizsai lakós elleni 182 k. 14 f. tőke, ennek 1900. évi május hó 15. napjától járó 5% kamatai 15 k. 90 f. végrehajtás kérelmi, 16 k. jelenlegi és a még felmerülendő költségek iránti ügyében a fentnevezett kir. tvszék területéhez tartozó a nagykanizsai 4988. sz. tjkvben † 7797. hrsz. alatt felvett 1804 koronára becsült ház, udvar és kert Kiskanizsán

1901. évi julius hó 15. napján d. e. 10 órakor

ezen telekkvi hatóság hiv. helyiségében dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi április hó 22. napján.

Nyári mulatságokra lamplonokat és diszitéseket pompás kivitelben ajánl Ifj. Wajdits József könyvkereskedése Nagykanizsán.

GYÜMÖLCS-, FŐZELÉK- ÉS HUSCONSERVÁKAT,
aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az
„ELSŐ KECSKEMÉTI CONSERVGYÁR"
KECSKEMÉTEN.
ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Z. K. 4/2. 901.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" felirata ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére
Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.
Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.